

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO STATUTU

**WYMAGANIA EGZAMINACYJNE
EDUKACJA DOMOWA**

JĘZYK POLSKI

KLASA 4

Temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Wymagania Uczeń:
Witam w moim domu	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 10–11	Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Wizyta</i> (lektura obowiązkowa)	- wiersz - wers - strofa - recytacja	- czyta utwór poetycki - określa temat wiersza - przedstawia bohaterów utworu - określa cechy gospodarza i cechy gościa - wskazuje w tekście wers i strofę - recytuje wiersz z pamięci - prezentuje informacje o autorze wiersza - określa zasady gościnności - przedstawia w nietypowy sposób swój dom, domowników i ulubione przedmioty
Jak napisać życzenia lub pozdrowienia?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 14–15		- redagowanie kartki pocztowej z życzeniami lub pozdrowieniami - nadawca - odbiorca - zwroty do adresata - zwroty pożegnalne	- poprawnie zapisuje adres - poprawnie zapisuje miejscowość i datę - stosuje zwroty do adresata - redaguje życzenia lub pozdrowienia - wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową - redaguje poprawną pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami lub pozdrowieniami w związku z daną sytuacją
Co wiemy o głoskach, literach i sylabach?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 16–18		- alfabet - litera a głoska - podział na samogłoski i spółgłoski - dzielenie wyrazów na sylaby	- zna kolejność liter w alfabecie - porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej - odróżnia głoski i litery - określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach - odróżnia samogłoski i spółgłoski - poprawnie dzieli wyrazy na sylaby - poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii - sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego - potrafi używać katalogu bibliotecznego

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Jak korzystać ze słownika?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 19–20		• korzystanie ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego	• wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku ortograficznym • głośno i wyraźnie czyta definicje wskazanych wyrazów • odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika • podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słowników • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego, również on-line
Jak się porozumiewamy?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 21–22		• nadawca • odbiorca • komunikat • sposoby przekazywania komunikatów	• określa nadawcę i odbiorcę komunikatu • odróżnia komunikaty słowne, graficzne i dźwiękowe • wyjaśnia podane znaki graficzne i symbole • odczytuje informacje przekazywane za pomocą gestów i mimiki • przekazuje określone informacje odpowiednimi gestami i mimiką • projektuje znaki graficzne przekazujące określone informacje
Co wiemy o zdaniach oznajmujących, pytających i rozkazujących?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 23–24		• zdanie • kolejność wyrazów w zdaniu • podział zdań ze względu na cel wypowiedzi • zdanie oznajmujące, rozkazujące i pytające	• poprawnie buduje zdania • rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • buduje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • przekształca zdania oznajmujące w pytające • przekształca zdania rozkazujące tak, by wyrażały prośbę • rozumie intencje każdej wypowiedzi • buduje zdania z uwzględnieniem celu wypowiedzi
Znaki na końcu zdania	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 25		• stosowanie właściwych znaków interpunkcyjnych na końcu zdania	• identyfikuje różne typy wypowiedzi • poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, znak zapytania • redaguje krótki dialog złożony z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne
List Karolka	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 26–27	• Francesca Simon, <i>Koszmarne Karolek i przeświecne święta</i> (fragmenty)	• czytanie głośne • bohater utworu • ocena postępowania bohatera • zasady grzeczności • list prywatny	• głośno czyta fragment tekstu • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • wyraża swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania • przedstawia pomysły na ciekawe spędzanie wolnego czasu
Od akapitu do tekstu. Jak napisać list?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 28–30		• zasady budowy akapitu i tekstu • list prywatny • zwroty grzecznościowe	• określa, co to jest akapit • dzieli tekst na akapity • wskazuje elementy listu • poprawnie zapisuje nazwę miejscowości i datę • stosuje różne zwroty do adresata • stosuje zwroty grzecznościowe

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				• redaguje list do kolegi • samodzielnie redaguje poprawny i wyczerpujący list, zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi
Jaką funkcję pełni rzeczownik i przez co się odmienia?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 31–33		• rzeczownik • rodzaj rzeczownika • odmiana rzeczownika przez przypadki i liczby	• wskazuje rzeczowniki wśród innych części mowy • określa rodzaj rzeczownika • stosuje rzeczownik w odpowiednich formach • odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki • rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności, np.: <i>pomarańcza, kontrola, kafelek</i> i • poprawnie używa różnych form tych wyrazów, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika
Dlaczego pani Słowikowa płakała?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 34–35	• Julian Tuwim, <i>Spóźniony słowik</i> (lektura obowiązkowa)	• wiersz • wers • strofa • rym • epitet • recytacja	• określa temat wiersza • przedstawia bohaterów utworu • określa cechy bohaterów • wskazuje w tekście wersy, strofy, rymy • odszukuje w wierszu epitety • wygłasza utwór z pamięci • prezentuje informacje o autorze wiersza • przedstawia własne propozycje nazw oryginalnych dań
„Wszystko jest poezją, każdy jest poetą”	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 39–40	• Ryszard Przymus, <i>Nasza Mama jest poetką</i>	• wiersz • wers • strofa • rym • epitet • osoba mówiąca w wierszu • nastrój utworu	• określa temat utworu • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa cechy bohaterki • wskazuje w tekście wersy, strofy, rymy • wskazuje w wierszu epitety • określa nastrój utworu • tworzy poetyckie określenia dla zjawisk przyrody przedstawionych na zdjęciach
Pisownia wyrazów z ó i u	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Mój dom, moi najbliżsi</i>, s. 44–51		• pisownia wyrazów z ó i u • pisownia zakończeń -ów, -ówka, -ówna • pisownia wyrazów z ó wymiennym i niewymiennym • pisownia zakończeń -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec	• zna i stosuje zasady ortograficzne pisowni ó i u • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na -ów, -ówka, -ówna • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z ó wymiennym • poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • tworzy własne wypowiedzi, stosując poznane reguły ortograficzne
Na skrzydłach marzeń	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 56	• Joanna Kulmowa, <i>Marzenia</i> (lektura obowiązkowa)	• wiersz • osoba mówiąca w wierszu • wers • epitet • żywienie	• określa temat wiersza • przedstawia bohatera utworu • określa cechy bohatera • wskazuje w tekście wersy i epitety • rozpoznaje w wierszu żywienie i wyjaśnia jego funkcję • prezentuje informacje o autorce wiersza • wymyśla własne przykłady żywienia • przedstawia propozycje realizacji marzeń w szkole

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Jaką funkcję pełni przymiotnik i przez co się odmienia?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 60–62		• przymiotnik • odmiana przymiotnika przez przypadki, liczby i rodzaje • związek przymiotnika z rzeczownikiem • formy rodzaju męsko- i niemęskoosobowego przymiotnika	• wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy • określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej • stosuje przymiotnik w odpowiednich formach • odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki • w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika • opisuje szkolną koleżankę lub szkolnego kolegę, używając przymiotników • zastępuje przymiotniki innymi o znaczeniu podobnym i przeciwstawnym
Czym dla mnie jest książka?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 67	Hanna Łochocka, <i>Książka czeka</i>	• wiersz • osoba mówiąca w wierszu • wers • strofa • ożywienie	• określa temat wiersza • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wyjaśnia sformułowania <i>książka – przyjaciółka</i>, <i>książka czeka</i> • prezentuje swoje ulubione książki • wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelniczych • redaguje do gazetki szkolnej krótką informację o książce, którą warto przeczytać
Pisownia wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 71–73		• pisownia wyrazów wielkimi literami • pisownia tytułów książek	• zna i stosuje zasady pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków • zna i stosuje zasady pisowni wielką literą tytułów książek, filmów, programów, dzieł sztuki • poprawnie zapisuje wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi
Cudzysłów i kursywa	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 74–75		• zastosowanie cudzysłowu • cudzysłów a kursywa	• zna zasady stosowania cudzysłowu i kursywy • zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach • zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzysłowach • stosuje kursywę w tekście pisanym na komputerze • poprawnie zapisuje e-mail do koleżanki lub kolegi na temat swoich ulubionych książek, filmów i programów TV • posługuje się poprawnymi formami rzeczownika <i>cudzysłów</i>
Jak sporządzić notatkę?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 79–82		• redagowanie notatek • różne formy notatek	• zna różne sposoby notowania • notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli • uważnie i ze zrozumieniem czyta tekst • odszukuje w tekście ważne informacje • wybiera sposób zanotowania istotnych informacji • trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi • wie, co oznaczają skróty: <i>wg</i>, <i>nr</i>, <i>np.</i>, <i>ok.</i>, <i>m.in.</i>, <i>r.</i>, <i>w.</i>, i posługuje się nimi w notatkach
Anioł i szkolne zabawy	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne</i>	Jan Twardowski, <i>W klasie</i> (lektura	• wiersz • osoba mówiąca w wierszu • wers • strofa	• określa temat utworu • opisuje osobę mówiącą w wierszu • przedstawia bohaterów tekstu • opisuje zachowanie bohaterów utworu i wyraża swój sąd na ten temat

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>smutki</i> , s. 83	obowiązkowa)	• rym • recytacja	• wskazuje w tekście wersy, rymy • recytuje wiersz głośno, wyraźnie, oddając jego nastrój • omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odnosi ją do własnych doświadczeń
Pierwsze spotkanie z lekturą <i>Akademia pana Kleksa</i>	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 86–88	Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i> (fragmenty) (lektura obowiązkowa)	• czytanie głośne i ciche • czas i miejsce wydarzeń • narrator • bohaterowie • wydarzenia, postacie i przedmioty fantastyczne • notatka z lektury	• czyta głośno i cicho • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • określa narratora utworu • opisuje bohaterów utworu • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w powieści • określa cechy bohaterów utworu • wskazuje wydarzenia, postacie i przedmioty fantastyczne • wyraża swój sąd o lekturze • prezentuje informacje o autorze lektury i innych jego utworach • pisze opowiadanie inspirowane treścią lektury • samodzielnie sporządza notatki na podany temat
Niezwykłe lekcje w Akademii pana Kleksa	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 89–91	Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i> (fragmenty) (lektura obowiązkowa)	• czytanie głośne i ciche • narrator • czas i miejsce wydarzeń • bohaterowie • wydarzenia, postacie i przedmioty fantastyczne • notatka	• czyta głośno i cicho • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opisuje bohaterów utworu • określa narratora przeczytanego fragmentu powieści • opowiada o lekcjach w Akademii pana Kleksa • wskazuje wydarzenia, postacie i przedmioty fantastyczne • redaguje notatkę w punktach – plan dnia w Akademii pana Kleksa • podaje własne propozycje nietypowych lekcji, które mogłyby się odbywać w szkole • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
Jak opisać postać?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 92–93		• opis postaci (w formie ustnej i pisemnej) • wyrazy o przeciwnym znaczeniu	• ustnie opisuje wygląd i zachowanie rzeczywistej postaci • redaguje pisemny opis rzeczywistej postaci • stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydziela w tekście akapity • samodzielnie redaguje poprawny i wyczerpujący opis postaci, unikając powtarzania wyrazów
Kłopoty z kolegami	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Szkolne radości, szkolne smutki</i>, s. 94–95	Carlo Collodi, <i>Pinokio</i> (fragmenty)	• czytanie głośne • czas i miejsce wydarzeń • bohaterowie powieści • wydarzenia	• głośno i wyraźnie czyta fragment powieści • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • opisuje bohaterów utworu • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • prezentuje informacje o autorze powieści • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				znajomości całej lektury
Myślę, więc jestem	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o nas</i>, s. 100–101	Joanna Papużyńska, <i>Ja</i>	• wiersz • osoba mówiąca w wierszu • wers • rym • porównanie i jego funkcja w utworze	• określa temat utworu • opisuje osobę mówiącą w wierszu • przedstawia bohatera tekstu • wskazuje w tekście wersy, rymy • odszukuje w wierszu porównania i określa jego funkcję • wypowiada się na temat swoich zainteresowań, ulubionych zajęć, planów, marzeń • wymyśla własne przykłady porównań • rysuje ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny)
Jaką cechą ośmiesza poeta?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o nas</i>, s. 107	Jan Brzechwa, <i>Samochwała</i> (lektura obowiązkowa)	• wiersz • osoba mówiąca w wierszu • wersy • rymy • epitety • nastrój utworu • recytacja	• określa temat utworu • nazywa osobę mówiącą w wierszu • przedstawia bohaterkę tekstu • opisuje zachowanie bohaterki i wyraża swój sąd na ten temat • wskazuje w tekście wersy, rymy, epitety • recytuje wiersz głośno i wyrażnie, oddając jego nastrój • wyjaśnia różnicę między chwaleniem się a przechwalaniem • określa, jakimi osiągnięciami i umiejętnościami warto się chwalić
Jaką funkcję pełni czasownik i przez co się odmienia?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o nas</i>, s. 108–111		• czasownik • odmiana czasownika przez osoby i liczby • czas przeszły, przyszły i teraźniejszy czasownika • forma osobowa i nieosobowa czasownika • bezokolicznik	• wskazuje czasowniki wśród innych części mowy • odmienia czasowniki przez liczby i osoby • określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika • odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej • rozpoznaje bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika • wie, że błędnie użyty czasownik może zmienić znaczenie wypowiedzi • używa poprawnego sformułowania <i>ubieram się w płaszczy</i>
Jak się odmienia czasownik w czasie przeszłym i przyszłym?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o nas</i>, s. 112–113		• odmiana czasownika w czasie przeszłym i przyszłym • rodzaje czasownika w czasie przeszłym • rodzaj męsko- i niemęskoosobowy • forma złożona czasownika	• odmienia czasownik w czasie przeszłym przez osoby, liczby i rodzaje • określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej (męskoosobowy i niemęskoosobowy) • odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej • przekształca teksty pisane w czasie teraźniejszym na teksty pisane w czasie przeszłym albo przyszłym • odróżnia formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem
Pierwsze spotkanie z lekturą <i>Mikołajek</i>	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o</i>	René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Mikołajek</i>	• czytanie głośno i cicho • czas i miejsce wydarzeń • narrator	• głośno i cicho czyta informacje o książce • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • charakteryzuje bohaterów utworu

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>nas</i> , s. 114–116	(fragmenty) (lektura obowiązkowa)	- bohaterowie - wydarzenia - notatka	- opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście - wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - wyszukuje w lekturze określone informacje i sporządza notatki - wyraża swoją opinię o lekturze - prezentuje informacje o autorach lektury - tworzy twórcze opowiadanie związane z treścią utworu, np. opowiada o zabawnej historii, która wydarzyła się w szkole
Ludeczka da się lubić?!	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o nas</i>, s. 117–120	René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Ludeczka</i> (fragmenty książki <i>Mikołajek</i>) (lektura obowiązkowa)	- czytanie głośne i ciche - opowiadanie jako gatunek, cechy opowiadania - czas i miejsce wydarzeń - bohaterowie - narrator - wydarzenia	- czyta głośno i cicho - wskazuje charakterystyczne cechy opowiadania - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - opisuje bohaterów - opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze - wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
Dobry sposób na przewiska	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o nas</i>, s. 121–122	Krystyna Pokorska, <i>Ewka-Marchewka</i>	- wiersz - podmiot liryczny - wersy - rymy - nastrój utworu - wyrazy bliskoznaczne (synonimy)	- określa temat wiersza - opisuje nastrój tekstu - określa podmiot liryczny w wierszu - przedstawia bohaterkę utworu - opisuje zachowanie bohaterki i wyraża swój sąd na ten temat - wskazuje w tekście wersy, rymy - dobiera właściwe wyrazy bliskoznaczne - wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>przezwisek</i> a <i>przydomkiem</i> - pracując w grupie, wymyśla ciekawe i zabawne przydomki odnoszące się do zalet i mocnych stron kolegów i koleżanek
Jak korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o nas</i>, s. 123–124		korzystanie ze słownika wyrazów bliskoznacznych (synonimów)	- wyszukuje wyrazy bliskoznaczne w słowniku synonimów - odczytuje znaczenia wyrazów i przykłady ich zastosowania - trafnie dobiera wyrazy bliskoznaczne - podjęmuje próby korzystania z internetowych wersji słownika - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika synonimów, również on-line
Pisownia wyrazów z rz i ż	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o nas</i>, s. 130–137		- pisownia wyrazów z rz i ż - pisownia wyrazów zakończonych na -arz, -erz, -mistrz, -mierz - pisownia wyrazów z rz wymiennym i niewymiennym	- zna i stosuje zasady ortograficzne pisowni rz i ż - poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na -arz, -erz, -mistrz, -mierz - tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż wymiennym - poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż niewymiennym - poprawnie zapisuje wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia rz i ż) - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			• pisownia wyrazów z ż wymiennym i niewymiennym	
Jak opisać przedmiot?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>O sobie, o nas</i>, s. 142–145		• opis przedmiotu • wyrazy bliskoznaczne	• ustnie opisuje wygląd przedmiotu • wyszukuje w tekście informacje na temat wyglądu danego przedmiotu • redaguje pisemny opis przedmiotu • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję • wydziela w tekście akapity
Co łączy Polaków?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 152–155	Antoni Słonimski, <i>Polska</i>	• podmiot liryczny • adresat utworu • nastrój utworu • utwór poetycki – wers, strofa, rymy • uczucia wyrażone w wierszu • patriotyzm • recytacja • korzystanie z różnych źródeł informacji	• określa temat wiersza • nazywa adresata utworu • charakteryzuje podmiot liryczny w wierszu • nazywa uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój tekstu • wskazuje w wierszu wersy, strofy, rymy • recytuje wiersz głośno i wyraźnie, oddając jego nastrój • prezentuje informacje o autorze wiersza • w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) przygotowuje dla rówieśników z innego kraju interesujące informacje o Polsce
Najważniejsza pieśń Polaków	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 155–157	Józef Wybicki, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> (lektura obowiązkowa)	• osoba mówiąca w wierszu • adresat utworu • nastrój utworu • uczucia wyrażone w tekście hymnu, patriotyzm • hymn państwowy • utwór poetycki – wers, strofa, refren, rytm • pamięciowe opanowanie tekstu hymnu • korzystanie z różnych źródeł informacji	• określa temat utworu • wskazuje adresata utworu • charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu • nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim utwór • określa nastrój tekstu • wskazuje w mazurku wersy, strofy, rymy, rytm • odtwarza tekst hymnu z pamięci • przyjmuje odpowiednią postawę podczas śpiewania hymnu • potrafi wymienić uroczystości i sytuacje, w czasie których śpiewany jest hymn państwowy • opowiada historię powstania polskiego hymnu państwowego • wyjaśnia, kim byli: Jan Henryk Dąbrowski, Stefan Czarniecki, Napoleon Bonaparte
Poetycki zachwyt nad polskim niebem	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 158–160	Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragment) (lektura obowiązkowa)	• czytanie głośne i ciche • nastrój utworu • uczucia wyrażone w tekście • wers • rym • rytm • porównanie	• czyta fragmenty epopei głośno i cicho • określa temat utworu • nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim tekst • wskazuje w przeczytanym fragmencie porównanie i ożywienie • odszukuje w tekście wersy, rymy, rytm • recytuje fragment utworu głośno i wyraźnie, oddając jego nastrój • prezentuje informacje o autorze utworu • układa porównania opisujące inne zjawiska przyrody, np. deszcz, zachód słońca, tęczę

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			- ożywienie - recytacja	
Jaką funkcję pełni przysłówki?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 161–162		- przysłówki jako nieodmienna część mowy - przysłówki pochodzące od przymiotników	- wskazuje przysłówki wśród innych części mowy - określa znaczenie przysłówków w zdaniu - rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników - tworzy przysłówki od przymiotników - redaguje tekst z wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówków
Tajemnicze życzenie	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 163–164	Magdalena Grądzka, <i>Piast Kołodziej</i> (fragmenty) (lektura obowiązkowa)	- czytanie głośne i ciche - czas i miejsce wydarzeń - bohaterowie - wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne	- czyta fragment legendy głośno i cicho - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - opowiada o wydarzeniach opisanych w legendzie - określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne - przedstawia bohaterów utworu - opisuje cechy bohaterów utworu i ich relacje - wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - wyjaśnia pouczenie wynikające z legendy - wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o księciu Popielu i sporządza na ten temat notatkę - wyjaśnia, na czym polegał obrzęd postrzyżyn u Słowian
„Tutaj się osiedlimy...”	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 165–167	Magdalena Grądzka, <i>O Lechu, Czechu i Rusie</i> (fragmenty) (lektura obowiązkowa)	- czytanie głośne i ciche - czas i miejsce wydarzeń - bohaterowie - legenda i jej cechy gatunkowe - wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - polskie symbole narodowe	- czyta tekst głośno i cicho - rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wymienia jej cechy charakterystyczne - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - opowiada o wydarzeniach ukazanych w utworze - wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne - charakteryzuje bohaterów utworu - wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o godle Polski i sporządza na ten temat notatkę - odszukuje w bibliotece albo internecie informacje o herbie miejscowości, w której mieszka
Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 168–171		pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	- zna i stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami - poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> - poprawnie zapisuje wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego, również on-line
Legenda o Juracie, bursztynie i sztormie	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 172–173	Magdalena Grądzka, <i>Jurata, królowa Bałtyku</i> (fragmenty)	- czytanie głośne i ciche - czas i miejsce wydarzeń - bohaterowie - legenda i jej cechy gatunkowe - wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne	- czyta tekst głośno i cicho - rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje jej cechy charakterystyczne - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - opowiada o wydarzeniach opisanych w utworze - określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne - opisuje cechy bohaterów utworu i ich relacje - wskazuje postacie realistyczne i fantastyczne

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				• wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • zna legendy związane z regionem, w którym mieszka • interesująco opowiada jedną z regionalnych legend • samodzielnie pisze opowiadanie o legendarnych wydarzeniach, unikając powtarzania wyrazów • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pochodzeniu bursztynu
Jak napisać plan wydarzeń?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 174–175		• plan wydarzeń • plan ramowy • plan szczegółowy • rzeczowniki nazywające czynności	• sporządza odwrotny plan ramowy • rozbudowuje plan ramowy w plan szczegółowy • przekształca czasowniki w rzeczowniki nazywające czynności • stosuje w planie odpowiedni układ graficzny • samodzielnie redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtarzania wyrazów • stosuje odpowiednie synonimy, aby uniknąć powtórzeń
Fantazja czarnoksiężnika z Krakowa	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 176–177	Jan Adamczewski, <i>O Mistrzu Twardowskim</i> (fragmenty)	• czytanie głośne i ciche • czas i miejsce wydarzeń • bohaterowie • legenda i jej cechy gatunkowe • wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne	• czyta tekst głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje jej cechy charakterystyczne • opisuje miejsca realistyczne: rynek w Krakowie, kopalnie srebra w Olkuszu, Maczugę Herkulesa koło Pieskowej Skąły • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • charakteryzuje bohaterów utworu • wskazuje postacie i wydarzenia fantastyczne • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyjaśnia znaczenie powiedzeń: <i>Co nagle, to po diable, Jak się człowiek śpieszy, to się diabeł cieszy</i> • samodzielnie redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtarzania wyrazów
Teatralne czary	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Opisać Polskę</i>, s. 187	Joanna Kulmowa, <i>Po co jest teatr?</i> (lektura obowiązkowa)	• podmiot liryczny • adresat utworu • nastrój utworu • elementy spektaklu teatralnego • rola rekwizytu i dekoracji • utwór poetycki – wers, rym, rytm	• określa temat wiersza • charakteryzuje adresata utworu • opisuje podmiot liryczny w wierszu • nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim utwór • wskazuje w tekście wersy, rymy, rytm • wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia • wymyśla różne sposoby wykorzystania przedmiotów codziennego użytku w teatrze
Dobroć nagrodzona	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Baśniowe krainy</i>, s. 200–206	Charles Perrault, <i>Kopciuszek</i> (fragmenty) (lektura obowiązkowa)	• czytanie głośne i ciche • baśń jako gatunek literacki • cechy i przesłanie baśni • postacie oraz wydarzenia fantastyczne i realistyczne	• czyta tekst głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje jej cechy charakterystyczne • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach zaprezentowanych w tekście • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • charakteryzuje bohaterów utworu

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			w utworze literackim	• wskazuje postacie realistyczne i fantastyczne • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • redaguje ramowy plan wydarzeń • wyjaśnia pouczenie wpływające z baśni o Kopciuszku • prezentuje informacje o autorze utworu • wyjaśnia, dlaczego baśń o Kopciuszku cieszy się ogromną popularnością
„Nie pomoże dobra wróżka...”	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Baśniowe krainy</i>, s. 207–208	Wanda Chotomska, <i>Kopciuszek</i>	• elementy spektaklu teatralnego • dramat • dialog i monolog • plakat teatralny	• czyta tekst z podziałem na role • odszukuje dialog i monolog • przedstawia pouczenie (morał) wpływające z przedstawienia • odczytuje humorystyczny charakter utworu • planuje grę aktorską oraz projektuje dekoracje, kostiumy i rekwizyty do przedstawienia • określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny, podział na akty i sceny) • odczytuje informacje z plakatu teatralnego • prezentuje informacje o autorce utworu • tworzy plakat teatralny do szkolnego przedstawienia • aktywnie pracując w grupie, przygotowuje inscenizację <i>Kopciuszka</i>
Jak napisać zaproszenie?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Baśniowe krainy</i>, s. 209–210		• zaproszenie i jego elementy • zwroty do adresata	• tworzy zaproszenie w formie ustnej i pisemnej • redaguje pisemne zaproszenie, uwzględniając jego niezbędne elementy • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia • stosuje zwroty do adresata i charakterystyczne sformułowania • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny • samodzielnie redaguje zaproszenie w ciekawej formie graficznej, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi
Jaką funkcję pełni przymiarek?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Baśniowe krainy</i>, s. 211		• przymiarek i jego rola w wypowiedzi • wyrażenie przymiarkowe	• rozpoznaje przymiarki wśród innych części mowy • określa znaczenie przymiarków w zdaniu • rozpoznaje wyrażenia przymiarkowe • rozróżnia wyrażenia przymiarkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas • redaguje tekst z wykorzystaniem wyrażen przymiarkowych
Jaką funkcję pełni spójnik?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Baśniowe krainy</i>, s. 218		• spójnik i jego funkcja w wypowiedzi	• rozpoznaje spójniki wśród innych części mowy • określa znaczenie spójników w zdaniu • uzupełnia wypowiedź pisemną odpowiednimi spójnikami • redaguje tekst z wykorzystaniem spójników • zastępuje wskazane spójniki ich bliskoznacznymi odpowiednikami
Przecinki i spójniki	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Baśniowe krainy</i>, s. 219–220		• użycie przecinków z wybranymi spójnikami	• zna zasady użycia przecinka przed spójnikami • wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji • bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi • redaguje dialog, w którym stosuje spójniki

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Chciwość nie popłaca	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Baśniowe krainy</i>, s. 221–228	Aleksander Puszkina, <i>Bajka o rybaku i rybce (lektura obowiązkowa)</i>	• czytanie głośne i ciche • baśń jako gatunek literacki • cechy i przesłanie baśni • postacie oraz wydarzenia fantastyczne i realistyczne w utworze literackim • morał	• czyta baśń głośno z podziałem na role • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje jej cechy charakterystyczne • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach opisanych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • charakteryzuje bohaterów utworu • odszukuje postacie realistyczne i fantastyczne • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • przedstawia pouczenie wypływające z baśni • prezentuje informacje o autorze utworu • rysuje ilustracje do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai
Jak napisać opowiadanie?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Baśniowe krainy</i>, s. 229–231		• redagowanie opowiadania twórczego, związanego z treścią utworu (w formie pisemnej i ustnej)	• ustnie opowiada, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • redaguje opowiadanie zgodnie z planem wydarzeń • tworzy początek opowiadania • redaguje opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej • pisze opowiadanie twórcze • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję • wydziela w tekście akapity • samodzielnie redaguje poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze, unikając powtarzania wyrazów
Pisownia wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Baśniowe krainy</i>, s. 239–245		• pisownia wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>	• rozróżnia części mowy • zna i stosuje zasady ortograficzne pisowni wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> wymieniającym się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu • poprawnie zapisuje wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • układa krótkie, zabawne historyjki, wykorzystując wyrazy z trudnościami ortograficznymi
Jak przygotować podziękowanie?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Co jest w życiu ważne?</i>, s. 254–255		• podziękowanie i jego elementy • zwroty grzecznościowe	• tworzy ustne podziękowanie w określonej sytuacji • redaguje pisemne podziękowanie, uwzględniając jego niezbędne elementy • poprawnie zapisuje datę i miejsce • świadomie używa wybranych zwrotów grzecznościowych • stosuje w tekście odpowiednią kompozycję i układ graficzny • samodzielnie redaguje podziękowanie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Jak zapisać rozmowę?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Co jest w życiu ważne?</i>, s. 271–273		• zapisywanie dialogu • znaki interpunkcyjne: myślnik, kropka, znak zapytania, wykrzyknik, dwukropek • słownik wyrazów bliskoznacznych	• wskazuje dialog w tekście literackim • prowadzi rozmowy na zadany temat • uzupełnia podany dialog odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi • poprawnie zapisuje rozmowę • redaguje dialog na określony temat • dobiera synonimy do czasowników <i>powiedzieć, mówić</i> • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych • samodzielnie redaguje dialog, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne
Pisownia wielką literą – państwa, regiony, miasta, dzielnice, wsie	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Co jest w życiu ważne?</i>, s. 274–276		• pisownia wielkimi literami nazw geograficznych • pisownia małą literą przymiotników utworzonych od nazw geograficznych	• zna i stosuje zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, nazwy mieszkańców państw i regionów • zna i stosuje zasady pisowni małą literą mieszkańców miast, dzielnic, wsi • zna i stosuje zasady pisowni małą literą przymiotników utworzonych od nazw własnych • korzysta ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisuje wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi • tworzy własne wypowiedzi, stosując poznane reguły ortograficzne
Jak rozpoznać orzeczenie i podmiot?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Co jest w życiu ważne?</i>, s. 281		• główne części zdania: podmiot i orzeczenie	• określa funkcję podmiotu • określa funkcję orzeczenia • rozpoznaje główne części zdania • wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniach
Czym różni się zdanie od równoważnika zdania?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Co jest w życiu ważne?</i> s. 282–283		• wypowiedzenie • zdanie • równoważnik zdania	• odróżnia zdanie od równoważnika zdania • przekształca zdania w równoważniki zdania
Przecinek w zdaniu	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Co jest w życiu ważne?</i>, s. 284–285		• przecinek w zdaniu	• wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu • stawia przecinek między wyrazami stanowiącymi wyliczenie • określa, przed którymi spójnikami należy postawić przecinek • określa, przed którymi spójnikami nie należy stawiać przecinka • stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji • stosuje spójniki, aby połączyć części zdania pojedynczego • bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi
Zatopić się w marzeniach	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Urok i siła marzeń</i>, s. 295	Julian Tuwim, <i>Dyzio marzyciel</i> (lektura obowiązkowa)	• podmiot liryczny • nastrój utworu • utwór poetycki – wersy, rymy • uczucia wyrażone w wierszu	• określa temat tekstu • charakteryzuje podmiot liryczny • opisuje nastrój utworu • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy • wyraża swój sąd o bohaterze utworu • wypowiada się na temat swoich marzeń

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				• prezentuje informacje o autorze wiersza • samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego • rozumie i używa zwrotów: <i>zatopić się w marzeniach, uciekać w świat marzeń, marzyć na jawie</i>
Jak napisać ogłoszenie?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Urok i siła marzeń</i>, s. 296–297		• ogłoszenie i jego elementy	• redaguje ogłoszenie, uwzględniając jego niezbędne elementy • pisze krótko, zwięźle i konkretnie • podaje informacje kontaktowe • stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny ogłoszenia • samodzielnie redaguje ogłoszenie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi
Spotkanie z lekturą <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i>	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Urok i siła marzeń</i>, s. 306–307	Janusz Christa, <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i> (fragment komiksu) (lektura obowiązkowa)	• czytanie głośne i ciche • komiks • charakterystyczne cechy komiksu • bohaterowie komiksu • wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • magiczne przedmioty • uczucia ukazane w komiksie	• czyta fragment komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu • odczytuje dialogi w dymkach • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach ukazanych w komiksie • charakteryzuje bohaterów komiksu • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • prezentuje informacje o autorze komiksu • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury
Marzenie o lataniu	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Urok i siła marzeń</i>, s. 308–311	Janusz Christa, <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i> (fragment komiksu) (lektura obowiązkowa)	• czytanie głośne i ciche • komiks • charakterystyczne cechy komiksu • bohaterowie komiksu • wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • magiczne przedmioty • uczucia ukazane w komiksie • plan wydarzeń	• czyta komiks • wskazuje cechy charakterystyczne komiksu • odczytuje dialogi w dymkach • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach ukazanych w komiksie • opisuje bohaterów komiksu • określa cechy komiksowych postaci • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • układa plan wydarzeń • tworzy własny komiks o zabawnym wydarzeniu
Jak odróżnić zdanie pojedyncze od złożonego?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Urok i siła marzeń</i>, s. 316–317		• zdanie pojedyncze i zdanie złożone • zdania składowe • spójnik w zdaniu złożonym	• rozpoznaje w zdaniu orzeczenie • odróżnia zdania pojedyncze od zdań złożonych • układa zdania złożone ze zdań pojedynczych • wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym • stosuje odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone
Czym się różni zdanie nierozwinięte od rozwiniętego?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Urok i siła marzeń</i>, s. 318–319		• zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte • grupa podmiotu i grupa orzeczenia	• odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od zdania pojedynczego rozwiniętego • rozwija zdanie nierozwinięte w zdanie rozwinięte • wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym rozwiniętym • buduje zdania pojedyncze rozwinięte

Przecinek w zdaniu złożonym	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Urok i siła marzeń</i>, s. 320–321		• przecinek w zdaniu złożonym	• podaje zasady użycia przecinka w zdaniu złożonym • oddziela zdania składowe przecinkiem • określa, przed którymi spójnikami należy postawić przecinek • określa, przed którymi spójnikami nie należy stawiać przecinka • stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji • bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi

KLASA 5

Temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Wymagania Uczeń:
Przyjaźń poddana próbie	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>W poszukiwaniu przyjaźni</i>, s. 12–13	• Adam Mickiewicz, <i>Przyjaciele</i>	• bohaterowie utworu • narrator • elementy świata przedstawionego • rymy, wersy, strofy • opowiadanie	• płynnie odczytuje utwór poetycki • wyjaśnia znaczenie niezrozumiałych słów • określa narratora • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia wydarzenia z punktu widzenia bohatera • ocenia postępowanie bohaterów • podaje przykłady z życia codziennego obrazujące przyjaźń wystawioną na próbę • wyjaśnia, jak rozumie sformułowanie <i>prawdziwa przyjaźń</i> • układa w grupie <i>kodeks przyjaźni</i> • wskazuje w tekście utworu wersy, strofy, rymy • wyjaśnia, jak rozumie ostatnie wersy utworu • tworzy spójne opowiadanie • tworzy komiks
Piszemy opowiadanie z dialogiem	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>W poszukiwaniu przyjaźni</i>, s. 19–22	• <i>Jak napisać opowiadanie twórcze z dialogiem?</i>	• budowa opowiadania twórczego z dialogiem • wstęp • rozwinięcie • zakończenie • dialog • interpunkcja w	• wyszukuje w tekście informacyjnym najważniejsze wiadomości • określa elementy wyróżniające opowiadanie • wskazuje, jaką funkcję może pełnić dialog w opowiadaniu • układa plan wydarzeń • redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń • pisze opowiadanie zgodnie z planem • stosuje w wypowiedzi pisemnej trójdzielną kompozycję • komponuje początek opowiadania • redaguje opowiadanie twórcze

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			dialogach	• wprowadza do opowiadania dialog, stosując poprawną interpunkcję • wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej
O głoskach, literach i sylabach	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>W poszukiwaniu przyjaźni</i>, s. 23	• <i>Co już wiemy o głoskach, literach i sylabach?</i>	• głoska, litera, sylaba • samogłoska i spółgłoska	• odróżnia głoskę od litery oraz samogłoskę od spółgłoski • dzieli wyrazy na sylaby • określa liczbę głosek w wyrazie • sprawdza poprawność podziału wyrazów na sylaby
Odróżniam głoski miękkie od twardych	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>W poszukiwaniu przyjaźni</i>, s. 24	• <i>Jak rozróżnić głoski miękkie i twarde?</i>	• spółgłoski miękkie i twarde	• dzieli wyrazy na głoski • zapoznaje się z informacjami o podziale spółgłosek ze względu na miękkość • odróżnia spółgłoski miękkie od twardych • poprawnie zapisuje wyrazy ze spółgłoskami miękkimi • wyjaśnia, do jakich nieporozumień może prowadzić niepoprawne zapisywanie wyrazów ze spółgłoskami miękkimi
Jak napisać e-mail?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>W poszukiwaniu przyjaźni</i>, s. 44–45	• <i>Jak napisać e-mail (list elektroniczny)?</i>	• zasady pisania listów elektronicznych • zwrot do adresata • pożegnalne zwroty grzecznościowe • adres e-mailowy • temat wiadomości	• wskazuje elementy, z których składa się e-mail • redaguje e-maila do kolegi • zapisuje adres e-mailowy • określa temat wiadomości • stosuje zwrot do adresata i pożegnalne zwroty grzecznościowe • uzupełnia list elektroniczny wskazanymi wyrazami w odpowiedniej formie • przypomina zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową • pisze poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym
Czasownik we własnej osobie	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>W poszukiwaniu przyjaźni</i>, s. 46–47	• <i>Co już wiemy o czasowniku?</i>	• czasownik • osoby, liczby i czasy czasownika • rodzaje czasownika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej • czas przeszły, przyszły i teraźniejszy czasownika • formy proste i złożone czasu przyszłego czasowników	• wskazuje czasowniki wśród innych części mowy • określa, jaką funkcję w wypowiedzi pełni czasownik • odmienia czasowniki przez liczby i osoby • określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika • odróżnia czasowniki w czasie przeszłym od czasowników w czasie teraźniejszym i przyszłym • stosuje odpowiednie formy czasowników w czasie przyszłym • rozpoznaje autora wypowiedzi na podstawie formy czasownika • redaguje krótkie teksty, używając poprawnych form czasu przyszłego • samodzielnie i bezbłędnie określa osobę, liczbę, rodzaj oraz czas czasownika

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Wskazuję formy osobowe i nieosobowe czasownika	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>W poszukiwaniu przyjaźni</i>, s. 48–49	• <i>Kiedy stosować nieosobowe formy czasownika?</i>	• bezokolicznik • formy zakończone na <i>-no</i> i <i>-to</i> • konstrukcje czasownika ze słowem <i>się</i>	• odróżnia bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej • odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych • przekształca wypowiedzenie z nieosobowymi formami czasownika tak, aby wskazać wykonawcę czynności • redaguje przepis, używając bezokoliczników • wyjaśnia cel stosowania form nieosobowych czasownika • przekształca tekst, używając osobowych form czasownika • stosuje nieosobowe formy czasownika zgodnie z określonym celem wypowiedzenia • redaguje tekst używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>
Poprawnie stosuję czasowniki w różnych trybach	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>W poszukiwaniu przyjaźni</i>, s. 50–52	• <i>Co wyrażamy za pomocą trybów czasownika?</i>	• tryby czasownika • tryby orzekający, rozkazujący i przypuszczający • odmiana czasownika w trybach orzekającym, rozkazującym i przypuszczającym	• wskazuje czasowniki w trybach orzekającym, rozkazującym i przypuszczającym • odmienia czasownik w trybach orzekającym, rozkazującym i przypuszczającym • układa zdania na określony temat, stosując określony tryb czasownika • przekształca zdania z czasownikami w trybie orzekającym w formę poleceń • redaguje krótki tekst o swoich planach i marzeniach, używając trybu przypuszczającego • określa intencje wypowiedzi
Piszemy poprawnie wyrazy z częstką <i>by</i>	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>W poszukiwaniu przyjaźni</i>, s. 53	• <i>Pisownia wyrazów z częstką „by”</i>	• zasady łącznej i rozdzielnej pisowni części <i>-by</i> • pisownia części <i>-by</i> z osobowymi formami czasownika • pisownia części <i>-by</i> z bezokolicznikami • pisownia części <i>-by</i> ze spójnikami	• wskazuje formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym • poprawnie zapisuje część <i>-by</i> z czasownikami w formie osobowej, przed czasownikami, z bezokolicznikami i ze spójnikami • przekształca wypowiedzenia, stosując łączną lub rozdzielną pisownię części <i>-by</i>
Mój klucz do szczęścia	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Uwaga, uczucia!</i>, s. 60–61	• Joanna Kulmowa, <i>Co to jest radość?</i>	• wiersz • osoba mówiąca w wierszu • wers • epitet • porównanie	• prezentuje informacje o autorce wiersza • odczytuje utwór poetycki • określa temat wiersza • charakteryzuje podmiot liryczny • mówi o uczuciach podmiotu lirycznego • wskazuje w tekście wiersza wersy, epitety • rozpoznaje w tekście porównania i wyjaśnia ich funkcję

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				- wymyśla własne przykłady porównań - wskazuje wartości w wierszu - wyjaśnia, jak rozumie sformułowanie <i>klucz do szczęścia</i>
Piszemy sprawozdanie	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Uwaga, uczucia!</i>, s. 66–68	<i>Jak napisać sprawozdanie z wydarzenia?</i>	- redagowanie sprawozdania - okoliczności wydarzenia - przebieg wydarzenia - opinia o wydarzeniu	- odróżnia w planie sprawozdania z wycieczki informacje ważne od mniej istotnych - tworzy plan sprawozdania - redaguje sprawozdanie zgodnie z planem - komponuje początek sprawozdania – okoliczności wydarzenia - komponuje zakończenie sprawozdania – opinię o wydarzeniu - stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej - wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej - gromadzi informacje o zabytkach Krakowa - redaguje sprawozdanie z wycieczki do Krakowa na podstawie fotografii - sporządza sprawozdanie z ostatniego wydarzenia, w którym uczestniczyła klasa, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi - wykorzystuje wskazówki i rady w trakcie tworzenia sprawozdania - pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz interpunkcyjnym
Co dwie kropki, to nie jedna	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Uwaga, uczucia!</i>, s. 69	<i>Dwukropek</i>	użycie dwukropka w wypowiedzeniu	- wymienia zasady użycia dwukropka w wypowiedzeniu - posługuje się dwukropkiem przed wyliczeniami - używa dwukropka przed wprowadzaniem dialogu - wykorzystuje dwukropek przed wprowadzaniem cytatu - stosuje dwukropek zgodnie z zasadami interpunkcji - poprawnie stosuje dwukropek i cudzysłów w zdaniach
Emocje w słowach	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Uwaga, uczucia!</i>, s. 74	<i>Wyrazy nacechowane emocjonalnie</i>	- wyrazy neutralne - zdrobnienia i zgrubienia	- czyta ze zrozumieniem tekst informacyjny - odróżnia wyrazy nacechowane emocjonalnie od wyrazów neutralnych, zdrobnienia od zgrubień - tworzy zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika - stosuje w wypowiedzeniach zdrobnienia i zgrubienia - odróżnia zgrubienia o charakterze żartobliwym od pogardliwych - redaguje kilkuzdaniowy tekst, celowo stosując zgrubienia i zdrobnienia
Rzeczownik bez tajemnic	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Uwaga, uczucia!</i>, s. 75–78	<i>Co już wiemy o rzeczowniku?</i>	- rzeczownik - rodzaj rzeczownika - odmiana rzeczownika przez przypadki i liczby - rzeczowniki własne i pospolite - zasady pisowni	- wskazuje rzeczowniki wśród innych części mowy - określa rodzaj rzeczownika - stosuje rzeczowniki w odpowiednich formach - odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki - odróżnia rzeczowniki własne od pospolitych - poprawnie zapisuje rzeczowniki własne - odmienia rzeczowniki zakończone na <i>-um</i> - odróżnia rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej od rzeczowników występujących tylko w liczbie

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			wielką literą rzeczowników własnych • rzeczowniki o nieregularnej odmianie • rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej • rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej	mnożej • stosuje w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników o nieregularnej odmianie • posługuje się w wypowiedzeniach poprawnymi formami rzeczowników występujących tylko w liczbie pojedynczej lub tylko w liczbie mnogiej • określa rzeczowniki własne i pospolite • przedstawia własne przykłady rzeczowników własnych i pospolitych • rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności i poprawnie używać różnych form tych wyrazów, a w przypadku wątpliwości korzystać ze słownika • samodzielnie i bezbłędnie zapisuje rzeczowniki własne • opracowuje ilustrowany słowniczek rzeczowników o nietypowej odmianie
Jak pokonać złość?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Uwaga, uczucia!</i>, s. 81–83	• Hanna Januszczyńska, <i>Lwy</i>	• podmiot liryczny • adresat utworu • bohater utworu • ocena postępowania bohatera • uczucia wyrażone w wierszu	• opisuje sytuację przedstawioną w tekście • określa temat wiersza • wskazuje adresata utworu • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje bohatera utworu • charakteryzuje bohatera utworu • wyjaśnia sens sformułowań o znaczeniu przenośnym i poprawnie je stosuje • podaje sposoby radzenia sobie ze złością bohatera wiersza • nazywa uczucia i opisuje ich przejawy • prezentuje własne sposoby radzenia sobie ze złością • recytuje wiersz
Piszemy poprawnie ę lub q w zakończeniu wyrazów	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Uwaga, uczucia!</i>, s. 84–87	• <i>Pisownia wyrazów z „ę” i „q” w zakończeniach</i>	• pisownia ę w zakończeniach wyrazów • pisownia q w zakończeniach wyrazów	• poprawnie zapisuje ę w: – nazwach istot niedorosłych – zakończeniach biernika liczby pojedynczej rzeczowników rodzaju żeńskiego – zakończeniach 1. osoby liczby pojedynczej czasowników w czasie teraźniejszym i przyszłym • poprawnie zapisuje q w: – zakończeniach biernika i narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników i przymiotników – zakończeniach 3. osoby liczby mnogiej czasowników w czasie teraźniejszym i przyszłym • poprawnie zapisuje 1. osobę liczby pojedynczej czasu teraźniejszego i przyszłego czasowników: <i>wiedzieć, powiedzieć, jeść, umieć, rozumieć</i> • stosuje poznane reguły ortograficzne
Chłopięcy świat	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>,	• Spotkanie z lekturą – Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z</i>	• autor • narrator • czas i miejsce	• prezentuje informacje o autorze lektury • prowadzi rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce • planuje szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	rozdział 3. <i>Idealy, autorytety, idole</i> , s. 100–101	<i>Placu Broni</i>	wydarzeń • bohaterowie główni i drugoplanowi • wydarzenia • elementy świata przedstawionego • wątek główny i wątki poboczne • powieść	• korzysta ze słownika języka polskiego • wnioskuje na podstawie tekstu • poszerza zasób słownictwa • korzysta z różnych źródeł informacji
W świecie chłopców z Placu Broni	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 3. <i>Idealy, autorytety, idole</i> , s. 102	• Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i>	• powieść • wydarzenia • główni bohaterowie • elementy świata przedstawionego	• określa, gdzie rozgrywają się wydarzenia • wymienia głównych bohaterów i krótko ich charakteryzuje • opisuje miejsce zabaw chłopców i czynności, którymi się zajmowali • podaje cel założenia Związku Zbieraczy Kitu • opisuje procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu
Jedni rozkazują, drudzy słuchają i wykonują	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 3. <i>Idealy, autorytety, idole</i> , s. 105–106	• Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i> (fragmenty)	• elementy świata przedstawionego • akcja • wątek główny i wątki poboczne • powieść • bohater	• czyta głośno i cicho • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • przedstawia bohaterów głównych i drugoplanowych • opowiada o przedstawionych wydarzeniach • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje elementy świata przedstawionego • określa wątek główny i wątki poboczne utworu • identyfikuje utwór jako powieść • redaguje wypowiedź na temat ulubionej książki, używając słów: <i>wątek, akcja, bohater główny, bohaterowie drugoplanowi</i>
Przyjaciele i wrogowie – chłopcy z Placu Broni i czerwone koszule	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 3. <i>Idealy, autorytety, idole</i> , s. 102	• Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i>	• bohaterowie literaccy • wydarzenia	• wypisuje imiona bohaterów należących do grupy chłopców z Placu Broni i do grupy czerwonych koszul • omawia postępowania Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemeczka • wymienia sposoby walki z przeciwnikiem akceptowane przez przywódców oraz przez nich odrzucane • opisuje przebieg bitwy o Plac Broni • wskazuje chłopca, którego uważa za najważniejszą postać w powieści
Okropna zdrada – o	• podręcznik	• Ferenc Molnár,	• bohater	• wymienia cechy charakteru Gereba

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Gerebie	<i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 3. <i>Ideały, autorytety, idole</i> , s. 102	<i>Chłopcy z Placu Broni</i>	• charakterystyka • zdrada • świat przedstawiony	• wyjaśnia, jaki był powód zdrady chłopca • ocenia postępowanie Gereba • określa, w jaki sposób Boka zareagował na zdradę kolegi • tłumaczy, dlaczego Feri Acz nie zgodził się na nieuczciwą propozycję rozwiązania konfliktu • podaje powody, które skłoniły Deża do powrotu do drużyny chłopców z Placu Broni • bierze udział w dyskusji na dany temat • formułuje kontrargumenty podważające stanowisko przeciwników w dyskusji
Niepozorny bohater – Nemeczek	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 3. <i>Ideały, autorytety, idole</i> , s. 102	• Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i>	• bohater • charakterystyka • zdrada • świat przedstawiony	• wyjaśnia, czym Erno Nemeczek wyróżniał się spośród rówieśników • wymienia zachowania kolegów, które sprawiały chłopcu największą przykrość • określa sposób traktowania Nemeczka przez Bokę • tłumaczy, co Nemeczek chciał udowodnić chłopcom • wskazuje, w jaki sposób bohaterskie zachowanie Nemeczka wpłynęło na postawę innych chłopców • opisuje reakcje Feriego Acza i Boki związane ze śmiercią Erna • formułuje opinię o książce i ją uzasadnia
Kto jest pierwszym wzorem dla dziecka?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 3. <i>Ideały, autorytety, idole</i> , s. 108–109	• Jan Twardowski, <i>Ręce</i>	• wiersz • podmiot liryczny • epitet i jego funkcja w utworze	• czyta ze zrozumieniem utwór poetycki • określa temat wiersza • charakteryzuje podmiot liryczny • przedstawia bohaterkę utworu • wyjaśnia, jak rozumie ostatnie dwa wersy wiersza • wskazuje w tekście wiersza epitety i porównania i określa ich funkcję • wymyśla własne przykłady epitetów
Wiersz o pewnym czarodzieju	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 3. <i>Ideały, autorytety, idole</i> , s. 109–110	• Czesław Miłosz, <i>Ojciec w bibliotece</i>	• podmiot liryczny • epitet i jego funkcja w utworze • porównanie • nastrój utworu • utwór poetycki – strofy, wersy, rymy • uczucia wyrażone w wierszu	• czyta ze zrozumieniem utwór poetycki • określa temat wiersza • charakteryzuje podmiot liryczny w wierszu • wskazuje epitety, porównanie i przenośnię i określa ich funkcję • wyjaśnia, jak rozumie porównanie ojca do czarodzieja • określa nastrój utworu • odnajduje w tekście wiersza strofy, wersy, rymy
O przymiotniku słów parę	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 3. <i>Ideały,</i>	• <i>Co już wiemy o przymiotniku?</i>	• przymiotnik • odmiana przymiotnika przez przypadki, liczby i rodzaje	• wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy • określa rodzaj przymiotnika w liczbach pojedynczej i mnogiej • stosuje przymiotnik w odpowiednich formach • odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki • stosuje poprawne formy przymiotników zakończonych na -cy, -dzy, -czy, -ży w mianowniku liczby pojedynczej i

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>autorytety, idole, s. 117–119</i>		• związek przymiotnika z rzeczownikiem • formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego przymiotnika • przymiotniki zakończone na -cy, -dzy, -czy, -ży	mnożej • redaguje opis ilustracji, używając jak najwięcej przymiotników w poprawnej formie
Wyższy i najwyższy – o stopniowaniu przymiotników	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Ideały, autorytety, idole, s. 120–121</i>	• <i>Jak stopniować przymiotniki?</i>	• stopniowanie przymiotnika • stopień równy, wyższy, najwyższy • stopniowanie proste regularne i proste nieregularne • stopniowanie opisowe • przymiotniki, które się nie stopniują	• tworzy formy stopnia wyższego i najwyższego wskazanych przymiotników • rozpoznaje stopień przymiotnika • stopniuje przymiotniki w sposób prosty regularny i nieregularny • stopniuje przymiotniki w sposób opisowy • odróżnia stopniowanie proste od opisowego • rozpoznaje przymiotniki, które się nie stopniują
Liczmy na języku polskim	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Ideały, autorytety, idole, s. 134–137</i>	• <i>Jaką funkcję pełnią liczebniki?</i>	• liczebnik • liczebniki główne i porządkowe • odmiana liczebników głównych przez przypadki i rodzaje • odmiana liczebników porządkowych przez przypadki, liczby i rodzaje • liczebniki zbiorowe • odmiana liczebników	• wskazuje liczebniki wśród innych części mowy • odróżnia liczebniki główne od porządkowych • stosuje poprawne formy liczebników głównych i porządkowych • wskazuje liczebniki zbiorowe • stosuje poprawne formy liczebników zbiorowych • redaguje informację o wycieczce klasowej, używając liczebników w odpowiednich formach • samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			zbiorowych przez przypadki	
Kropka czy bez kropki?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Ideały, autorytety, idole</i>, s. 138–139	• <i>Kropka a liczby. Zapisywanie dat</i>	• zasady interpunkcyjne dotyczące zapisu dat • kropka po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy	• poprawnie stosuje kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • poprawnie stosuje kropkę po liczebnikach porządkowych
Ortograficzne potyczki – pisownia wyrazów z ó i u	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Ideały, autorytety, idole</i>, s. 140–143	• <i>Pisownia wyrazów z „ó” i „u” – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości</i>	• pisownia wyrazów z ó i u • pisownia zakończeń -ów, -ówka, -ówna • pisownia wyrazów z ó wymiennym i niewymiennym • pisownia zakończeń -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec • pisownia zakończeń zdrobnień	• wymienia i stosuje zasady ortograficzne dotyczące pisowni ó i u • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na -ów, -ówka, -ówna • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z ó wymiennym • poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec • poprawnie zapisuje zdrobnienia • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • samodzielnie sporządza notatkę
Poznajemy Wandę, co nie chciała Niemca	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Przystanek historia</i>, s. 148–151	• Marian Orłóń, <i>O Wandzie, co nie chciała Niemca</i> (fragmenty)	• czas i miejsce wydarzeń • legenda i jej cechy gatunkowe • wydarzenia • bohaterowie • wyrazy wieloznaczne	• czyta głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje charakterystyczne cechy legendy • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • układa pytania i odpowiedzi do tekstu • zbiera argumenty potwierdzające słuszność decyzji podjętej przez Wandę lub argumenty wskazujące na to, że bohaterka mogła podjąć inną decyzję • objaśnia sens wyrazów wieloznacznych
Spotkanie z królową Wandą, która ma sekrety	• podręcznik <i>NOWE Słowa</i>	• Łukasz Kamiński,	• czas i miejsce wydarzeń	• opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • prezentuje realistycznych i fantastycznych bohaterów utworu

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>na start!</i> , rozdział 4. <i>Przystanek historia</i> , s. 152–154	<i>Prawdziwa opowieść o Królu Kraku i Królownie Wandzie (wraz ze Smokiem i towarzyszącymi Osobami)</i>	• legenda i jej cechy gatunkowe • wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne	• określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje fragmenty tekstu, które mogą wywołać rozbawienie czytelnika • redaguje opowiadanie twórcze, w którym przedstawia zakończenie historii Wandy, Rydygiera i Smoka
Grzeczność zawsze w cenie!	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Przystanek historia</i>, s. 164–166	• Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragmenty <i>Księgi pierwszej</i>)	• osoba mówiąca • zwyczaje szlacheckie • bohaterowie • wydarzenia • utwór poetycki – wers, rymy, rytm • korzystanie z różnych źródeł informacji	• prezentuje informacje o autorze • czyta głośno i cicho • określa temat utworu • charakteryzuje osobę mówiącą w utworze • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wypowiada się na temat bohaterów utworu • wymienia cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • opisuje zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze • wskazuje w tekście wersy, rymy, rytm • wypowiada się na temat zasad zachowania na podstawie własnego doświadczenia
Grzybobranie jako ważny obyczaj szlachecki	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Przystanek historia</i>, s. 167–169	• Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragmenty <i>Księgi trzeciej</i>)	• osoba mówiąca • zwyczaje szlacheckie • bohaterowie • wydarzenia • porównania, epitety • utwór poetycki – wers, rymy, rytm	• czyta głośno i cicho • określa temat utworu • wypowiada się na temat osoby mówiącej w utworze • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • opisuje grzyby ukazane w utworze • odnajduje epitety i porównania oraz określa ich funkcje • wskazuje w tekście wersy, rymy, rytm • przygotowuje notatkę o zwyczajach związanych z posiłkami
Jak tu teraz nie wspomnieć o przysłówku?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Przystanek historia</i>, s. 173–174	• <i>Co już wiemy o przysłówkach?</i>	• przysówek jako nieodmienna część mowy • przysłówki pochodzące od przymiotników • stopniowanie przysłówków	• wskazuje przysłówki wśród innych części mowy • określa znaczenie przysłówków w zdaniu • rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników • tworzy przysłówki od przymiotników • tworzy stopień wyższy i najwyższy wskazanych przysłówków • stopniuje przysłówki w sposób prosty, regularny i nieregularny • stopniuje przysłówki w sposób prosty i opisowy • redaguje tekst z użyciem przysłówków w różnych stopniach

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			utworzonych od przymiotników • stopień równy, wyższy i najwyższy • stopniowanie proste i opisowe, regularne i nieregularne	
Nad i ale – znam te słowa doskonale	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Przystanek historia</i>, s. 175–176	• <i>Co już wiemy o przyimkach i spójnikach?</i>	• przyimek i jego rola w wypowiedzi • wyrażenie przyimkowe • spójnik i jego funkcja w wypowiedzi	• rozpoznaje przyimki wśród innych części mowy • określa znaczenie przyimków w zdaniu • rozpoznaje wyrażenia przyimkowe • odróżnia wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce od tych wskazujących na czas • rozpoznaje spójniki wśród innych części mowy • redaguje podpisy do zdjęć z wykorzystaniem wyrażen przyimkowych • określa funkcję spójnika w wypowiedzi • poprawnie używa przyimka <i>na</i> przed nazwami niektórych państw w bierniku i miejscowniku, np. <i>na Węgry, na Cypr, na Kubę, na Litwę, na Łotwę, na Słowację</i>
Wiem o wypowiedzeniach, że...	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Przystanek historia</i>, s. 188–190	• <i>Co już wiemy o wypowiedzeniach?</i>	• zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące • zdanie • równoważnik zdania	• odróżnia zdania oznajmujące od pytających i rozkazujących • przekształca zdania oznajmujące na rozkazujące • konstruuje zdania pytające • stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne • podaje różnice między zdaniami a równoważnikami zdań • przekształca zdania na równoważniki zdań i odwrotnie • redaguje dialog z wykorzystaniem różnych rodzajów wypowiedzeń
Wykrzyknik – znak pełen emocji!	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Przystanek historia</i>, s. 191–192	• <i>Wykrzyknik</i>	• wykrzyknik w zdaniu	• czyta teksty informacyjne • odczytuje intencje nadawcy wypowiedzi • wymienia zasady użycia wykrzyknika • posługuje się wykrzyknikiem po wypowiedzeniach wyrażających silne uczucia • stawia wykrzyknik po okrzykach, zawołaniach, rozkazach • przekazuje zamierzony cel tekstu • stosuje wykrzyknik zgodnie z zasadami interpunkcji • sporządza notatkę
Ortograficzne przygody z rz i ż	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4.	• <i>Pisownia wyrazów z „rz” i „ż” – przypomnienie i</i>	• pisownia wyrazów z rz i ż • pisownia wyrazów zakończonych na -	• stosuje zasady ortograficzne pisowni rz i ż • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na <i>-arz, -erz, -mistrz, -mierz</i> • podaje przykłady wyrazów uzasadniających pisownię słów z rz i ż wymiennym • poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż niewymiennym

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>Przystanek historia, s. 191–195</i>	<i>uzupełnienie wiadomości</i>	<i>arz, -erz, -mistrz, -mierz</i> • pisownia wyrazów z rz wymiennym i niewymiennym • pisownia wyrazów z ż wymiennym i niewymiennym • pisownia -eż, -aż w zakończeniach niektórych rzeczowników rodzaju żeńskiego	• poprawnie zapisuje rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na -eż, -aż, -erz, -arz • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
Początki świata według Greków	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i>, s. 202–205	• <i>Mit o powstaniu świata</i> (fragmenty książki Anity Rejch <i>Mity greckie. Baśnie starożytnych</i>)	• mit jako gatunek literacki • mitologia • czas i miejsce wydarzeń • bohaterowie • wydarzenia • wydarzenia i postacie fantastyczne • korzystanie z różnych źródeł	• czyta tekst głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako mit i wskazuje charakterystyczne cechy mitu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wskazuje wydarzenia i postacie fantastyczne • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • korzystając z różnych źródeł, wyszukuje informacje o historii powstania świata według mitologii słowiańskiej, egipskiej lub chińskiej • redaguje opowiadanie twórcze o tym, skąd się wziął np. śnieg, grad, huragan
Z wizytą na Olimpie – poznajemy greckich bogów	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i>, s. 206–208	• <i>Ci nieznośni bogowie olimpijscy</i>	• bogowie greccy • atrybuty bogów greckich • Olimp	• przedstawia bogów greckich i wymienia ich atrybuty • opisuje Olimp i jego mieszkańców • określa cechy mieszkańców Olimpu i przedstawia relacje między nimi • bierze aktywny udział w rozmowie • projektuje i rysuje atrybuty dla siebie i kilku najbliższych osób
Po stracie córki – porozmawiamy o uczuciach matki	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5.	• <i>Mit o Demeter i Persefonie</i> (fragmenty książki Jana)	• mit jako gatunek literacki • mitologia • czas i miejsce	• czyta głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako mit i wskazuje charakterystyczne cechy mitu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>Mitologiczne krainy</i> , s. 208–210	Parandowskiego <i>Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian</i>)	wydarzeń • bohaterowie • wydarzenia • wydarzenia i postacie fantastyczne • korzystanie z różnych źródeł	• prezentuje bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wskazuje wydarzenia i postacie fantastyczne • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • odmienia rzeczownik <i>Hades</i> przez przypadki • pisze opowiadanie, w którym tworzy własne wyjaśnienie zmian pór roku
Daremny trud Syzyfa – o karze za zuchwałość	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i> , s. 211–214	• <i>Mit o Syzyfie</i> (fragmenty książki Wandy Markowskiej <i>Mity Greków i Rzymian</i>)	• mit jako gatunek literacki • mitologia • czas i miejsce wydarzeń • bohaterowie • wydarzenia • wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • związek frazeologiczny (frazologizm) • korzystanie z różnych źródeł	• czyta tekst głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako mit i wskazuje charakterystyczne cechy mitu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • prezentuje bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wskazuje wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wyjaśnia przenośne znaczenie wyrażenia <i>syzyfowa praca</i> • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyjaśnia termin <i>związek frazeologiczny</i>
Krótko i zwięźle lub dłużej i ciekawiej	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i> , s. 217–219	• <i>Czym różni się zdania pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętych? – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości</i>	• główne części zdania – podmiot i orzeczenie • zdanie pojedyncze rozwinięte • zdanie pojedyncze nierozwinięte • grupa podmiotu • grupa orzeczenia • wykres zdania pojedynczego	• wskazuje główne części zdania – podmiot i orzeczenie • odróżnia zdania pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętych • ustala określenia należące do grupy podmiotu i do grupy orzeczenia • uzupełnia określeniami wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych • sporządza wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych
Pan przecinek przychodzi z wizytą	• podręcznik <i>NOWE Słowa</i>	• <i>Przecinki w zdaniu</i>	• użycie przecinków w zdaniu	• czyta tekst informacyjny • stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>na start!</i> , rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i> , s. 220– 221	<i>pojedynczym – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości</i>	pojedynczym	• wskazuje, przed którymi spójnikami należy postawić przecinek, a przed którymi nie powinien się pojawić • stosuje przecinek po okrzykach i rzeczownikach w wołaczach • używa przecinka zgodnie z zasadami interpunkcji
Wyczyny Heraklesa	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i>, s. 222–225	• <i>Mit o Heraklesie</i> (fragmenty książki Jana Parandowskiego <i>Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian</i>)	• mit jako gatunek literacki • mitologia • czas i miejsce wydarzeń • bohaterowie • wydarzenia • wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • herosi	• czyta tekst głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako mit i wskazuje charakterystyczne cechy mitu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • redaguje plan wydarzeń • przedstawia bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wskazuje wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyjaśnia, co łączy Heraklesa z Supermanem i Spider-Manem • podaje znaczenie wyrażenia <i>stajnia Augiasza</i>
Opowiem, jak było	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i>, s. 226–227	• <i>Jak napisać opowiadanie odtwórcze?</i>	• budowanie opowiadania odtwórczego z dialogiem (w formach pisemnej i ustnej)	• wyjaśnia, czym jest opowiadanie odtwórcze • ustnie opowiada, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • pisze opowiadanie zgodnie z planem • komponuje początek opowiadania • wymyśla opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej • redaguje opowiadanie odtwórcze • stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej
Jak Ariadna pomogła Tezeuszowi?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i>, s. 228–229	• <i>Mit o Tezeuszu i Ariadnie</i> (fragmenty książki Anny M. Komornickiej <i>Niść Ariadny, czyli po nitce do kłębka</i>)	• mit jako gatunek literacki • mitologia • czas i miejsce wydarzeń • bohaterowie • wydarzenia • wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • związek	• czyta tekst głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako mit i wskazuje charakterystyczne cechy mitu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • prezentuje bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wskazuje wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyjaśnia przenośne znaczenie wyrażenia <i>nić Ariadny</i> • sporządza notatkę

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			frazeologiczny (frazeologizm)	
Spotkanie z podmiotami szeregowym i domyślnym	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i>, s. 236–237	• <i>Jak rozpoznać podmioty szeregowy i domyślny?</i>	• podmiot szeregowy • podmiot domyślny	• wskazuje podmioty szeregowy i domyślny • określa rodzaj podmiotu we wskazanym zdaniu • przekształca tekst, unikając powtórzeń poprzez wprowadzenie podmiotu domyślnego
Praktyka czyni mistrza – ćwiczymy pisownię wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Mitologiczne krainy</i>, s. 238–239	• <i>Pisownia wyrazów z „ch” i „h” – przypomnienie wiadomości</i>	• pisownia wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> wymieniającym się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu • korzysta ze słownika ortograficznego
<i>Katarynka</i> – spotkanie z lekturą uzupełniającą i jej autorem	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>W poszukiwaniu drogowskazów</i>, s. 253–254	• Spotkanie z lekturą – Bolesław Prus, <i>Katarynka</i>	• życie i twórczość pisarza • czas i miejsce wydarzeń • narrator • bohaterowie • wydarzenia	• określa czas i miejsce wydarzeń w utworze • charakteryzuje bohaterów utworu • korzysta z różnych źródeł informacji • redaguje notatkę na temat autora lektury
Z wizytą u pana mecenasa	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>W poszukiwaniu drogowskazów</i>, s. 254	• Bolesław Prus, <i>Katarynka</i>	• główny bohater • miejsce wydarzeń • opis miejsca • cechy charakteru bohatera	• określa, gdzie rozgrywają się wydarzenia opisane w utworze i jakie postacie w nim występują • prezentuje pana Tomasza i opracowuje notatkę o tym bohaterze w formie mapy myśli • charakteryzuje usposobienie pana Tomasza • opisuje mieszkanie bohatera • wyjaśnia, jak pan Tomasz czuł się w domu przy ulicy Miodowej • opisuje stosunek pana Tomasza do katarynek • przedstawia okoliczności, w jakich bohater odkrył, że mała sąsiadka jest niewidoma • przedstawia swoje zdanie o tym, czy pan Tomasz w mieszkaniu przy ulicy Miodowej był szczęśliwy i uzasadnia opinię
Nowe mieszkanki ulicy Miodowej	• podręcznik <i>NOWE Słowa</i>	• Bolesław Prus, <i>Katarynka</i>	• główny bohater • miejsce wydarzeń	• wyjaśnia, kim były nowe sąsiadki pana Tomasza i czym się zajmowały • opisuje warunki, w jakich mieszkały sąsiadki

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>na start!</i> , rozdział 6. <i>W poszukiwaniu drogowskazów</i> , s. 254		• opis miejsca • cechy charakteru bohatera • bohaterowie drugoplanowi	• wypowiada się na temat dziewczynki, utraty przez nią wzroku i odbioru świata po chorobie • przedstawia, jak mała bohaterka spędzała czas i czym próbowała się cieszyć • tłumaczy, dlaczego w nowym domu dziewczynka nie czuła się dobrze • określa, w jaki sposób matka dziewczynki okazywała córce uczucia i dlaczego wobec choroby córki była bezradna
Historia niezwyklej przemiany	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>W poszukiwaniu drogowskazów</i>, s. 255–258	• Bolesław Prus, <i>Katarynka</i> (fragmenty)	• czas i miejsce wydarzeń • narrator • bohaterowie • wydarzenia • nowela • punkt kulminacyjny • puenta	• czyta głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako nowelę i wskazuje charakterystyczne cechy noweli • wskazuje w utworze punkt kulminacyjny • wskazuje w utworze puentę • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • określa narratora • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • prezentuje bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów
Jak ciekawie opowiadać?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>W poszukiwaniu drogowskazów</i>, s. 259–260	• <i>Jak urozmaicić opowiadanie?</i>	• opowiadanie twórcze • trójdzielność kompozycji • plan wydarzeń • sformułowania nadające wydarzeniom dynamiczny charakter • wprowadzanie dialogów • punkt kulminacyjny • zwroty akcji • puenta	• redaguje opowiadanie twórcze • zachowuje trójdzielność kompozycji opowiadania • planuje przebieg wydarzeń, sporządzając plan • stosuje sformułowania nadające wydarzeniom dynamiczny charakter • wprowadza dialogi • określa wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • planuje zaskakujące zakończenie (puentę)
Po co nam przydawki?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>,	• <i>Jaką funkcję pełni przydawka?</i>	• przydawka • sposoby wyrażania przydawki	• wskazuje przydawkę w zdaniu • ustala pytania, na które odpowiada przydawka • rozpoznaje części mowy, którymi jest wyrażona przydawka

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	rozdział 6. <i>W poszukiwaniu drogowskazów,</i> s. 261–263		• pytania przydawki • wykresy zdań pojedynczych	• stosuje przydawki w zdaniu • zaznacza przydawki na wykresach zdań pojedynczych • układa hasła reklamujące wybrane produkty i wyjaśnia znaczenie występujących w nich przydawek
Czym dopełnić zdanie?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>W poszukiwaniu drogowskazów,</i> s. 275–278	• <i>Jaką funkcję pełnią dopełnienie i okolicznik?</i>	• dopełnienie • okolicznik • sposoby wyrażania dopełnienia • sposoby wyrażania okolicznika • pytania dopełnienia • pytania okolicznika • wykresy zdań pojedynczych	• wskazuje dopełnienie w zdaniu • odnajduje okolicznik w zdaniu • ustala pytania, na jakie odpowiada dopełnienie • podaje pytania, na jakie odpowiada okolicznik • rozpoznaje części mowy, którymi jest wyrażone dopełnienie • rozpoznaje części mowy, którymi jest wyrażony okolicznik • stosuje dopełnienie i okolicznik w zdaniu • zaznacza dopełnienie i okolicznik na wykresach zdań pojedynczych
Kiedy używamy wielokropka?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>W poszukiwaniu drogowskazów,</i> s. 279	• <i>Wielokropek</i>	• wielokropek w zdaniu	• wymienia zasady użycia wielokropka • stawia wielokropek po wypowiedzeniach niedokończonych z powodu emocji • używa wielokropka w nawiasie kwadratowym, zaznaczając opuszczony fragment cytowanego tekstu • stosuje wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji
Nie, nie i jeszcze raz nie	<i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 6. <i>W poszukiwaniu drogowskazów,</i> s. 280–281	• <i>Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości</i>	• pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• zna i stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami • poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> • korzysta ze słownika ortograficznego
Witajcie w Narnii – w krainie po drugiej stronie... szafy	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7.	• Spotkanie z lekturą – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z</i>	• życie i twórczość autora • czas i miejsce wydarzeń	• prowadzi rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce • planuje szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury • korzysta ze słownika języka polskiego • wnioskuje na podstawie tekstu

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>Smak przygody</i> , s. 292–294	<i>Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i>	• narrator • bohaterowie • miejsca, postacie i wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wydarzenia	• poszerza zasób słownictwa • korzysta z różnych źródeł informacji • odczytuje tekst za pomocą przekładu intersemiotycznego
Światy po jednej i po drugiej stronie szafy	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Smak przygody</i>, s. 294	• Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i>	• czas i miejsce wydarzeń • narrator • bohaterowie • miejsca, postacie i wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• określa, kiedy i gdzie toczyła się akcja powieści, zanim Łucja odkryła tajemnicze przejście w szafie • wskazuje, który świat przedstawiony w utworze można uznać za realistyczny, a który – za fantastyczny • wymienia przykłady postaci realistycznych i fantastycznych występujących w lekturze • wypowiada się na temat tego, jak długo trwały wydarzenia w Narnii, a ile czasu zajmowały w świecie, z którego pochodzą dzieci • tłumaczy, dlaczego rodzeństwo początkowo nie wierzyło w opowieści Łucji • opisuje, jak wyglądała Narnia • porównuje życie rodzeństwa przed odkryciem Narnii i po nim • wymyśla nazwę dla mieszkańca Narnii na podstawie opisu koleżanki lub kolegi
Bohaterowie opowieści	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Smak przygody</i>, s. 294	• Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i>	• czas i miejsce wydarzeń • narrator • bohaterowie • miejsca, postacie i wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• bierze udział w pracy grupy nad stworzeniem plakatu obrazującego wybraną osobę spośród rodzeństwa • charakteryzuje Edmunda i wyjaśnia, co sprawiło, że stał się podatny na słowa Czarownicy • analizuje przemianę Edmunda • wymienia wartości, którymi kierowało się rodzeństwo, pomagając mieszkańcom Narnii • przedstawia Białą Czarownicę • porównuje Narnię pod rządami Czarownicy i po ich upadku • wymienia cechy charakteru Aslana • wybiera swoją ulubioną postać i uzasadnia jej wybór
Walka dobra ze złem	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Smak przygody</i>, s. 294	• Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i>	• czas i miejsce wydarzeń • narrator • bohaterowie • miejsca, postacie i wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• przedstawia dwa obozy, na jakie byli podzieleni mieszkańcy królestwa Narnii i wyjaśnia, z czego to wynikało • wyjaśnia, kto w Narnii był uosobieniem zła i uzasadnia swoją odpowiedź • objaśnia, o co Piotr, Edmund, Zuzanna i Łucja walczyli z Białą Czarownicą • tłumaczy przesłanie utworu • wymienia przedstawione w utworze przedmioty, postacie lub wydarzenia, które wywołują skojarzenia ze znanymi baśniami • określa, dlaczego w baśniach pojawiają się nierzeczywiste postacie, przedmioty, wydarzenia
W Narnii przygody nigdy się nie kończą!	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7.	• Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i>	• czas i miejsce wydarzeń • narrator • bohaterowie	• czyta głośno i cicho • rozpoznaje czytany utwór jako powieść fantasy i wskazuje jej charakterystyczne cechy • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • określa narratora

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>Smak przygody</i> , s. 295–297	<i>szafa</i> (fragmenty)	• miejsca, postacie i wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wydarzenia • bohaterowie główni i drugoplanowi • powieść fantasy • walka dobra ze złem	• opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje miejsca, postacie i wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyjaśnia, dlaczego jego zdaniem powieści fantasy znajdują wielu czytelników • przedstawia inne powieści fantasy
Jak napisać dedykację?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Smak przygody</i>, s. 298	• <i>Jak napisać dedykację?</i>	• redagowanie dedykacji • elementy dedykacji	• postrzega dedykację jako tekst użytkowy przydatny w podtrzymywaniu więzi społecznych • redaguje dedykację, uwzględniając konieczne elementy • pisze krótko, zwięźle i konkretnie • używa zwrotów grzecznościowych • stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny
Jak są powiązane wyrazy w zdaniu?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Smak przygody</i>, s. 299–301	• <i>Jak łączą się wyrazy w zdaniu?</i>	• związki wyrazowe • związek główny • związki poboczne	• tworzy związki wyrazowe • wskazuje w zdaniu związek główny • wypisuje ze zdania związki poboczne • rozwija zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte i wskazuje związki poboczne • pracując w grupie, układa dialog tematycznie związany z kinematografią i wykorzystuje w nim czasowniki, o których mowa w tekście <i>Gramatyka w praktyce</i>, s. 301
Tworzymy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Smak przygody</i>, s. 315–317	• <i>Jak rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?</i>	• zdanie złożone • zdania składowe • zdanie nadrzędne i podrzędne • wykres zdania złożonego współrzędnie • wykres zdania złożonego podrzędnie • spójnik w zdaniu	• wskazuje zdania złożone • wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym • odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie • układa zdania złożone ze zdań składowych • wskazuje zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie • odróżnia wykres zdania złożonego współrzędnie od wykresu zdania złożonego podrzędnie • stosuje odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone

			złożonym	
Gdzie postawić przecinek w zdaniu złożonym?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Smak przygody</i>, s. 318	• <i>Przecinek w zdaniach złożonych</i>	• przecinek w zdaniu złożonym	• wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu złożonym • oddziela zdania składowe przecinkiem • określa, przed którymi spójnikami należy postawić przecinek, a przed którymi nie • stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji • korzysta ze słownika
Kiedy mała, a kiedy wielka litera?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 7. <i>Smak przygody</i>, s. 319–323	• <i>Pisownia wyrazów małą i wielką literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości</i>	• pisownia wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych • pisownia małą literą nazw obrzędów i zwyczajów • pisownia wielką literą nazw geograficznych • pisownia małą literą przymiotników utworzonych od nazw geograficznych • pisownia wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców • pisownia małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów	• zapisuje wielką literą: – imiona, nazwiska, pseudonimy, przezwiska, tytuły, nazwy świąt i dni świątecznych – nazw państw, miast, dzielnic, regionów, nazwy mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet – nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców • zapisuje małą literą: – nazwy obrzędów i zwyczajów – nazwy mieszkańców miast, dzielnic, wsi – przymiotniki utworzone od nazw własnych – spójniki i przyimki występujące wewnątrz tytułów • wyjaśnia, z czego wynika pisownia małą literą wyrazów <i>ocean spokojny, japonka, węgierka</i>

KLASA 6

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Wymagania Uczeń:
Czym jest starość?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 1. <i>Inni, obcy, tacy sami?</i>, s. 17	Jan Twardowski, <i>Starzy ludzie</i> (lektura obowiązkowa)	- starość - liryka - podmiot liryczny	- relacjonuje treść wiersza - omawia znaczenie puenty utworu - wskazuje podmiot liryczny - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wyraża własny sąd na temat wiersza - określa problematykę utworu - podejmuje dyskusję na temat sposobu odbierania ludzi starszych
Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 1. <i>Inni, obcy, tacy sami?</i>, s. 21–25		- odmienne części mowy: – czasownik – rzeczownik – przymiotnik – liczebnik	- rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy - odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych - wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy - rozpoznaje formę wskazanej części mowy - stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście
Jak napisać charakterystykę?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 1. <i>Inni, obcy, tacy sami?</i>, s. 35–37		- charakterystyka - wstęp - opis wyglądu - sposób bycia, stosunek do innych, charakter - ocena postaci	- wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci - odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru - przygotowuje materiały do napisania charakterystyki - tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego - redaguje charakterystykę wskazanego bohatera literackiego - stosuje zasady budowania akapitów
Człowiek wobec świata	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 1. <i>Inni, obcy, tacy sami?</i>, s. 46–47	Czesław Janczarski, <i>Nie mijam</i>	- empatia - podmiot liryczny - epitet	- relacjonuje treść wiersza - wskazuje podmiot liryczny - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - odnajduje epitety i określa ich funkcję - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wyraża własny sąd na temat wiersza - określa problematykę utworu - podejmuje dyskusję na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich niesie rozwój technologii
Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 1. <i>Inni, obcy, tacy sami?</i>, s. 52–53		- rzeczownik - przymiotnik	- relacjonuje zasady pisowni zakończeń <i>-dztwo, -dzki</i> oraz <i>-ctwo, -cki</i> - wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów - tworzy poprawnie przymiotniki od podanych rzeczowników - wskazuje właściwe formy wyrazów

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Poetycki obraz jesieni	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 2 <i>Trudne sprawy</i>, s. 60–61	• Tadeusz Różewicz, <i>Bursztynowy ptaszek</i>	• liryka • podmiot liryczny • strofa • przenośnia	• relacjonuje treść wiersza • odnajduje przenośnie oraz określa ich funkcję • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • określa nastrój utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wyraża własny sąd na temat wiersza • określa problematykę utworu • przywołuje i interpretuje inne teksty kultury przedstawiające jesień
Jak opisać przeżycia wewnętrzne?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 2 <i>Trudne sprawy</i>, s. 70–72		• opis przeżyć wewnętrznych • uczucia • przeżycia • emocje • akapit	• wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych • przygotowuje materiały do napisania opisu przeżyć wewnętrznych • tworzy plan opisu przeżyć wewnętrznych • redaguje opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów
Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 2 <i>Trudne sprawy</i>, s. 75–76		• czasowniki dokonane • czasowniki niedokonane	• uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych • wskazuje formy dokonane w tekście • stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście
Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 2 <i>Trudne sprawy</i>, s. 77–78		• strona czynna • strona bierna • czasowniki przechodnie • czasowniki nieprzechodnie	• wskazują zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną • wskazuje czasowniki nieprzechodnie • wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego
Pisownia trudnych form czasowników	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 2 <i>Trudne sprawy</i>, s. 79–80		• bezokolicznik	• wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników • tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • tworzy bezokoliczniki od podanych form osobowych • używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście
Samotność	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 2 <i>Trudne sprawy</i>, s. 81–84	• Anna Kamieńska, <i>Wieczór</i> (lektura obowiązkowa) • Joanna Fabicka, <i>Rutka</i>	• podmiot liryczny • przenośnia • uosobienie • świat przedstawiony • narrator • bożnica	• relacjonuje treść wiersza • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • określa problematykę utworu • odnajduje uosobienie w wierszu oraz określa jego funkcję • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • charakteryzuje nastrój utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim utwór • wyraża własny sąd na temat utworu <i>Rutka</i> Joanny Fabickiej • relacjonuje treść fragmentu • omawia elementy świata przedstawionego

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				• charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje we fragmencie • omawia tematykę oraz problematykę fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • odnajduje przenośnię i określa jej funkcję
Jaką funkcję pełnią zaimki?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 2 <i>Trudne sprawy</i>, s. 85–87		• zaimki – zastępujące rzeczowniki – zastępujące przymiotniki – zastępujące liczebniki – zastępujące przysłówki • dłuższe i krótsze formy zaimków	• wymienia rodzaje zaimków • używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami • tworzy odpowiednie formy podanych zaimków • wskazuje, jakie części mowy zastępują podane zaimki • wymienia zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków • używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach
Bajki Ignacego Krasickiego	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 3 <i>Jacy jesteśmy?</i>, s. 108–111	• Ignacy Krasicki, <i>Potok i rzeka, Syn i ojciec, Kałamarz i pióro</i> (lektura obowiązkowa)	• bajka • morał • epika • uosobienie • Ignacy Krasicki	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • relacjonuje treść bajek • wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • definiuje bajkę i wskazuje w utworach cechy tego gatunku • określa morał w bajkach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości, o których mowa w utworach • omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 3 <i>Jacy jesteśmy?</i>, s. 111–112	• Aleksander Fredro, <i>Koguty</i>	• bajka • morał • epika • uosobienie	• relacjonuje treść bajki • wskazuje uosobienia w bajce i określa ich funkcję • definiuje bajkę i wskazuje w utworze cechy tego gatunku • określa różnice pomiędzy bajką a baśnią • wskazuje morał w bajce • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości, o których mowa w utworze • podejmuje dyskusje na temat problemu zaprezentowanego w bajce
Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 3 <i>Jacy jesteśmy?</i>, s. 113–114	• Jan Brzechwa, <i>Lis i jaskółka</i> (lektura obowiązkowa)	• bajka • morał • epika • uosobienie	• relacjonuje treść bajki • wskazuje uosobienia w bajce i określa ich funkcję • definiuje bajkę i wskazuje w utworze cechy tego gatunku • określa morał w bajce • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości, o których mowa w utworze • tworzy bajkę
Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 3 <i>Jacy jesteście?</i>, s. 115–116		• słownik terminów literackich	• odnajduje żądane hasła w słowniku terminów literackich • przy redagowaniu tekstu korzysta ze słownika terminów literackich • rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji
Jak przygotować wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 3 <i>Jacy jesteście?</i>, s. 123–125		• wypowiedź argumentacyjna • teza • argumenty odwołujące się do faktów i logiki • argumenty emocjonalne • akapit	• wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • gromadzi argumenty do podanych tez • formułuje tezę do podanych argumentów • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne • tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady • tworzy wypowiedź argumentacyjną na zaproponowany przez siebie temat
Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 3 <i>Jacy jesteście?</i>, s. 130–132		• nieodmierne części mowy: – przysłówki – przymyki – spójniki	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych • tworzy przysłówki od podanych przymiotników • używa przysłówków w tekście • posługuje się przymykami i spójnikami w tekście • rozpoznaje nieodmierne części mowy w tekście
Jaką funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 3 <i>Jacy jesteście?</i>, s. 136–138		• nieodmierne części mowy: – wykrzyknik – partykuła	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych • wskazuje w tekście wykrzykniki i partykuły • używa wykrzykników i partykuły w tekście
Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 3 <i>Jacy jesteście?</i>, s. 133–135		• pisownia łączna • pisownia rozdzielna	• relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> • odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy • uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach • stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście
Użycie dwukropka	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 3 <i>Jacy jesteście?</i>,		• dwukropek • cytat • dialog • wyliczenie	• relacjonuje zasady używania dwukropka • wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek • uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach • stosuje dwukropek we własnych tekstach

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	s. 139			
Co już wiemy o częściach zdania?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 4 <i>Odkrywanie świata</i>, s. 161–165		• części zdania: – orzeczenie (czasownikowe, imienne) – podmiot (gramatyczny, domyślny, szeregowy) – przydawka – dopełnienie – okolicznik	• wymienia części zdania • charakteryzuje poszczególne części zdania • wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części • przekształca zdania tak, aby zastosować inny rodzaj podmiotu
Znaki interpunkcyjne w dialogach	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 4 <i>Odkrywanie świata</i>, s. 169–170		• dialog	• wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach • wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik • rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście • tworzy dialog, stosując zasady interpunkcyjne
Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 4 <i>Odkrywanie świata</i>, s. 171–173		• wypowiedź twórcza • nastrój • opis postaci • opis przeżyć wewnętrznych • dynamizacja • dialogi • puenta	• definiuje wypowiedź twórczą • wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą • redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu • wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające • tworzy wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające
Pisownia wyrazów wielką i małą literą	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 4 <i>Odkrywanie świata</i>, s. 178–181		• pisownia wyrazów wielką literą • pisownia wyrazów małą literą	• wymienia zasady pisowni wielką i małą literą • uzasadnia pisownię podanych słów • zapisuje poprawnie podane wyrazy • tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą
Koncert Wojskiego	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 5 <i>Na skrzydłach fantazji</i>, s. 201–203	• Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragmenty) (lektura obowiązkowa)	• koncert • wyrazy dźwiękonaśladowcze • epitet	• streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu • określa etapy, na które można podzielić koncert Wojskiego • omawia język fragmentu • wskazuje środki stylistyczne i wyjaśnia ich funkcję • wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie • wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
Pisownia <i>q</i>, <i>ę</i> oraz <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 5 <i>Na skrzydłach</i>		• pisownia <i>q</i>, <i>ę</i> oraz <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>	• wymienia zasady pisowni <i>q</i>, <i>ę</i> oraz <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i> • uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów • tworzy tekst z użyciem poprawnych form

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>fantazji,</i> s. 204–207			
John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 5 <i>Na skrzydłach fantazji,</i> s. 208–215	• John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> (lektura obowiązkowa)	• świat przedstawiony • powieść fantasy • postacie pierwszoplanowe • postacie drugoplanowe • narrator • punkt kulminacyjny • podtytuł • John Ronald Reuel Tolkien	• wypowiada się na temat Johna Ronalda Reuela Tolkiena • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje narratora • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje cechy powieści fantasy w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • określa tematykę oraz problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów • omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 5 <i>Na skrzydłach fantazji,</i> s. 216–218		• opowiadanie twórcze • baśń • legenda	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy • proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni • tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego • redaguje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy
Co już wiemy o wypowiedzeniach?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 5 <i>Na skrzydłach fantazji,</i> s. 227–228		• wypowiedzenie • zdanie – pojedyncze – złożone • równoważnik zdania • zdania pojedyncze nierozwinięte • zdania pojedyncze rozwinięte	• prezentuje podział wypowiedzeń • wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania • łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone • zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdania pojedyncze rozwinięte
Jak łączą się wyrazy w zdaniu	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 5 <i>Na skrzydłach fantazji,</i> s. 229–231		• związki wyrazowe • związek główny • związki poboczne • wyrazy poza związkami w zdaniu	• definiuje rodzaje związków wyrazowych • w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe • wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu
Przecinek w zdaniu	• podręcznik		• zdanie pojedyncze	• wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

pojedynczym – przypomnienie wiadomości	<i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 5 <i>Na skrzydłach fantazji</i> , s. 232–233			• w zdaniu wskazuje miejsca, w których należy postawić przecinki • koryguje tekst pod kątem interpunkcji w zdaniach pojedynczych • tworzy tekst poprawnie stosując przecinki
Co było na początku?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 6 <i>A było to dobre</i>, s. 238–242	• <i>Stworzenie świata</i> (fragment Księgi Rodzaju z Biblii Tysiąclecia) (lektura obowiązkowa) • Joanna Kulmowa, <i>Człowiek żeby patrzeć</i>	• Biblia • Księga Rodzaju • stworzenie świata • powtórzenie • podmiot liryczny • epitet • porównanie	• relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie • bierze udział w rozmowie na temat funkcji powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wyraża własny sąd na temat fragmentu • relacjonuje treść wiersza • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • odnajduje środki stylistyczne oraz wyjaśnia ich funkcję • charakteryzuje nastrój utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wyraża własny sąd na temat wiersza • porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii
Czy ziarno wyda plon?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 6 <i>A było to dobre</i>, s. 251–252	• <i>Przypowieść o siewcy</i> (fragment Ewangelii wg św. Mateusza) • Vincent van Gogh, <i>Siewca</i>	• Biblia • przypowieść	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • odnajduje w tekście cechy gatunkowe przypowieści • wyraża własny sąd o tekście • wskazuje wartości zaprezentowane we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat przyczyn, dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
Ludzka dobroć	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6 <i>A było to dobre</i>, s. 252–253	• <i>Miłosierny Samarytanin</i> (fragment Ewangelii wg św. Łukasza) (lektura obowiązkowa)	• Biblia • przypowieść • Samarytanin	• relacjonuje treść fragmentu • określa tematykę oraz problematykę fragmentu • omawia zachowanie bohaterów przypowieści • formułuje przesłanie przypowieści • odnosi wydarzenia opisane w przypowieści do swoich doświadczeń • podejmuje dyskusję na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
Korzystanie z talentu	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 6 <i>A było to dobre</i>, s. 254–255	• <i>Przypowieść o talentach</i> (fragment Ewangelii według św. Mateusza)	• Biblia • przypowieść • talent	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • odnajduje w tekście cechy gatunkowe przypowieści • wyraża własny sąd o tekście • wskazuje wartości zaprezentowane we fragmencie

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

		(lektura obowiązkowa)		• podejmuje dyskusję na temat wykorzystywania swoich możliwości
Wartość przygotowań	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start! 6, rozdział 6 A było to dobre,</i> s. 255–256	• <i>Przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych</i> (fragment Ewangelii wg św. Mateusza)	• Biblia • przypowieść	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • odnajduje w tekście cechy gatunkowe przypowieści • wyraża własny sąd o tekście • wskazuje wartości zaprezentowane we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat okoliczności, w których należy zachować przezorność
Dobroczynca ludzkości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start! 6, rozdział 6 A było to dobre,</i> s. 256–259	• <i>Mit o Prometeuszu</i> (Fragmenty książki Nikosa i Aresa Chadzinikolau <i>Ilustrowana księga mitów greckich</i>) (lektura obowiązkowa)	• mit • mitologia • Prometeusz • Olimp • Zeus	• relacjonuje treść mitu • charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę oraz problematykę fragmentu • wskazuje cechy mitu w czytany fragmencie • wymienia elementy realistyczne i fantastyczne • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich
Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start! 6, rozdział 6 A było to dobre,</i> s. 269–271		• opowiadanie twórcze • mit • przypowieść	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści • proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści • tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego • redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści
Użycie nawiasu	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start! 6, rozdział 6 A było to dobre,</i> s. 277		• nawias	• relacjonuje zasady użycia nawiasu • wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy • uzupełnia podany tekst o nawiasy • redaguje tekst z użyciem nawiasów
Pisownia wyrazów obcych	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start! 6, rozdział 6 A było to dobre,</i> s. 281–282		• wyrazy obcego pochodzenia	• wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia • uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego • wstawia do tekstu właściwie zapisane słowa obcego pochodzenia • stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych
Jak rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start! 6, rozdział 6 A było to dobre,</i> s. 283–285		• zdania złożone • zdania składowe • zdania złożone współrzędnie • zdania złożone podrzędnie	• definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie • rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Jak rozpoznać typy zdań złożonych współrzędnie?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 6 <i>A było to dobre</i>, s. 286–287		• zdania złożone współrzędnie – łączne – rozłączne – przeciwstawne – wynikowe	• wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych • rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie • wykonuje wykresy zdań współrzędnych • tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie
Jak napisać list oficjalny?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 7 <i>Spotkania z naturą</i>, s. 299–301		• list oficjalny • formuły grzecznościowe	• definiuje list oficjalny • wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego • przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego • tworzy list oficjalny
Jak kulturalnie się porozumiewać?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 7 <i>Spotkania z naturą</i>, s. 302–304		• nieoficjalne odmiany języka • język potoczny • oficjalna odmiana języka • etykieta językowa • język mówiony • język pisany	• wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej a w jakich – nieoficjalnej odmiany języka • podaje cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę językową • wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisany • dostosowuje odmianę języka do sytuacji społecznej • dzieli wskazane sformułowania na przynależące do oficjalnej odmiany języka oraz te przynależące do nieoficjalnej • tworzy tekst stosowny do podanej sytuacji społecznej
Co już wiemy o głoskach i sylabach?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 7 <i>Spotkania z naturą</i>, s. 305–307		• głoski – samogłoski – spółgłoski *miękkie *twarde • litery • sylaba	• definiuje głoski, sylaby i litery • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski • dzieli wyrazy na głoski i litery • odróżnia spółgłoski miękkie od twardych • wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę
Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 7 <i>Spotkania z naturą</i>, s. 307–310		• głoski – dźwięczne – bezdźwięczne – ustne – nosowe	• wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych • wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach • odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych
Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 7 <i>Spotkania z naturą</i>, s. 310–311		• akcent • intonacja	• identyfikuje akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim • wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca • wskazuje akcent w podanych wyrazach • czyta podany tekst poprawnie, akcentując wszystkie wyrazy • definiuje słowo <i>intonacja</i>
Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 7 <i>Spotkania z naturą</i>, s. 310–311		• pisownia ó i u • pisownia rz i ż	• wylicza zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h • uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>start!</i> 6, rozdział 7 <i>Spotkania z naturą</i> , s. 312–317		pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>	- podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię - poprawnie zapisuje podane słowa - tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z <i>ó</i>, <i>u</i>, <i>rz</i>, <i>ż</i>, <i>ch</i>, <i>h</i>
Człowiek i natura	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 7 <i>Spotkania z naturą</i>, s. 318	Julian Tuwim, <i>Czereśnie</i> (lektura obowiązkowa)	- podmiot liryczny - sytuacja liryczna - epitet - uosobienie	- relacjonuje treść wiersza - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - omawia sytuację liryczną - określa temat i problematykę utworu - odnajduje środki stylistyczne oraz określa ich funkcję - określa nastrój utworu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wyraża własny sąd na temat wiersza - wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
Jak poprawnie używać średnika?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> 6, rozdział 7 <i>Spotkania z naturą</i>, s. 319–320		średnik	- wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedzeniach - określa, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście - uzupełnia podany tekst średnikami - układa tekst z zastosowaniem średników

KLASA 7

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Wymagania Uczeń:
Niezlomność	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Charaktery</i>, s. 18–20	Jan Parandowski, <i>Atena (Minerwa)</i> (fragment książki <i>Mitologia</i>)	- mitologia - mit - atrybut - przydomek - symbol	- omawia treść fragmentów tekstu - określa temat mitu i wyjaśnia jego funkcję - wymienia cechy charakteru Ateny i ilustruje je przykładami - wymienia przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty - ocenia postępowanie bogini - podejmuje dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
Pokora	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Charaktery</i>, s. 21–22	<i>Syn marnotrawny</i> (fragment Ewangelii według Świętego Łukasza, Łk 15, 11–32) - Keith Vaughan, <i>Powrót syna marnotrawnego</i>	- Biblia - przypowieść	- omawia treść fragmentu tekstu - układa plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści - wymienia cechy bohaterów przypowieści i ilustruje je przykładami - ocenia zachowanie ojca - wypowiada się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi - formułuje morał przypowieści - wyjaśnia znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i> - podejmuje dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy - omawia obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> - odnajduje w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
Jak komponować tekst i	podręcznik		kompozycja	formułuje plan wypowiedzi argumentacyjnej

budować akapity?	<i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 1. <i>Charaktery</i> , s. 30–32		- wstęp - rozwińnięcie - zakończenie - akapit - temat - plan twórczy	- porządkuje wskazaną wypowiedź - poprawia wypracowanie - wskazuje główne zdanie akapitu - formułuje wstęp do wypracowania - wskazuje wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami - tworzy wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie
Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Charaktery</i>, s. 33–40		- współczesna wersja mitu - współczesna wersja przypowieści - pogłębione odczytanie - narracja - retrospekcja - puenta	- analizuje tekst współczesnej wersji mitu - analizuje tekst współczesnej wersji przypowieści - gromadzi informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych - gromadzi informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści - redaguje opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej - tworzy opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią
Odmienne i nieodmienne części mowy	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Charaktery</i>, s. 41–45		- odmienne części mowy: – czasownik – rzeczownik – przymiotnik – liczebnik – zaimek - nieodmienne części mowy: – przysłówki – spójniki – przymieki – wykrzykniki – partykuły	- wymienia odmienne i nieodmienne części mowy - charakteryzuje odmienne i nieodmienne części mowy - nazywa części mowy występujące w tekście - określa formy odmiennych części mowy - przekształca formy czasowników - używa czasowników we właściwych formach - przeredagowuje zdania, używając właściwych zaimków - uzupełnia tekst właściwymi przymkami - używa w zdaniach właściwych spójników
Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Charaktery</i>, s. 46–48		<i>nie</i> pisane łącznie z różnymi częściami mowy <i>nie</i> pisane rozdzielnie z różnymi częściami mowy	- wymienia części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie - wymienia wyjątki od obowiązujących reguł - uzupełnia tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> - wskazuje regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów - redaguje tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i>
Imiesłowy przymiotnikowe	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Charaktery</i>, s. 49–52		- imiesłowy - imiesłowy przymiotnikowe czynne - imiesłowy przymiotnikowe bierne	- definiuje imiesłowy - definiuje imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne - wskazuje imiesłowy przymiotnikowe w tekście i je kategoryzuje - określa formy podanych imiesłowów przymiotnikowych - uzupełnia tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi - przekształca formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				• tworzy imiesłowy przymiotnikowe i je nazywa • omawia regułę tworzenia imiesłów przymiotnikowych
Imiesłowy przysłówkowe	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Charaktery</i>, s. 53–54		• imiesłowy przysłówkowe współczesne • imiesłowy przysłówkowe uprzednie	• definiuje imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie • wskazuje imiesłowy przysłówkowe w tekście i je kategoryzuje • uzupełnia tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi • przekształca formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe • tworzy imiesłowy przysłówkowe i je nazywa • omawia regułę tworzenia imiesłów przysłówkowych
Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Charaktery</i>, s. 55–56		• pisownia <i>nie</i> z imiesłowami przymiotnikowymi • pisownia <i>nie</i> z imiesłowami przysłówkowymi	• zna i stosuje zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z imiesłowami • zastępuje określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> • tworzy imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> • redaguje tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>
Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 70	• oś czasu	• Jan Kochanowski • muzeum w Czarnolesie	• wymienia najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego • charakteryzuje twórczość poety • wskazuje elementy renesansowe w twórczości Kochanowskiego • prezentuje funkcję Czarnolasu w twórczości poety
Pół żartem, pół serio	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 71	• Jan Kochanowski, <i>Do fraszek, Na młodość, Do Hanny, Na nabożną</i> (lektura obowiązkowa)	• fraszka • podmiot liryczny	• omawia treść utworów • określa charakter fraszek • omawia sposób obrazowania w utworach • wskazuje elementy humoru we fraszkach • wskazuje konteksty utworów i nawiązania do nich
Na scenie życia	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 72	• Jan Kochanowski, <i>O żywocie ludzkim</i> (lektura obowiązkowa)	• fraszka • wiersz sylabiczny	• omawia treść fraszki • omawia kompozycję utworu (teza, argumentacja) • wskazuje środki stylistyczne użyte przez poetę • określa funkcję środków stylistycznych wykorzystanych w utworze • wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach • omawia funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • interpretuje dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru • wskazuje w utworze cechy wiersza sylabicznego • omawia cechy wspólne poznanych fraszek
Wartość zdrowia	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 73	• Jan Kochanowski, <i>Na zdrowie</i> (lektura obowiązkowa)	• fraszka • apostrofa	• omawia treść fraszki • wskazuje środki stylistyczne użyte przez poetę • określa funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określa funkcję wyliczenia • formułuje główną myśl fraszki • interpretuje funkcję uosobienia w tekście • podejmuje dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
Przepis na szczęście	• podręcznik	• Jan Kochanowski, <i>Na lipę</i>,	• fraszka	• omawia treść utworów

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i> , s. 74–76	<i>Na dom w Czarnolesie, Na zachowanie</i> (lektura obowiązkowa)	• liryka • podmiot liryczny • apostrofa • archaizm	• wskazuje podmiot liryczny każdej z fraszek i wypowiada się na jego temat • wskazuje apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnia jej funkcję • wyjaśnia, co łączy fraszkę <i>Na lipę</i> i teksty reklamowe • prezentuje stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • wskazuje adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • określa kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • prezentuje współczesne formy wskazanych archaizmów • omawia renesansowy charakter fraszek • podaje pięć najważniejszych warunków, które powinny zostać spełnione, aby życie upływało szczęśliwie • przedstawia swoje stanowisko na temat tego, co w życiu jest ważniejsze – dom czy przyjaciele • gromadzi przysłowia o przyjaźni i wybiera spośród nich najtrafniejsze • pisze wypracowanie na podany temat • podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
Być szczęśliwym	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i> , s. 78	• Czesław Miłosz, <i>Dar</i>	• podmiot liryczny • Eden • język utworu • środki stylistyczne	• omawia treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu i wypowiada się na jego temat • dzieli wiersz na części tematyczne • omawia symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określa funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • wyjaśnia, jaką refleksję na temat szczęścia można odnaleźć w wierszu Czesława Miłosza • interpretuje tytuł utworu • wypowiada się na temat codziennych czynności, które sprawiają ludziom przyjemność • gromadzi argumenty dowodzące konieczności dbania o środowisko naturalne • omawia język utworu Czesława Miłosza • wypowiada się na temat życia i twórczości poety
Wiejska sielanka	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i> , s. 79–81	• Jan Kochanowski, <i>Pieśń świętojańska o sobótce</i> (lektura obowiązkowa)	• pieśń • podmiot liryczny • cnota	• omawia treść pieśni • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu oraz wypowiada się na ich temat • omawia przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określa jego funkcję • wymienia obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazuje środki stylistyczne użyte w utworze i omawia ich funkcję • omawia koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu • odnosi utwór do renesansowego humanizmu
Radość życia	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i> , s. 82–83	• Jan Kochanowski, <i>Pieśń II z Ksiąg pierwszych</i> (lektura obowiązkowa)	• pieśń • podmiot liryczny • apostrofa • uosobienie • rym	• omawia treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu i wypowiada się na jego temat • interpretuje metafory użyte w wierszu • omawia funkcję personifikacji • wyjaśnia przesłanie wiersza • określa rodzaje rymów • zapisuje w punktach zasady, którymi – zdaniem Jana Kochanowskiego – człowiek powinien kierować się w życiu, aby zyskać zadowolenie i szczęście

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				- nazywa adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podaje jego dwa określenia bliskoznaczne - ustosunkowuje się do stwierdzenia, że język i obyczaje wprowadzają się zmieniają, lecz ludzkie potrzeby, marzenia i rozterki są dzisiaj niemal takie same jak przed wiekami
Wobec śmierci	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 86–89	Jan Kochanowski, <i>Tren VII, Tren VIII</i> (lektura obowiązkowa)	- tren - liryka - podmiot liryczny - puenta - metafora - symbol - peryfraza	- omawia treść trenów - określa rodzaj liryki, który reprezentują treny <i>Tren VII:</i> - wskazuje adresatów utworu - omawia funkcję odwołania do ubioru dziecka - omawia funkcję zdrobnień w wierszu - wyjaśnia dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze - omawia funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu <i>Tren VIII:</i> - wskazuje adresata utworu - wymienia cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny - wyjaśnia funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu wszystkie poznane treny: - porównuje poznane utwory i wyraża swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego - wskazuje cechy wspólne poznanych trenów - omawia wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównuje go z utworami Jana Kochanowskiego
Archaizmy	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 101–102		- archaizmy: - w słownictwie - w wymowie - w odmianie wyrazów - w budowie zdania	- wymienia rodzaje archaizmów - zastępuje archaizmy wyrazami współczesnymi - wskazuje archaizmy w podanych zdaniach - określa rodzaje podanych archaizmów - określa funkcję archaizmów w tekście stylizowanym - tworzy tekst z archaizmami
Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 103–105		- orzeczenie: - wyrażone czasownikiem w formie osobowej - imienne - podmiot: - szeregowy - domyślny - zdania bezpodmiotowe - związek główny	- wskazuje główne części zdania i je nazywa - wskazuje zdania bezpodmiotowe - wskazuje w zdaniach określenia i je nazywa - wypisuje związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach - układa wypowiedzenia z różnymi częściami zdania

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			• przydawka • dopełnienie • okolicznik • związki wyrazów	
Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 106–108		• wypowiedzenie: – oznajmujące – pytające – rozkazujące • równoważnik zdania • zdanie: – pojedyncze nierozwinięte – pojedyncze rozwinięte – złożone współrzędnie – złożone podrzędnie	• wymienia i rozpoznaje rodzaje wypowiedzi w zależności od celu wypowiedzi • odróżnia zdanie od równoważnika zdania • przekształca zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie • wymienia i rozpoznaje rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń • wskazuje w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazuje w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie • tworzy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 109–110		• zdanie złożone współrzędnie: – łączne – rozłączne – przeciwstawne – wynikowe	• wymienia i rozpoznaje rodzaje zdań złożonych współrzędnie • tworzy wykresy zdań złożonych współrzędnie • stosuje poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie • tworzy zdania złożone współrzędnie różnych typów
Pisownia wyrazów wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Cienie i blaski życia</i>, s. 111–114		• pisownia wyrazów wielką literą • pisownia wyrazów małą literą • zwroty grzecznościowe	• wymienia zasady pisowni wyrazów wielką literą • wymienia zasady pisowni wyrazów małą literą • uzupełnia tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery • wyjaśnia zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów • wyjaśnia zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych • stosuje zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście
Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 131–132	• Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> (lektura obowiązkowa)	• rodzaj literacki • epika • główny bohater • narrator • ironia	• określa rodzaj literacki utworu • wyjaśnia, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określa stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • interpretuje wskazany fragment utworu • przedstawia wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazuje te, których początkowo mu brakło • porównuje Scrooge’a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi • wskazuje w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną • cytuje sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnia, czemu służy taki zabieg • opisuje uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta • pisze ogłoszenie, w którym zawiera informacje o wyglądzie postaci • omawia sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie

				wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge'a
Przemiana bohatera pod wpływem świąt	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 133–135	• Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> (lektura obowiązkowa)	• symbolika świąt Bożego Narodzenia • symbol • realia społeczne	• wypowiada się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta Bożego Narodzenia • opisuje, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie • wyjaśnia, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens • określa stosunek Ebenezer Scrooge'a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu • opisuje wybrane święta z przeszłości głównego bohatera • nazywa emocje towarzyszące Scrooge'owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni • przedstawia wcześniejsze relacje Ebenezer Scrooge'a z ludźmi i wyjaśnia, co stało się z osobami, które kochał • opisuje realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu • określa, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha • podaje przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę • pisze wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?” • przygotowuje prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej
Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 132	• Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> (lektura obowiązkowa)	• narrator • bohater • fantastyka • realizm • problemy społeczne • filister	• wyjaśnia, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania • opisuje sposób przedstawienia duchów w utworze • wyjaśnia, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych • omawia relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu • sporządza spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> • przygotowuje mowę dla adwokata broniącego Ebenezer Scrooge'a, w której przekonuje duchy świąt, by podjęły walkę o duszę tej postaci • udowadnia, że Scrooge jest typowym przykładem filistra • wskazuje różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa • prezentuje wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje</i>	• oś czasu • Ignacy Krasicki, <i>Szczur i kot</i>, <i>Lis i osieł</i>, <i>Lis i wilk</i>	• bajka • morał • alegoria • satyra	• wymienia najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • charakteryzuje twórczość poety • wypowiada się na temat udziału Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych • omawia treść poznanych bajek

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>międzyludzkie</i> , s. 140–142			- wskazuje cechy gatunkowe w poznanych utworach - wyjaśnia sens alegorii użytych w bajkach - przedstawia morały poznanych bajek - wypowiada się na temat aktualności bajek poety - wskazuje elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego
Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 148–149	mapa myśli	- bajki: <i>Potok i rzeka</i> <i>Syn i ojciec</i> <i>Kałamarz i pióro</i> <i>Szczur i kot</i> <i>Lis i osieł</i> <i>Lis i wilk</i>	- selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji - powtarza i utrwała wiadomości
Przemijanie	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 150–151	Wisława Szymborska, <i>Nic dwa razy</i> (lektura obowiązkowa)	- liryka - podmiot liryczny - porównanie - przemijanie - rymy: - męskie - żeńskie	- omawia treść wiersza - wskazuje podmiot liryczny utworu i wypowiada się na jego temat - stawia tezę interpretacyjną - interpretuje funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu - analizuje obraz miłości przedstawiony w utworze - interpretuje sposób ukazania przemijania w wierszu - omawia postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości - wskazuje stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omawia jego funkcję - nazywa rodzaje rymów występujące w utworze - omawia różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
Zrozumieć miłość	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 155	Antoine de Saint-Exupéry, <i>Mały Książę</i> (lektura obowiązkowa)	- oswojenie - sentencja - metafora - odpowiedzialność za drugiego człowieka	- omawia treść fragmentu utworu - zapisuje w punktach historię Małego Księcia i róży - wyjaśnia, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księżu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały - cytuje wybrane fragmenty utworu - tłumaczy, czym było motywowanie zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać - opisuje dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia - wyjaśnia metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i charakteryzuje stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej - wyjaśnia, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się</i>, <i>pokochać</i> - wymienia konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnia, co można dzięki niemu zyskać - wyjaśnia, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą - tłumaczy, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność - prezentuje swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu - pisze pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?”

				• odszukuje w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazuje to, które najbardziej do niego przemawia
Mały Księżę jako baśń i przypowieść	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 152, 155–157	• Antoine de Saint-Exupéry, <i>Mały Księżę</i> (lektura obowiązkowa)	• rodzaj literacki • narracja • baśniowość • realizm • symbolika • symbol • przemiana wewnętrzna • przypowieść • aforyzm • motyw wody	• omawia treść utworu • zapisuje w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określa rodzaj literacki utworu • wypowiada się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • przedstawia sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnia, co ona może symbolizować • opisuje przemianę wewnętrzną pilota • wskazuje w utworze cechy przypowieści • charakteryzuje tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia • wyszukuje w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów • formułuje pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> • interpretuje decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • odczytuje znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> • wyjaśnia, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny • wskazuje adresata książki <i>Mały Księżę</i> i uzasadnia swoje zdanie • podejmuje dyskusję na temat obecności zachowań przedstawionych w utworze w świecie współczesnym
Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu...	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 153–154	• Antoine de Saint-Exupéry, <i>Mały Księżę</i> (lektura obowiązkowa)	• cechy bohatera • adresat książki • relacje • emocje • wartości rządzące światem • znaczenie podróży	• wyjaśnia, dlaczego Mały Księżę wyruszył w podróż • charakteryzuje mieszkańców poszczególnych planet i wyjaśnia, co oni symbolizują • tłumaczy, czego Mały Księżę dowiedział się o świecie dorosłych • wyjaśnia, w jakim świecie zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • interpretuje symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • opisuje sytuację, w której Mały Księżę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą • tłumaczy, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater • formułuje listę przestroż, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet • redaguje subiektywny opis Ziemi • bierze udział w dramie • omawia sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównuje utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne’a
Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s.		• teza • argumenty: – logiczne – rzeczowe – odwołujące się do	• wymienia etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej • odnajduje tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście • wskazuje różne typy argumentów w podanym tekście • formułuje argumenty potwierdzające podaną tezę • tworzy wypowiedź argumentacyjną

	160–161		emocji • przykład	
Typy zdań złożonych podrzędnie	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 165–169		- zdanie złożone podrzędnie przydawkowe - zdanie złożone podrzędnie dopełnieniowe - zdanie złożone podrzędnie okolicznikowe: – miejsca – czasu – sposobu – przyczyny – celu – warunku – przyzwolenia - zdanie złożone podrzędnie podmiotowe - zdanie złożone podrzędnie orzecznikowe	- wymienia typy zdań złożonych podrzędnie - wskazuje w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdziela zdania składowe - wskazuje zdanie nadrzędne - formułuje pytania do zdań podrzędnych - określa typy zdań podrzędnych - przedstawia relację zdań na wykresie
Zdania złożone podrzędnie z imiesłownym równoważnikiem zdania	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 170–173		imiesłowny równoważnik zdania	- definiuje imiesłowny równoważnik zdania - uzupełnia podane wypowiedzenia imiesłownymi równoważnikami zdania - wymienia pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach - przedstawia zdania na wykresach - poprawia wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłownych równoważników zdania - wymienia warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłownym równoważnikiem zdania - przekształca podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowne równoważniki zdania
Mowa niezależna i mowa zależna	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 174–176		- mowa niezależna - mowa zależna	- wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną - wskazuje w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną - przekształca dowolny dialog na mowę zależną - stosuje w zapisie dialogu poprawną interpunkcję - redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej - przekształca wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie
Jak napisać streszczenie?	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 177–180		- streszczenie - słowa kluczowe - uogólnienie - spójność	- wymienia etapy pisania streszczenia - zna i stosuje słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia - wskazuje usterki w podanym streszczeniu - poprawia błędy w podanym streszczeniu - przygotowuje w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu - tworzy streszczenie wybranego tekstu narracyjnego

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Zasady cytowania tekstów	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Relacje międzyludzkie</i>, s. 181–184		• cytaty • źródło • bibliografia	• przedstawia zasady cytowania tekstów • prezentuje zasady cytowania poezji • uzupełnia podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi • tworzy tekst zawierający cytaty • wymienia zasady tworzenia opisu bibliograficznego • tworzy opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł
Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 200	• oś czasu	• wieszcz narodowy	• wymienia najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza • charakteryzuje twórczość poety • wskazuje elementy romantyczne w twórczości Mickiewicza
Wina i kara	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 201–203	• Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. II (lektura obowiązkowa)	• dramat romantyczny • dziady (obrzęd) • zjawy • Guślarz • nauka moralna • kodeks postępowania	• wyjaśnia, do jakiej kategorii duchów należy Widmo • omawia sposób wywołania zjawy • opisuje reakcję Guślarza na widok upiora • nazywa środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza • ustala, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków • tłumaczy, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki • wymienia cechy charakteru złego pana i ilustruje każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków • interpretuje nauki moralne przekazane przez duchy • wskazuje w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podaje ich aktualne odpowiedniki • zabiera głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” • tworzy uniwersalny kodeks postępowania • pisze opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy • podaje propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan • uzasadnia na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słuszność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary
Obrzęd dziadów w dramacie	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 202	• Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. II (lektura obowiązkowa)	• czas akcji • dramat • dziady (obrzęd)	• określa czas akcji utworu • zapisuje w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza • określa funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności • charakteryzuje relację między światem żywych a światem zmarłych nawiązaną dzięki dziadom • wyjaśnia, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień • omawia światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach • wskazuje elementy obyczajów ludowych w utworze • wyjaśnia, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu • tworzy notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Romantyczny dramat pełen zagadek	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 203–204, 207	• Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. II (lektura obowiązkowa) • Caspar David Friedrich, <i>Cmentarz w śniegu</i>	• dramat romantyczny • motto • geneza utworu • nastrój utworu • inscenizacja	• porównuje dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi • wskazuje wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnia, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud • tłumaczy, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisuje milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnia, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego • wyjaśnia, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II • przedstawia genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> • interpretuje motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira • opracowuje własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu • wyjaśnia, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu • wskazuje związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
Wyobraźnia	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 208–211	• Adam Mickiewicz, <i>Świtezianka</i> (lektura obowiązkowa)	• ballada • narrator • świat przedstawiony • fantastyka • realizm • punkt kulminacyjny • nauka moralna	• omawia treść utworu • określa rodzaj literacki utworu • ustala, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • omawia stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wskazuje punkt kulminacyjny utworu • wyjaśnia, kim jest tytułowa <i>Świtezianka</i> • charakteryzuje bohaterów utworu • wyjaśnia sens nauki moralnej zawartej w utworze • wypowiada się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>
Jak napisać rozprawkę?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 221–224		• teza/hipoteza • argumenty/kontrargumenty • przykłady	• wymienia etapy pisania rozprawki • prezentuje schematy pisania rozprawki • zna i stosuje słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek • dopisuje wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • formułuje argumenty do podanego zagadnienia • wybiera spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy • formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • tworzy plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji • tworzy rozprawkę • samodzielnie formułuje temat rozprawki • zbiera argumenty, korzystając z różnych źródeł
Budowa słowotwórcza wyrazów	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s.		• wyraz podstawowy • wyraz pochodny • parafraza słowotwórcza • temat słowotwórczy	• wskazuje wyrazy podstawowe i pochodne • tworzy wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych • wskazuje wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych • wskazuje formant w wyrazie pochodnym

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	225–228		• formant • oboczność	• wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych • wskazuje oboczności w wyrazach
Rodzaje formantów i ich funkcje	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 229–231		• formant • przedrostek • przyrostek • wrostek • formant zerowy	• wskazuje w podanych wyrazach formanty i nazywa ich typy • buduje wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazuje wrostki • wymienia funkcje formantów • dzieli podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia • tworzy wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych
Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 232–234		• przedrostek • przyrostek	• omawia zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> • omawia zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> • omawia zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> • uzupełnia wyrazy odpowiednimi przedrostkami • uzupełnia tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami • tworzy przymiotniki od podanych nazw miejscowości • uzupełnia podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami • uzupełnia tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami • przekształca podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni
Wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo. Wyrazy pokrewne	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 235–236		• wyrazy podzielne słotwórczo • wyrazy niepodzielne słotwórczo • rodzina wyrazów • rdzeń wyrazu • wyraz pokrewny • oboczność w rdzeniu wyrazu	• definiuje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo • wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo • wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny • wskazuje rdzenie w podanych grupach wyrazów
Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 237–240		• głoska • litera	• omawia zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ż, ch, h</i> • uzupełnia tekst wyrazami z kłopotliwymi literami • wyjaśnia pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • wskazuje nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter • tworzy tekst z kłopotliwymi literami
Wyrazy złożone	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i>, s. 241–243		• wyraz podstawowy • wyraz złożony	• definiuje wyraz podstawowy i wyraz złożony • wyjaśnia, w jaki sposób powstają wyrazy złożone
Pisownia przymiotników	• podręcznik		• przymiotniki złożone:	• prezentuje zasady tworzenia przymiotników złożonych

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

złożonych	<i>NOWE Słowa na start!</i> , rozdział 4. <i>Człowieczeństwo</i> , s. 244–245		– zapisywane z łącznikiem – zapisywane łącznie	• przyporządkowuje przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnia znaczenie podanych przymiotników złożonych • przekształca zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone • tworzy przymiotniki złożone od podanych nazw własnych
Fatalna siła miłości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 265, 267–268	• Juliusz Słowacki, <i>Balladyna</i> (lektura obowiązkowa)	• dramat • akty • sceny • siły nadprzyrodzone • wątek miłosny • miłość w życiu człowieka	• zapisuje w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego • określa sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • wyjaśnia rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • podaje różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz cytuje fragmenty utworu potwierdzające ten wybór • wyjaśnia, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę • tłumaczy, czym dla każdej z siostr jest miłość • analizuje słowa i postępowanie obu siostr • wskazuje zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek • wymienia wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadaje im tytuły • analizuje losy wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Słowackiego i wyjaśnia, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe • przedstawia wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i> • formułuje na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki • omawia nawiązania kulturowe obecne w utworze
Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 266	• Juliusz Słowacki, <i>Balladyna</i> (lektura obowiązkowa)	• świat fantastyczny • bohaterowie fantastyczni • tragizm • sceny komiczne i tragiczne • dramat romantyczny	• opisuje świat fantastyczny przedstawiony w dramacie • wyjaśnia, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych • wskazuje sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony • określa funkcję baśni i legend w dramacie • wskazuje po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnia, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii • wyjaśnia, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu • wymienia cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytułe pojęcia <i>tragedia</i> • gromadzi informacje na temat dramatu romantycznego • udowadnia, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje • ustosunkowuje się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia • wymyśla alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisuje przykładowy plan tych wydarzeń
Dramat o władzy, winie i karze	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 268	• Juliusz Słowacki, <i>Balladyna</i> (lektura obowiązkowa)	• akcja dramatu • miejsce akcji • władza • niemoralne postępowanie	• wyjaśnia, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy • omawia sposoby sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego • przedstawia w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy • tłumaczy, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnia swoją odpowiedź odpowiednimi

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			• natura ludzka • rzeczywistość nadprzyrodzona • wina i kara	cytatami z ostatniej sceny dramatu • wyjaśnia, jaką rolę w dramacie odgrywa złota korona Popielów i czego jest symbolem • podaje przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki • omawia zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni • zestawia biblijną opowieść o Kainie i Abla z historią przedstawioną w dramacie Słowackiego • wyjaśnia, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć • przedstawia na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice • formułuje na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu • wyjaśnia, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona • interpretuje sens słów Goplany o zemście natury
Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 280–281		• etyka wypowiedzi • perswazja • manipulacja	• wymienia zasady etyki językowej • omawia sposoby naruszania etyki językowej • wymienia cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienia cechy wypowiedzi manipulacyjnej • wskazuje wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • formułuje wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • wyjaśnia, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnia, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi • podaje przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych • formułuje tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny
Jak przygotować przemówienie?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 286–291		• przemówienie • retoryka • środki retoryczne • komunikacja werbalna • komunikacja niewerbalna	• prezentuje etapy przygotowywania przemówienia • wymienia środki retoryczne • podaje przykłady użycia środków retorycznych • analizuje podane przemówienie • porównuje podane przemówienia i ocenia ich skuteczność • analizuje niewerbalne środki komunikacji • przygotowuje i wygłasza przemówienie
Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 292–293		• treść wyrazu • zakres znaczeniowy wyrazu	• definiuje pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> • podaje definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • porządkuje wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym • dopisuje do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym • koryguje wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym
Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 294–		• wyrazy bliskoznaczne (synonimy) • wyrazy przeciwstawne (antonimy)	• zastępuje podane wyrazy ich synonimami • podaje antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnia, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów • wyjaśnia różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	296		• wyrazy wieloznaczne • homonimy	• odróżnia homonimy od wyrazów wieloznacznych • podaje różne znaczenia wskazanych wyrazów
Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 297–300		• głoski: – samogłoski – spółgłoski – miękkie – twarde – dźwięczne – bezdźwięczne – ustne – nosowe • sylaba • akcent • intonacja	• przedstawia podział głosek • podaje przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych • dzieli słowa na głoski i sylaby • wymienia funkcje głoski <i>i</i> • wskazuje funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach • prezentuje zasady akcentowania w języku polskim • odpowiednio akcentuje wyrazy
Rozbieżności między mową a pismem	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 301–303		• upodobnienia fonetyczne • upodobnienia fonetyczne pod względem dźwięczności: – udźwięcznienie – ubezdźwięcznienie • upodobnienia wsteczne • upodobnienia postępowe • upodobnienia wewnątrzwyrazowe • upodobnienia międzywyrazowe	• prezentuje zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne • wskazuje upodobnienia fonetyczne • zaznacza strzałką kierunek upodobnienia • wskazuje różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów • uzasadnia różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów
Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Dobro i zło</i>, s. 304–305		• głoski nosowe	• wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> • uzupełnia podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • poprawia błędy w podanym tekście • wyjaśnia zasady zapisu podanych wyrazów • korzysta ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów • tworzy tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i>
Komizm charakterów	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Konflikty</i>, s. 317–318, 320–321	• Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> (lektura obowiązkowa)	• akt • scena • charakter • komedia • komizm	• opisuje sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu • podaje przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem • charakteryzuje stryjka Klary na podstawie jego wypowiedzi • omawia zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnia, o czym ono świadczy • uzasadnia stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				- wymienia cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) - wyjaśnia, w jaki sposób Milczek traktuje prawo i innych ludzi - opisuje i interpretuje zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnia znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach - rozważa, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała - gromadzi informacje o Cześniku i Rejencie oraz porządkuje je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych - porównuje Cześnika i Rejenta - wyjaśnia, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty - podaje przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury
Komizm i humor w <i>Zemście</i>	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Konflikty</i>, s. 319–320	Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> (lektura obowiązkowa)	- komizm - karykatura - bohater - komik - satyryk - komediopisarz	- podaje przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnia, czemu służy ukazanie tych sprzeczności - wyjaśnia, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta - wymienia cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i> - ocenia, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji - bierze udział w przygotowaniu inscenizacji wybranych scen komicznych - wyjaśnia, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk - wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Fredry i współcześnie - pisze wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?” - wyjaśnia, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech
<i>Zemsta</i> – komedia o polskim społeczeństwie	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Konflikty</i>, s. 321	- Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> (lektura obowiązkowa) - plakaty zapowiadające inscenizację <i>Zemsty</i>	- czas i miejsce akcji - bohaterowie: - pierwszoplanowi - drugoplanowi - epizodyczni - wątek główny - wątki poboczne - tytuł - motto utworu - przesłanie utworu - humor	- szuka w utworze informacji dotyczących czasu i miejsca akcji oraz ocenia, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji - dzieli bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych - wyjaśnia, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni - wskazuje wątek główny i wątki poboczne - interpretuje tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnia, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> - tłumaczy, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków - sporządza katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu - ocenia, czy diagnoza Fredry jest ponadczasowa - wyjaśnia sens motta utworu - analizuje zakończenie <i>Zemsty</i> i wyjaśnia, jakie przesłanie ono niesie - wskazuje zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnia, na czym polega zawarty w nich humor

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				• tłumaczy, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • przygotowuje plakat teatralny zapowiadający szkolną inscenizację <i>Zemsty</i> • wskazuje w utworze elementy kultury sarmackiej • zestawia treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy
Jak napisać recenzję?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Konflikty</i>, s. 331–333		• recenzja • część informacyjna • część oceniająca	• wymienia elementy recenzji • odróżnia recenzję od sprawozdania • tworzy plan recenzji • selekcjonuje informacje przydatne przy pisaniu recenzji • ocenia poszczególne elementy recenzji • pisze recenzję wybranego filmu
Różne odmiany polszczyzny	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Konflikty</i>, s. 334–335		• nieoficjalna odmiana języka • oficjalna odmiana języka • kolokwializm • język ogólny • odmiany języka	• wymienia odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji • prezentuje cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej • wymienia odmiany polszczyzny zależne od zasięgu słownictwa • prezentuje cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu • uzupełnia tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu • wskazuje wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej • dostosowuje tekst do sytuacji komunikacyjnej • wskazuje słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu
Słownictwo o ograniczonym zasięgu	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 6. <i>Konflikty</i>, s. 336–337		• słownictwo o ograniczonym zasięgu • profesjonalizmy	• rozpoznaje w tekście słowa o ograniczonym zasięgu, w tym profesjonalizmy • przekształca tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym

KLASA 8

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Wymagania Uczeń:
Spotkanie z żywiołem – <i>Burza</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Wobec życiowych doświadczeń</i>, s. 12–14	• Adam Mickiewicz, <i>Burza</i> • Rembrandt Harmenszoon van Rijn, <i>Burza na Jeziorze Galilejskim</i>	• sytuacja liryczna • środki stylistyczne • bohater romantyczny • puenta • podróż • potęga natury • Krym	• omawia treść wiersza • określa kontekst biograficzny utworu • omawia sytuację liryczną w wierszu • nazywa środki stylistyczne użyte w utworze i określa ich funkcję • omawia obraz natury wyłaniający się z utworu • wskazuje cechy bohatera romantycznego u podróżnego • interpretuje puentę utworu • wskazuje konteksty kulturowe związane z tematem utworu • porównuje wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta
Jak doskonalić technikę pisania rozprawki?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1.		• rozprawka • teza • argument	• tworzy plan rozprawki • analizuje przykładową rozprawkę • omawia na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

	<i>Wobec życiowych doświadczeń,</i> s. 33–37		• przykład • wnioski • spójność tekstu	• formułuje tezę do podanego tematu rozprawki • koryguje błędy w podanych rozprawkach • tworzy rozprawkę
Sposoby wzbogacania słownictwa	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Wobec życiowych doświadczeń</i>, s. 38–42		• neologizmy: – artystyczne – słowotwórcze – znaczeniowe – frazeologiczne • zapożyczenia • wyrazy rodzime • synonimy • antonimy • homonimy • wyrazy wieloznaczne	• wskazuje funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów • omawia funkcje neologizmów w tekstach artystycznych • rozpoznaje w tekstach rodzaje neologizmów • omawia zasadność i funkcje użycia wyrazów obcych w tekstach • zastępuje zapożyczenia wyrazami rodzimymi • zastępuje podane wyrazy synonimami • rozpoznaje w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne
Czym jest styl języka? Jakie style wyróżniamy?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Wobec życiowych doświadczeń</i>, s. 43–46		• styl: – naukowy – urzędowy – publicystyczny – artystyczny – potoczny • wypowiedzi nacechowane stylistycznie • wypowiedzi neutralne stylistycznie • błędy stylistyczne • dobry styl	• wymienia style funkcjonujące w polszczyźnie • wymienia cechy każdego ze stylów • rozpoznaje styl podanej wypowiedzi • tworzy tekst w wybranym stylu • wskazuje w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie • przekształca sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie • wskazuje błędy stylistyczne w podanych tekstach • koryguje błędy stylistyczne w podanych tekstach
Ortografia – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 1. <i>Wobec życiowych doświadczeń</i>, s. 47–50		• wielka i mała litera • pisownia łączna i rozdzielna • wybór właściwej litery	• koryguje teksty pod kątem ortograficznym • prezentuje zasady ortograficzne • uzupełnia podane teksty poprawnymi formami • tworzy teksty poprawne pod względem ortograficznym
Ojczyzna	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Ojczyzna</i>, s. 57	• Jacek Malczewski, <i>Ojczyzna</i>	• kompozycja • kolorystyka • symbol	• opisuje to, co zostało przedstawione na obrazie • omawia kompozycję dzieła • omawia funkcje kolorystyki dzieła • wskazuje topos, do którego odwołał się artysta • interpretuje znaczenie symboli

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				• wyjaśnia wymowę obrazu • wskazuje inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
Geneza <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w świetle <i>Epilogu</i> (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Ojczyzna</i>, s. 71	• Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	• kontekst powstania utworu • inwokacja	• omawia treść <i>Epilogu</i> (kontekst powstania utworu) • omawia sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omawia sposób przedstawienia <i>kraju lat dziecinnych</i> • prezentuje kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dziecinnych</i> (przestrzenie: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • identyfikuje adresata inwokacji jako „małą ojczyznę” • omawia sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji • omawia funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji • omawia kontekst historyczny utworu • podejmuje dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
Dworek szlachecki w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Ojczyzna</i>, s. 71–72	• Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	• dworek szlachecki • funkcja natury	• opisuje Soplicowo • omawia harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa • omawia relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa • wymienia głównych bohaterów epopei • prezentuje tytułowego bohatera utworu • odnajduje konteksty i nawiązania
Obraz szlachty w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Ojczyzna</i>, s. 72	• Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	• obyczaje szlacheckie	• omawia obyczaje szlacheckie zaprezentowane w epopei • omawia funkcję tradycji w utworze • analizuje sposób przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek) • odnajduje komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów
Jacek Soplica – bohater dynamiczny (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Ojczyzna</i>, s. 73	• Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	• bohater dynamiczny • emisariusz • przemiana wewnętrzna	• omawia biografię Jacka Soplicy • charakteryzuje Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej • prezentuje momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omawia funkcję miana przybranego przez bohatera • porównuje stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzega kontrast) • prezentuje różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
Historia w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Ojczyzna</i>, s. 73	• Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	• postacie historyczne • koncert Jankiela	• wskazuje odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela) • wymienia wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów i omawia ich funkcję • wymienia wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela i omawia ich funkcję • omawia funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku i na końcu dzieła • wskazuje inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omawia ich funkcję • wskazuje i omawia teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski
<i>Pan Tadeusz</i> – kształt artystyczny utworu	• podręcznik <i>NOWE Słowa na</i>	• Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	• epopeja • parafraza	• wymienia cechy epopei i odnosi je do <i>Pana Tadeusza</i> • omawia sposób prezentacji przyrody w dziele

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

(lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	<i>start!</i> , rozdział 2. <i>Ojczyzna</i> , s. 73–74			• analizuje wybrany opis przyrody w utworze • omawia funkcję przymiotnika <i>ostatni</i>, który często pojawia się w utworze • podejmuje dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> (lektura obowiązkowa)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Ojczyzna</i>, s. 89–91	• Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i>	• nowela • punkt kulminacyjny • narracja • fabuła • nostalgia • <i>za wolność naszą i waszą</i> • emigrant • symbol	• omawia treść utworu • omawia świat przedstawiony noweli • wskazuje cechy gatunkowe noweli • określa rodzaj narracji • charakteryzuje głównego bohatera utworu • omawia przemianę bohatera utworu • omawia przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio) • omawia sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • wypowiada się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • interpretuje symbolikę latarni morskiej • omawia funkcję przyrody w noweli • formułuje przesłanie utworu
Norma językowa i błąd językowy	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Ojczyzna</i>, s. 102–106		• norma: – językowa – wzorcowa – użytkowa • błąd językowy • błędy: – fleksyjne – składniowe – leksykalne * słownikowe * frazeologiczne * słowotwórcze – fonetyczne – stylistyczne – interpunkcyjne	• wskazuje różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • wskazuje teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową • prezentuje podział błędów językowych • poprawnie odmienia podane wyrazy • koryguje błędy w podanych tekstach • odnajduje w zdaniach błędnie użyte wyrazy • wskazuje w podanych wyrażeniach pleonazmy • poprawnie formułuje związki frazeologiczne • poprawnie odczytuje podane wyrazy • wskazuje w podanych wyrazach sylaby akcentowane • odnajduje w podanych tekstach błędy stylistyczne i je koryguje • koryguje błędy interpunkcyjne
Nazwy osobowe i miejscowe	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 2. <i>Ojczyzna</i>, s. 107–114		• nazwy osobowe • nazwiska: – męskie – żeńskie – małżeństw • nazwy: – miejscowe – narodowości i	• określa kategorie nazw osobowych w tekście • używa poprawnych form nazwisk • zapisuje nazwy miejscowe w odpowiednich formach • tworzy nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

			mieszkańców	
Podróż w czasie z Sienkiewiczem – <i>Quo vadis</i> (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Wzorce</i>, s. 125–126	Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	- świat przedstawiony - powieść historyczna - starożytny Rzym	- omawia treść poznanych fragmentów lektury - określa czas i miejsce akcji - wymienia bohaterów pierwszo- i drugoplanowych - odnosi definicję powieści historycznej do utworu - wskazuje w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu - wymienia nurty starożytnej filozofii i omawia te, do których nawiązano w powieści
Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Wzorce</i>, s. 126–127	Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	- kultura pogańska - kultura chrześcijańska - hierarchia wartości - symbol	- omawia treść poznanych fragmentów powieści - prezentuje obraz kultury starożytnego Rzymu przedstawiony w powieści - omawia życie pierwszych chrześcijan w Rzymie - określa hierarchię wartości pogan i chrześcijan - omawia symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan - podaje przykłady symboli pojawiających się w powieści i interpretuje ich znaczenie - omawia przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu - dokonyuje charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra - wypowiada się na temat uniwersalnej wymowy powieści - podejmuje dyskusję na temat aktualności przesłania powieści
Wśród najważniejszych bohaterów powieści <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Wzorce</i>, s. 127	Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	- bohater dynamiczny - przemiana wewnętrzna	- omawia treść powieści - prezentuje Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego - charakteryzuje wybranych bohaterów drugoplanowych - wypowiada się na temat znaczenia Petroniusza w powieści - porównuje kreacje bohaterów powieści - podejmuje dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza
Miłość (nie)jedno ma imię – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Wzorce</i>, s. 128	Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	idea miłości bliźniego	- przedstawia historię miłości Marka Winicjusza i Ligii - porównuje sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan - omawia dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości - omawia zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego - omawia różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści - prezentuje sposoby przedstawiania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
Ludzie wobec ludzi – <i>List do ludożerców</i> Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa)	podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Wzorce</i>, s. 143–144	Tadeusz Różewicz, <i>List do ludożerców</i>	- liryka - podmiot liryczny - liryka bezpośrednia - list	- omawia treść wiersza - określa rodzaj liryki - wyjaśnia, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny - charakteryzuje tytułowych <i>ludożerców</i> - omawia funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze - interpretuje zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza - interpretuje zakończenie wiersza - odnosi wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości

				• podejmuje dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej rzeczywistości • podejmuje dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie <i>ludożercę</i>?”
Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Wzorce</i>, s. 153–156		• czasownik • imiesłowy: – przymiotnikowe czynne – przymiotnikowe bierne – przysłówkowe współczesne – przysłówkowe uprzednie • rzeczownik • zaimek • liczebnik • przysłówki • przyimek • spójnik • partykuła • wykrzyknik	• wymienia odmienne części mowy • charakteryzuje odmienne części mowy • odnajduje w tekście nieosobowe formy czasowników i je określa • właściwie określa formy osobowe czasowników • poprawnie deklinuje rzeczowniki • poprawnie odmienia i stopniuje przymiotniki • poprawnie określa i stosuje formy zaimków • wymienia nieodmienne części mowy • charakteryzuje nieodmienne części mowy • rozpoznaje nieodmienne części mowy
Części zdania – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Wzorce</i>, s. 157–158		• podmiot • orzeczenie • przydawka • dopełnienie • okolicznik	• wskazuje w zdaniu podmiot i orzeczenie • wskazuje w zdaniu orzeczenie imienne • rozpoznaje i stosuje zdania bezpodmiotowe • wskazuje w zdaniu przydawki i określa, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone • wskazuje w zdaniu dopełnienie i okolicznik
Typy wypowiedzi – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 3. <i>Wzorce</i>, s. 159–160		• wypowiedzenie • zdanie • równoważnik zdania • zdanie: – pojedyncze – złożone – złożone współrzędnie – złożone podrzędnie • imiesłowy • równoważnik zdania	• dzieli wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznaje w tekście równoważniki zdań • rozpoznaje zdania współrzędnie i podrzędnie złożone • przekształca zdania pojedyncze w złożone • przekształca zdania w imiesłowe równoważniki zdań
Z wizytą w Klerykowie – <i>Syzyfowe prace</i> Stefana Żeromskiego (lektura poznawana we fragmentach)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Życiowe wybory</i>, s. 171–172	• Stefan Żeromski, <i>Syzyfowe prace</i> (fragmenty)	• świat przedstawiony • narracja	• omawia treść powieści • określa czas i miejsce akcji powieści • opisuje mieszkańców Klerykowa • omawia narrację powieści • odnajduje powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

Szkoła pod zaborami – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Życiowe wybory</i>, s. 170–171	• Stefan Żeromski, <i>Syzyfowe prace</i> (fragmenty)	• zabory • kontekst historyczny • powstanie styczniowe • rusyfikacja • <i>syzyfowa praca</i>	• omawia treść powieści • prezentuje sposób funkcjonowania szkoły w powieści • wypowiada się na temat kontekstu historycznego utworu • wymienia metody rusyfikacji przedstawione w powieści • wymienia metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji • omawia różne formy walki z rusyfikacją • odnosi treść powieści do mitu o Syzyfie • podejmuje dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
Lekcja patriotyzmu – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Życiowe wybory</i>, s. 173	• Stefan Żeromski, <i>Syzyfowe prace</i> (fragmenty)	• patriotyzm • nazwisko znaczące • buntownik • język ojczysty	• omawia treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV) • charakteryzuje Bernarda Zygiera • prezentuje Bernarda Zygiera jako buntownika • omawia reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera • omawia konsekwencje opisanej lekcji • interpretuje tytuł powieści • wypowiada się na temat potrzeby nauki języka ojczystego
Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Zygiel (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Życiowe wybory</i>, s. 173	• Stefan Żeromski, <i>Syzyfowe prace</i> (fragmenty)	• dojrzewanie • przyjaźń	• prezentuje najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze • wypowiada się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów • wskazuje najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów • wymienia tytuły książek ważnych dla bohaterów i omawia znaczenie tych pozycji • analizuje proces dojrzewania bohaterów • podejmuje dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana (lektura obowiązkowa)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Życiowe wybory</i>, s. 184–186	• Bolesław Leśmian, <i>Szewczyk</i>	• obraz poetycki • neologizm artystyczny	• omawia treść wiersza • omawia sytuację liryczną w utworze • wymienia cechy Boga i szewczyka • omawia stosunek szewczyka do otrzymanego daru • wskazuje środki stylistyczne użyte w wierszu i określa ich funkcję • omawia kompozycję wiersza • interpretuje postawę szewczyka • formułuje przesłanie wiersza • tworzy tekst z wykorzystaniem neologizmów
Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Życiowe wybory</i>, s. 187–188	• Sławomir Mrozek, <i>Artysta</i>	• artysta • narrator • sława • ambicja • alegoria	• omawia treść utworu • określa rodzaj narracji • wyjaśnia postawę Koguta • odnosi postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty • omawia alegoryczne znaczenie postaci • wypowiada się na temat roli ambicji

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

				• formułuje morał • wskazuje w tekście elementy komizmu • porównuje utwór Sławomira Mrożka z bajkami Ignacego Krasickiego • podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów
Jak napisać podanie?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Życiowe wybory</i>, s. 194–195		• podanie	• wymienia elementy, które powinny znaleźć się w podaniu • gromadzi argumenty przydatne do uzasadnienia prośby • koryguje błędnie napisane podanie • pisze podanie • redaguje za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej
Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Życiowe wybory</i>, s. 199–200		• mowa niezależna • mowa zależna	• wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną i zależną • wskazuje w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej • zapisuje dowolny dialog w mowie zależnej • stosuje poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu • redaguje tekst z wypowiedziami w mowie zależnej • przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie
Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 4. <i>Życiowe wybory</i>, s. 201–204		• wypowiedzenie wielokrotnie złożone • wypowiedzenia składowe • orzeczenie • równoważnik zdania • relacje współrzędne i podrzędne	• dzieli wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe • wskazuje w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań • rozpoznaje w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne • przedstawia wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie
Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Wojna</i>, s. 220–221	• Krzysztof Kamil Baczyński, *** [<i>Niebo złote ci otworzę...</i>]	• podmiot liryczny • adresat liryczny • sytuacja liryczna • oddziaływanie na zmysły • tragizm pokolenia	• omawia treść wiersza • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • omawia sytuację liryczną w wierszu • wskazuje środki językowe oddziałujące na zmysły • określa funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu • omawia funkcję kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza • omawia kontekst biograficzny utworu • podejmuje dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
<i>Kamienie na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego – między gawędą harcerską a literaturą faktu. (lektura obowiązkowa)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Wojna</i>, s. 222–223	• Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	• wojna i okupacja • harcerstwo • gawęda harcerska • narracja	• omawia treść utworu • określa ramy czasowe utworu • określa tematykę tekstu • określa rodzaj narracji • wypowiada się na temat stosunku narratora do opisywanego świata • wskazuje w utworze elementy gawędy harcerskiej • interpretuje sens tytułu • omawia kontekst historyczny utworu

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

W służbie małego sabotażu i dywersji – Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego (lektura obowiązkowa)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Wojna</i>, s. 223–224	• Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	• sabotaż • dywersja • akcja pod Arsenalem	• omawia treść utworu • wyjaśnia różnice pomiędzy sabotażem a dywersją • omawia akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu • wypowiada się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych • relacjonuje przebieg akcji pod Arsenalem • omawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem • porównuje sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego
Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego (lektura obowiązkowa)	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Wojna</i>, s. 224	• Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	• Szare Szeregi • Polskie Państwo Podziemne • hierarchia wartości • dylemat moralny • <i>czas pogardy</i> • patriotyzm	• omawia losy bohaterów utworu • prezentuje i charakteryzuje bohaterów utworu • prezentuje hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji • omawia dylematy moralne bohaterów tekstu • prezentuje bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego • definiuje pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i współczesnym • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze • wypowiada się na temat Polskiego Państwa Podziemnego
Jak przygotować CV?	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Wojna</i>, s. 231–235		• CV (<i>curriculum vitae</i>)	• wymienia elementy CV • gromadzi informacje, które powinny znaleźć się w CV • porządkuje informacje przydatne do napisania CV • koryguje błędy w podanym CV • redaguje oficjalne CV • redaguje CV jednej z postaci literackich
Fonetyka – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Wojna</i>, s. 240–242		• głoska • samogłoska • spółgłoska • głoski dźwięczne i bezdźwięczne • spółgłoski miękkie i twarde • litera • akcent wyrazowy • ubezdźwięcznienie • udźwięcznienie	• prezentuje podział głosek • rozpoznaje rodzaje głosek • wymienia zasady poprawnego akcentowania w języku polskim • wskazuje upodobnienia wewnątrzwyrazowe • określa kierunki i rodzaje upodobnień • poprawnie akcentuje wyrazy stanowiące wyjątki od reguły
Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości	• podręcznik <i>NOWE Słowa na start!</i>, rozdział 5. <i>Wojna</i>, s. 243–246		• rodzina wyrazów • rdzeń • wyraz: – pokrewny – podzielną - słowotwórczo – podstawowy	• wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny • wskazuje w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności • sporządza wykres rodziny wyrazów • wskazuje w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne • tworzy parafrazę słowotwórczą • wskazuje formant w wyrazie pochodnym • wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych

			– pochodny • temat słowotwórczy • formant • przedrostek • przyrostek • wrostek • formant zerowy • parafraza słowotwórcza • kategoria słowotwórcza	• tworzy wyrazy pochodne • dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów • wymienia kategorie słowotwórcze • przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej • tworzy wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych
--	--	--	---	---

JĘZYK ANGIELSKI

KLASA 4

W klasie czwartej uczniowie opanowują podstawowe zagadnienia leksykalne i gramatyczne języka angielskiego. Zakres materiału obejmuje znajomość czasowników „to be”, „have got”, czasownika modalnego „can”, a także podstawowego słownictwa dotyczącego ludzi, miejsc i codziennych czynności.

Zakres leksykalny

Uczeń powinien znać i rozumieć słownictwo z następujących obszarów tematycznych:

1. Człowiek – dane personalne, narodowość, wygląd zewnętrzny, uczucia, umiejętności i zainteresowania.
2. Miejsce zamieszkania – opis pokoju i pomieszczeń, podstawowe wyposażenie domu.
3. Edukacja – szkoła, przedmioty nauczania, przybory szkolne.
4. Życie prywatne – rodzina, znajomi, czynności życia codziennego, święta i uroczystości.
5. Sport – dyscypliny sportowe, sprzęt sportowy.

6. Świat przyrody – pory roku, zwierzęta.

Zakres gramatyczny

Uczeń powinien umieć posługiwać się następującymi strukturami gramatycznymi:

1. Czasownik „to be” w zdaniach twierdzących, pytających i przeczących.
2. Czasownik „have got” w różnych formach.
3. Czasownik modalny „can” – wyrażanie umiejętności i możliwości.
4. Liczba mnoga rzeczowników – regularne formy.
5. Zaimki wskazujące – this/that, these/those.
6. Konstrukcje „there is / there are”.

KLASA 5

Uczeń zna i potrafi stosować słownictwo dotyczące następujących tematów:

1. Szkoła – przedmioty szkolne, miejsca w szkole, czynności szkolne.
2. Kuchnia i jedzenie – przedmioty w kuchni, czasowniki związane z gotowaniem, nazwy potraw i produktów spożywczych.
3. Obowiązki domowe – codzienne czynności wykonywane w domu.
4. Zdrowy tryb życia – zasady zdrowego odżywiania, aktywność fizyczna, higiena.
5. Części ciała oraz uczucia i emocje – nazywanie części ciała, określanie emocji i samopoczucia.
6. Zwierzęta – nazwy zwierząt, części ciała zwierząt, przymiotniki opisujące wygląd i cechy zwierząt.
7. Czas i kalendarz – miesiące, liczebniki porządkowe.

8. Praca i zawody – nazwy zawodów, czynności wykonywane w pracy.
9. Czas wolny – zainteresowania, hobby, sposoby spędzania wolnego czasu.
10. Pogoda i pory roku – opisywanie pogody, nazwy pór roku, typowe zjawiska pogodowe.
11. Wyrażenia geograficzne – krajobrazy, miejsca na mapie, opisy lokalizacji.

II. Gramatyka (Grammar)

Uczeń zna i potrafi stosować w praktyce następujące struktury gramatyczne:

1. Czas **Present Simple** – czynności rutynowe, upodobania, fakty.
2. Konstrukcja **there is / there are** – opisywanie pomieszczeń, miejsc.
3. **Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne**, wyrażenia **how much / how many**.
4. Czas **Present Continuous** – czynności wykonywane w chwili mówienia, plany.
5. Czas **Past Simple** – czynności przeszłe; czasowniki regularne i nieregularne.
6. Konstrukcja **be going to** – zamiary i plany na przyszłość.

KLASA 6

Zagadnienia leksykalne:

1. człowiek (dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania);
2. dom (miejsce zamieszkania – miejsca w mieście, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, prace domowe);
3. edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, przybory szkolne);
4. praca (popularne zawody);

5. życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości)
6. żywienie (artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie);
7. zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie)
8. podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, zwiedzanie);
9. kultura (dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);
10. sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, uprawianie sportu);
11. zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
12. nauka i technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych)
13. świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz).

Zagadnienia gramatyczne

CZASOWNIK

1. Bezokolicznik i formy osobowe, np. to work, works
2. Czasowniki posiłkowe, np. be, do
3. Czasowniki modalne:

KLASA 7

I. Zakres ogólny

Egzamin z języka angielskiego w klasie VII ma na celu sprawdzenie poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności językowych określonych w podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego. Uczeń powinien wykazać się znajomością struktur gramatycznych, słownictwa, zasad komunikacji językowej oraz umiejętnością rozumienia i tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych.

II. Zakres materiału gramatycznego (Grammar)

Uczeń powinien znać, rozumieć i poprawnie stosować następujące struktury gramatyczne:

1. Czesy gramatyczne (Tenses):

Future Simple – wyrażanie przyszłości, przewidywań i spontanicznych decyzji.

Present Continuous (z odniesieniem do przyszłości) – wyrażanie zaplanowanych działań i ustaleń.

Porównanie czasów teraźniejszych:

- Present Simple – czynności rutynowe, fakty, harmonogramy.
- Present Continuous – czynności odbywające się w chwili mówienia, sytuacje tymczasowe.

Porównanie czasów przeszłych:

- Past Simple – czynności zakończone w przeszłości.
- Past Continuous – czynności trwające w określonym momencie w przeszłości lub przerwane inną czynnością.

Present Perfect – czynności, które mają związek z teraźniejszością, doświadczenia życiowe i rezultaty działań.

- Uczeń zna i stosuje charakterystyczne określniki czasu: ever, never, always, already, just, yet.

2. Czasowniki modalne (Modal Verbs):

Uczeń potrafi rozróżniać i stosować czasowniki modalne w kontekście różnych funkcji językowych:

- can / can't – umiejętność, możliwość, zakaz;
- could / couldn't – uprzejme prośby, umiejętność w przeszłości;
- must / mustn't – obowiązek i zakaz;

- should / shouldn't – udzielanie rad, wyrażanie opinii.

3. Przymiotniki (Adjectives):

Uczeń zna zasady tworzenia stopnia wyższego i najwyższego przymiotników, w tym form nieregularnych.

Uczeń potrafi stosować przymiotniki w porównaniach, używając konstrukcji as...as, than, the most/the least.

III. Zakres leksykalny (Vocabulary)

Uczeń rozwija zasób słownictwa w kontekście tematów odpowiednich dla poziomu klasy VII, w tym:

1. Życie codzienne (daily life) – rutynowe czynności, obowiązki, czas wolny.
2. Sport i aktywność fizyczna (sport and activities) – nazwy dyscyplin, sprzętu, czasowniki związane ze sportem.
3. Zainteresowania i hobby (interests and hobbies) – opisywanie swoich pasji i form spędzania czasu wolnego.
4. Zdrowie i samopoczucie (health and wellbeing) – części ciała, choroby, rady zdrowotne.
5. Technologia i komunikacja (technology and communication) – podstawowe słownictwo związane z internetem, mediami i urządzeniami elektronicznymi.
6. Podróże i środki transportu (travel and transport) – opisywanie planów podróży, doświadczeń wakacyjnych.
7. Dom i otoczenie (home and environment) – opisywanie pomieszczeń, obowiązków domowych i środowiska lokalnego.

IV. Umiejętności komunikacyjne (Communicative Skills)

Uczeń potrafi:

1. Rozumieć wypowiedzi ustne i pisemne dotyczące znanych tematów oraz wyszukiwać w nich potrzebne informacje.
2. Porozumiewać się w codziennych sytuacjach, stosując właściwe formy grzecznościowe, pytania i odpowiedzi.
3. Wyrażać swoje opinie, emocje i zamiary, a także reagować na wypowiedzi innych.

4. Opowiadać o przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, stosując odpowiednie czasy gramatyczne.

5. Formułować krótkie, spójne wypowiedzi pisemne, takie jak:

e-mail do kolegi/koleżanki,

opis osoby, miejsca lub wydarzenia,

notatka, zaproszenie lub wpis na blogu,

opowiadanie o doświadczeniu życiowym lub planach.

V. Umiejętności receptywne i produktywne (Skills Assessment)

Egzamin sprawdza:

- Rozumienie ze słuchu (listening comprehension) – rozpoznawanie głównego sensu wypowiedzi i szczegółowych informacji.
- Czytanie ze zrozumieniem (reading comprehension) – interpretacja tekstów o zróżnicowanej formie i długości.
- Mówienie (speaking) – reagowanie na pytania, prowadzenie krótkiej rozmowy, opis sytuacji, obrazka lub osoby.
- Pisanie (writing) – tworzenie poprawnych gramatycznie, spójnych i logicznych tekstów pisemnych.

KLASA 8

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE

Egzamin z języka angielskiego w klasie VIII szkoły podstawowej ma na celu sprawdzenie znajomości i umiejętności ucznia w zakresie czterech podstawowych sprawności językowych: **mówienia, słuchania, czytania i pisania**. Ocenie podlega również poprawność gramatyczna, bogactwo słownictwa oraz umiejętność stosowania struktur językowych w praktyce komunikacyjnej.

Uczeń powinien potrafić:

- rozumieć i używać podstawowych zwrotów oraz wyrażen w codziennych sytuacjach,
- przedstawiać siebie i innych, opisywać rodzinę, zainteresowania oraz codzienne czynności,
- rozumieć ogólny sens oraz szczegółowe informacje w tekstach pisanych i słuchanych,
- formułować proste, poprawne gramatycznie wypowiedzi ustne i pisemne.

II. SŁOWNICTWO (VOCABULARY)

Uczeń zna i potrafi stosować słownictwo związane z następującymi obszarami tematycznymi:

1. **Człowiek** – dane osobowe, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje.
2. **Dom** – pomieszczenia, wyposażenie, obowiązki domowe.
3. **Szkoła** – przedmioty szkolne, życie szkolne, miejsca w szkole.
4. **Praca** – zawody, obowiązki zawodowe, warunki pracy.
5. **Życie rodzinne i towarzyskie** – członkowie rodziny, święta, uroczystości, relacje z innymi.
6. **Żywnienie** – artykuły spożywcze, posiłki, restauracja, zdrowe odżywianie.
7. **Zakupy i usługi** – sklepy, towary, transakcje, reklamy.
8. **Podróżowanie i turystyka** – środki transportu, kierunki, miejsca, noclegi.
9. **Kultura** – kino, muzyka, literatura, telewizja, internet.
10. **Sport** – dyscypliny sportowe, sprzęt, zdrowy styl życia.
11. **Świat przyrody** – pogoda, pory roku, zwierzęta, środowisko naturalne.
12. **Nauka i technika** – urządzenia, nowoczesne technologie, korzystanie z internetu.

13. **Życie społeczne** – problemy społeczne, bezpieczeństwo, zasady współżycia społecznego.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

KLASA 8

Dokument przedstawia podział treści nauczania przedmiotu Wiedza o społeczeństwie (WOS) dla klasy 8 szkoły podstawowej zgodnie z obowiązującą podstawą programową MEN (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego, Dz.U. 2017 poz. 356 z późn. zm.).

CZĘŚĆ I – SPOŁECZEŃSTWO I JEDNOSTKA

- Człowiek jako istota społeczna – potrzeby, role i normy społeczne.
- Grupa społeczna – rodzina, szkoła, społeczność lokalna.
- Zasady współżycia społecznego i postawy obywatelskie.
- Tożsamość narodowa i kulturowa – symbole i tradycje narodowe.
- Problemy i wyzwania współczesnego społeczeństwa.

CZĘŚĆ II – PAŃSTWO I WŁADZA

- Czym jest państwo – elementy, funkcje i formy rządów.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – znaczenie, główne zasady ustrojowe.
- Organy władzy w Polsce: ustawodawcza, wykonawcza, sądownicza.
- Prezydent RP, Sejm, Senat, Rada Ministrów i sądy – rola i kompetencje.
- Samorząd terytorialny – gmina, powiat, województwo.
- Prawa i obowiązki obywatela w demokratycznym państwie prawnym.

CZĘŚĆ III – OBYWATEL W DEMOKRACJI

- Zasady demokracji – wolność, równość, solidarność, tolerancja.
- Udział obywateli w życiu publicznym – wybory, referenda, konsultacje społeczne.
- Organizacje społeczne, pozarządowe i media jako elementy społeczeństwa obywatelskiego.
- Postawy obywatelskie – patriotyzm, odpowiedzialność, zaangażowanie.

CZĘŚĆ IV – POLSKA I ŚWIAT

- Polska w Unii Europejskiej – prawa i obowiązki obywateli UE.
- Organizacje międzynarodowe: ONZ, NATO, UNICEF, WHO – cele i działalność.
- Współpraca międzynarodowa Polski i jej rola w świecie.
- Globalne problemy współczesności – migracje, ekologia, prawa człowieka.

CZĘŚĆ V – GOSPODARKA I FINANSE

- Podstawowe pojęcia gospodarcze – popyt, podaż, rynek, przedsiębiorczość.
- Budżet domowy, gospodarowanie pieniędzmi, oszczędzanie.
- Rola państwa w gospodarce – podatki, budżet państwa.
- Zawody, praca i rynek pracy – planowanie kariery zawodowej.

HISTORIA

KLASA 4

Dokument przedstawia podział treści nauczania historii w klasach 4–8 szkoły podstawowej na logiczne części zgodne z obowiązującą podstawą programową MEN (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego, Dz.U. 2017 poz. 356 z późn. zm.).

CZĘŚĆ I – WPROWADZENIE DO HISTORII

- Zrozumienie pojęcia „historia”, czasu i chronologii (era, wiek, oś czasu).
- Źródła historyczne – co to jest, jak je analizować.
- Symbole narodowe: godło, flaga, hymn.
- Najważniejsze postacie i wydarzenia z historii Polski . Uczeń opowiada o:
 1. księciu Mieszku i czeskiej Dobrawie – chrzcie Polski;
 2. Bolesławie Chrobrym – pierwszym królu – i zjeździe w Gnieźnie;
 3. Kazimierzu Wielkim – ostatnim z Piastów;
 4. królowej Jadwidze, Władysławie Jagielle, unii polsko-litewskiej i zwycięstwie grunwaldzkim;
 5. Mikołaju Koperniku i krakowskich żakach;
 6. Janie Zamoyskim – wodzu i mężu stanu;
 7. królu Janie III Sobieskim
 8. Tadeuszu Kościuszcze i kosynierach spod Racławic;
 9. Janie Henryku Dąbrowskim i Józefie Wybickim oraz polskim hymnie;
 10. Romualdzie Traugutcie i powstańczym państwie;

11. Marii Skłodowskiej-Curie – laureatce Nagrody Nobla;
12. Józefie Piłsudskim i jego żołnierzach;
13. Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni;
14. „Zośce”, „Alku”, „Rudym” i „Szarych Szeregach”;
15. „Żołnierzach niezłomnych”
16. papieżu Janie Pawle II i jego pierwszej pielgrzymce do Polski;

KLASA 5

CZĘŚĆ II – STAROŻYTNOŚĆ

- Początki cywilizacji: Mezopotamia, Egipt, Fenicjanie, Izraelici.
- Starożytna Grecja – demokracja ateńska, kultura, igrzyska, mitologia.
- Starożytny Rzym – republika, cesarstwo, prawo, chrześcijaństwo.
- Dziedzictwo antyku i jego wpływ na kulturę Europy.

CZĘŚĆ III – ŚREDNIOWIECZE

- Upadek Cesarstwa Rzymskiego i początki Europy średniowiecznej.
- Powstanie i rozwój państwa polskiego: Mieszko I, Chrzest Polski, Bolesław Chrobry.
- Polska Piastów – organizacja państwa, kultura, społeczeństwo.
- Polska Jagiellonów – unia z Litwą, rozwój gospodarczy, kultura renesansu.
- Europa średniowieczna: feudalizm, rycerstwo, Kościół, wyprawy krzyżowe.

KLASA 6

CZĘŚĆ IV – NOWOŻYTNOŚĆ

- Wielkie odkrycia geograficzne i ich skutki.
- Reformacja i kontrreformacja.
- Polska w XVI wieku – złoty wiek, kultura, rozwój miast.
- Wojny XVII wieku (ze Szwecją, Turcją, Rosją).
- Upadek Rzeczypospolitej – liberum veto, rozbiory.
- Życie pod zaborami i pierwsze próby walki o niepodległość.
- Rewolucja francuska i epoka napoleońska

KLASA 7

CZĘŚĆ V – XIX WIEK

- Powstanie listopadowe i styczniowe.
- Przemiany społeczne i gospodarcze w Europie i Polsce (industrializacja, migracje).
- Działalność niepodległościowa Polaków w zaborach.
- Kultura i nauka XIX wieku.

CZĘŚĆ VI – XX WIEK: OD NIEPODLEGŁOŚCI DO II WOJNY ŚWIATOWEJ

- I wojna światowa i odzyskanie niepodległości (1918).
- II Rzeczpospolita – ustój, gospodarka, kultura, polityka zagraniczna.
- Zagrożenia totalitaryzmem w Europie (faszyzm, komunizm, nazizm).

KLASA 8

CZĘŚĆ VII – II WOJNA ŚWIATOWA

- Przyczyny i przebieg II wojny światowej.
- Kampania wrześniowa 1939 r.
- Okupacja Polski, Polskie Państwo Podziemne, powstanie warszawskie.
- Zagłada Żydów (Holokaust).
- Polska na emigracji i udział Polaków w wojnie.

CZĘŚĆ VIII – WSPÓŁCZESNOŚĆ (po 1945 r.)

- Polska w okresie PRL – władza komunistyczna, życie codzienne, opozycja, „Solidarność”.
- Upadek komunizmu w Polsce i w Europie Środkowej.
- Polska po 1989 r. – demokracja, wejście do NATO i UE.
- Wartości współczesnego państwa demokratycznego.

BIOLOGIA

KLASA 5

1. Budowa komórki

- rozpoznawać podstawowe organelle komórkowe (jądro, mitochondrium, wakuola, chloroplast, rybosomy) i znać ich funkcje.
- rozumieć, że komórka jest podstawową jednostką budowy organizmów.

2. Procesy życiowe

- wyjaśniać na czym polega fotosynteza i oddychanie komórkowe.
- znać produkty fotosyntezy i ich znaczenie dla życia na Ziemi.
- rozumieć rolę mitochondrium jako centrum energetycznego komórki.
- odróżniać transpirację od wymiany gazowej.

3. Różnorodność organizmów

- rozpoznawać podstawowe grupy organizmów: bakterie, protisty, grzyby, mchy, rośliny nagonasienne i okrytonasienne.
- znać charakterystyczne cechy mchów (chwytniki, łodyżka, listki).
- wiedzieć, że grzyby rozkładają martwą materię organiczną.
- rozumieć różnice między roślinami iglastymi (nagonasienne) a okrytonasiennymi.

4. Budowa i funkcje roślin

- wskazywać elementy budowy nasiona (łupina nasienna, zarodek).
- rozpoznawać rozłogi jako sposób rozmnażania wegetatywnego (np. u truskawki).
- znać budowę łodygi (węzły, międzywęźła).
- rozumieć rolę aparatów szparkowych w wymianie gazowej i transpiracji.

5. Podstawy ekologii

- rozumieć pojęcie próby badawczej i kontrolnej.
- znać podstawowe zależności między organizmami (ekologia).

- wiedzieć, że większość protistów żyje w wodzie.

6. Umiejętności praktyczne

- znać budowę mikroskopu i funkcję jego elementów (rewolwer do zmiany obiektywu).
- umieć prowadzić proste obserwacje biologiczne.
- rozumieć znaczenie pyłku i roli owadów w zapylaniu.

KLASA 6

1. Różnorodność zwierząt

- **Rozróżnianie kręgowców i bezkręgowców** oraz podawanie przykładów.
- **Charakterystyka grup zwierząt:** płazińce, nicienie, pierścienice, stawonogi, mięczaki, ryby, płazy, gady, ptaki, ssaki.
- **Znaczenie zwierząt w przyrodzie i dla człowieka** – np. rola owadów jako zapylaczy, pasożyty jako źródło chorób, skorupiaki jako element ekosystemów wodnych.

2. Tkanki i narządy

- **Rozpoznawanie tkanek zwierzęcych:** nabłonkowa, mięśniowa (gładka, poprzecznie prążkowana, sercowa), łączna (kostna, chrzęstna, płynna – krew), nerwowa.
- **Wyjaśnianie funkcji tkanek** – np. tkanka nerwowa przewodzi impulsy, tkanka mięśniowa odpowiada za ruch, tkanka kostna nadaje kształt i chroni narządy.

3. Budowa i funkcje organizmu

- **Znajomość budowy szkieletu wewnętrznego** i jego funkcji (rusztowanie, ochrona narządów).
- **Rozpoznawanie organelli komórkowych** i wskazywanie, które występują tylko w komórkach roślinnych (chloroplasty, ściana komórkowa).
- **Opis narządów zmysłów i układów** (pokarmowy, oddechowy, krwionośny, nerwowy).

4. Przystosowania zwierząt

- **Przykłady adaptacji:** kopyta u ssaków biegających, ubarwienie ochronne lub ostrzegawcze (np. salamandra plamista), narządy ruchu u mięczaków (lejek u głowonogów, syfony u małży).
- **Znajomość pasożytów i wektorów chorób** – np. komar widliszek (malaria), mucha tse-tse (śpiączka afrykańska), bielinek kapustnik (szkodnik upraw).

5. Choroby i znaczenie organizmów

- **Rozpoznawanie chorób wywołanych przez nicienie** (owsica, glistnica, włośnica).

- **Znaczenie płazińców, nicieni, pierścienic w przyrodzie i gospodarce człowieka.**
- **Rola grzybów i bakterii w rozkładzie materii organicznej i w cyklach przyrodniczych.**

6. Umiejętności praktyczne

- **Dokonywanie obserwacji** tkanek i organizmów na schematach, zdjęciach lub pod mikroskopem.
- **Porównywanie grup zwierząt** pod względem budowy, środowiska życia i sposobu odżywiania.
- **Przyporządkowywanie organizmów do grup systematycznych** na podstawie opisu lub cech

KLASA 7

1. Organizacja ciała człowieka

- **Komórka jako podstawowa jednostka życia** – uczeń rozpoznaje organelle i ich funkcje.
- **Tkanki zwierzęce** – nabłonkowa, mięśniowa, nerwowa, łączna; uczeń wskazuje ich budowę i funkcje.
- **Hierarchiczna budowa organizmu** – komórka → tkanka → narząd → układ narządów → organizm.

2. Układ ruchu

- **Funkcje szkieletu** – rusztowanie, ochrona narządów, udział w ruchu.
- **Rodzaje kości** – długie, krótkie, płaskie, różnokształtne; przykłady.
- **Rodzaje stawów** – kuliste, zawiasowe; uczeń omawia ich budowę i funkcję.
- **Tkanka mięśniowa** – gładka, poprzecznie prążkowana szkieletowa, poprzecznie prążkowana serca; uczeń wskazuje różnice w budowie i działaniu.

3. Układ nerwowy i narządy zmysłów

- **Budowa i funkcje układu nerwowego** – ośrodkowy i obwodowy, somatyczny i autonomiczny.
- **Komórki nerwowe i glejowe** – uczeń rozpoznaje ich rolę.
- **Narządy zmysłów** – oko, ucho, narząd smaku, węchu, dotyku; uczeń zna budowę i funkcje.
- **Płaty mózgu** – czołowy, ciemieniowy, potyliczny, skroniowy; uczeń przyporządkowuje im podstawowe funkcje.

4. Układ oddechowy i krążenia

- **Budowa układu oddechowego** – płuca, oskrzela, tchawica; rola opłucnej.
- **Proces oddychania komórkowego** – zużycie glukozy i tlenu, powstawanie energii.
- **Układ krążenia** – serce, naczynia krwionośne; uczeń zna rolę krwi i limfy.

5. Układ pokarmowy i wydalniczy

- **Budowa układu pokarmowego** – jama ustna, żołądek, jelita; rola enzymów trawiennych.
- **Układ wydalniczy** – nerki, moczowody, pęcherz moczowy, cewka moczowa; uczeń zna ich funkcje.

6. Zdrowie człowieka

- **Witaminy i ich znaczenie** – skutki niedoboru (np. witamina C – szkorbut).
- **Choroby układu oddechowego** – astma, gruźlica, alergie; uczeń rozpoznaje objawy.
- **Rola grasicy i układu odpornościowego** – dojrzewanie limfocytów T, zanikanie grasicy po 18 roku życia.
- **Odporność swoista i nieswoista** – uczeń rozróżnia mechanizmy obronne organizmu.

7. Umiejętności praktyczne

- **Obserwacja i doświadczenia biologiczne** – uczeń potrafi wskazać próbę kontrolną i badawczą, analizować wyniki.
- **Rozpoznawanie struktur na ilustracjach i modelach** – np. kości, tkanki, narządy.
- **Łączenie objawów z chorobami** – uczeń przyporządkowuje symptomy do jednostek chorobowych.

KLASA 8

1. Genetyka i biologia molekularna

- **Budowa DNA i RNA** – uczeń zna pojęcie nukleotydu, zasady komplementarności (A–T, G–C), rolę podwójnej helisy.
- **Procesy biosyntezy białka** – rozróżnia transkrypcję i translację, rozumie ich znaczenie w tworzeniu białek.
- **Chromosomy i kariotyp człowieka** – uczeń zna liczbę autosomów (22 pary) i chromosomy płci (XX, XY).
- **Podział komórki** – rozróżnia mitozę i mejozę, zna różnice między komórkami haploidalnymi i diploidalnymi.
- **Dziedziczenie cech** – uczeń rozumie pojęcia: genotyp, fenotyp, allel, homozygota, heterozygota; zna przykłady cech dominujących i recesywnych (np. barwa oczu).
- **Grupy krwi** – uczeń zna układ ABO, allel IA, IB, i i ich współdominację.

2. Ewolucja życia

- **Pojęcie populacji** – uczeń rozróżnia typy populacji: rozwijająca się, ustabilizowana, wymierająca.
- **Oddziaływania międzygatunkowe** – zna przykłady drapieżnictwa, konkurencji, symbiozy, pasożytnictwa.
- **Prawo minimum Liebiga i zasada tolerancji Shelforda** – uczeń rozumie wpływ czynników abiotycznych na organizmy.
- **Sukcesja ekologiczna** – uczeń wie, że na początku różnorodność gatunkowa jest mała i stopniowo wzrasta.

3. Ekologia

- **Struktura ekosystemu** – uczeń zna rolę producentów, konsumentów i destruentów.
- **Obieg energii i materii** – rozumie, że część energii zostaje uwięziona w szczątkach nierozłożonych przez destruentów.
- **Ekosystemy naturalne i sztuczne** – uczeń rozróżnia np. morza (naturalne) od stawów hodowlanych (sztuczne).
- **Formy ochrony przyrody** – zna pojęcia rezerwatów, ochrony całkowitej i częściowej.

4. Ochrona środowiska

- **Zagrożenia środowiska** – uczeń zna pojęcia: dziura ozonowa, smog, kwaśne deszcze.
- **Znaczenie ochrony przyrody** – uczeń rozumie, że rezerваты chronią cenne ekosystemy, a gatunki objęte ochroną całkowitą nie mogą być wykorzystywane gospodarczo.
- **Świadomość ekologiczna** – uczeń potrafi wskazać skutki działalności człowieka dla różnorodności biologicznej.

GEOGRAFIA

KLASA 5

1. Czym zajmuje się geografia?

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminu *geografia*
- wymienia źródła informacji geograficznej

2. Mapa Polski

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminów: *mapa, skala mapy, legenda*
- wymienia elementy mapy
- rozpoznaje rodzaje znaków na mapie
- stosuje legendę mapy do odczytania informacji
- odczytuje skalę mapy
- wymienia rodzaje skali
- rysuje podziałkę liniową
- przekształca skalę liczbową na mianowaną i podziałkę liniową
- oblicza odległość w terenie za pomocą skali liczbowej
- wyjaśnia znaczenie terminów: *wysokość bezwzględna, wysokość względna*
- odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie

- oblicza wysokość względną
- wyjaśnia, jak powstaje mapa poziomicowa
- odczytuje informacje z mapy poziomicowej
- rozpoznaje formy terenu przedstawione na mapach poziomicowych
- podaje nazwy barw stosowanych na mapach hipsometrycznych
- przedstawia widoczne na mapie hipsometrycznej różnice między obszarami nizinnymi, wyżynnymi a obszarami góorskimi
- wymienia różne rodzaje map
- wyjaśnia różnice między mapą ogólnogeograficzną a mapą krajobrazową
- omawia zastosowania map cyfrowych
- analizuje treść mapy turystycznej i planu miasta
- odczytuje informacje z planu miasta
- przedstawia sposoby orientowania mapy w terenie

3. Krajobrazy Polski

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminu *krajobraz*
- wymienia składniki krajobrazu
- podaje różnicę między krajobrazem naturalnym a krajobrazem kulturowym
- wskazuje pasy rzeźby terenu na mapie Polski
- omawia cechy poszczególnych pasów rzeźby
- porównuje rzeźbę terenu w poszczególnych pasach
- wskazuje położenie pasa pobrzeży na mapie Polski
- opisuje wpływ wody i wiatru na krajobraz nadmorski
- omawia na podstawie ilustracji etapy powstawania jeziora przybrzeżnego
- opisuje świat roślin i zwierząt Wybrzeża Słowińskiego
- przedstawia zagospodarowanie terenu Wybrzeża Słowińskiego
- opisuje obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Wybrzeża Słowińskiego i wskazuje je na mapie Polski
- wskazuje na mapie Polski położenie Pojezierza Mazurskiego
- przedstawia główne cechy krajobrazu Pojezierza Mazurskiego
- przedstawia wpływ lądolodu na krajobraz pojezierzy
- odczytuje z mapy nazwy największych jezior na Pojezierzu Mazurskim
- wymienia atrakcje turystyczne Pojezierza Mazurskiego
- omawia znaczenie turystyki w regionie
- wskazuje na mapie Polski pas Nizin Środkowopolskich oraz położenie Niziny Mazowieckiej
- opisuje główne cechy krajobrazu nizinnego
- wskazuje na mapie największe rzeki Niziny Mazowieckiej
- opisuje cechy krajobrazu rolniczego na Nizinie Mazowieckiej
- opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na Nizinie Mazowieckiej
- wskazuje na mapie regionu Kampinoski Park Narodowy
- wymienia inne atrakcje turystyczne regionu

- określa położenie Warszawy na mapie Polski
- opisuje cechy krajobrazu wielkomiejskiego
- omawia charakter zabudowy Warszawy
- opisuje sieć komunikacyjną Warszawy
- planuje wycieczkę po Warszawie na podstawie planu miasta
- wskazuje na mapie Polski położenie pasa Wyżyn Polskich i Wyżynę Śląską
- przedstawia główne cechy krajobrazu miejsko-przemysłowego Wyżyny Śląskiej
- wskazuje na mapie Polski największe miasta na Wyżynie Śląskiej
- omawia znaczenie węgla kamiennego w dziejach Wyżyny Śląskiej
- przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazie wyżyny powstałe w wyniku działalności człowieka
- omawia atrakcje turystyczne Szlaku Zabytków Techniki
- wskazuje na mapie Polski położenie Wyżyny Lubelskiej
- przedstawia główne cechy krajobrazu Wyżyny Lubelskiej
- omawia na podstawie ilustracji powstawanie wąwozów lessowych
- przedstawia rolnicze zagospodarowanie Wyżyny Lubelskiej
- omawia czynniki wpływające na krajobraz rolniczy Wyżyny Lubelskiej
- wymienia gleby i główne uprawy Wyżyny Lubelskiej
- opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego Wyżyny Lubelskiej
- wskazuje na mapie Polski położenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej
- opisuje rzeźbę krasową i formy krasowe na podstawie ilustracji
- charakteryzuje dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej
- wymienia i rozpoznaje na podstawie ilustracji charakterystyczne dla regionu gatunki roślin i zwierząt
- opisuje Szlak Orlich Gniazd
- wskazuje na mapie Polski położenie pasa gór oraz Tatr
- prezentuje na mapie podział Tatr na Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie
- omawia różnice w krajobrazie Tatr Wysokich i Tatr Zachodnich
- omawia cechy krajobrazu wysokogórskiego
- omawia cechy pogody w górach
- opisuje na podstawie ilustracji piętrowość roślinną w Tatrach
- opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego
- uzasadnia negatywny wpływ turystyki na środowisko Tatr

4. Łądy i oceany

Uczeń:

- wskazuje na globusie i mapie świata dowolny południk i równoleżnik
- wskazuje na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południk zerowy i 180°, zwrotniki i koła podbiegunowe oraz półkule
- wyjaśnia, co to jest siatka geograficzna i siatka kartograficzna
- wymienia nazwy kontynentów i oceanów, wskazuje je na mapie świata
- określa położenie kontynentów i oceanów względem równika i południka zerowego
- porównuje na podstawie diagramów słupkowych powierzchnie kontynentów i oceanów

- podaje przyczyny odkryć geograficznych
- wskazuje akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych
- wymienia największych odkrywców
- wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasie wyprawy Marco Polo
- opisuje na podstawie mapy szlaki wypraw Ferdynanda Magellana i Krzysztofa Kolumba
- opisuje podróże odkrywcze w XVII–XIX w.
- opisuje podróże i odkrycia geograficzne w XX w.
- przedstawia znaczenie wypraw geograficznych

5. Krajobrazy świata

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminów: *pogoda, klimat*
- wyjaśnia różnicę między pogodą a klimatem
- wymienia składniki pogody
- wymienia elementy klimatogramu
- analizuje klimatogramy
- oblicza średnią roczną temperaturę powietrza, różnicę między średnią temperaturą powietrza w najcieplejszym i najzimniejszym miesiącu roku oraz roczną sumę opadów
- przedstawia zróżnicowanie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych na Ziemi na podstawie map klimatycznych
- przedstawia czynniki kształtujące klimat
- porównuje temperaturę powietrza i opady atmosferyczne w klimacie morskim i klimacie kontynentalnym
- wymienia kryteria wydzielania stref krajobrazowych
- przedstawia na podstawie ilustracji układ stref krajobrazowych na półkuli północnej
- omawia wpływ działalności człowieka na krajobrazy Ziemi
- wskazuje na mapie świata obszar występowania strefy wilgotnych lasów równikowych
- omawia klimat strefy wilgotnych lasów równikowych na podstawie map klimatycznych i klimatogramu
- charakteryzuje świat roślin i zwierząt wilgotnych lasów równikowych
- opisuje na podstawie ilustracji warstwę wilgotnego lasu równikowego
- rozpoznaje na ilustracjach rośliny i zwierzęta typowe dla lasów równikowych
- omawia życie mieszkańców w strefie wilgotnych lasów równikowych
- wskazuje na mapie świata obszar występowania strefy lasów liściastych i mieszanych
- omawia klimat strefy lasów liściastych i mieszanych na podstawie map klimatycznych i klimatogramów
- charakteryzuje świat roślin i zwierząt lasów liściastych i mieszanych
- opisuje warstwową budowę lasów liściastych i mieszanych
- opisuje życie mieszkańców strefy lasów liściastych i mieszanych
- porównuje wilgotne lasy równikowe z lasami liściastymi i mieszanymi na podstawie ilustracji i tabeli
- wyjaśnia znaczenie terminów: *sawanna, step, preria, pampa*
- wskazuje na mapie świata obszar występowania sawann
- omawia na podstawie klimatogramu cechy charakterystyczne klimatu strefy sawann
- rozpoznaje na ilustracjach rośliny i zwierzęta typowe dla sawanny afrykańskiej
- prezentuje sposoby gospodarowania oraz główne zajęcia mieszkańców sawann

- wskazuje na mapie świata obszar występowania stepów
- omawia na podstawie klimatogramu klimat strefy stepów
- charakteryzuje świat roślin i zwierząt stepów
- rozpoznaje na ilustracjach rośliny i zwierzęta typowe dla stepów
- omawia zajęcia mieszkańców strefy stepów
- przedstawia główne cechy i porównuje krajobrazy sawann i stepów na podstawie ilustracji i tabeli
- wyjaśnia znaczenie terminu *pustynia*
- wskazuje na mapie świata obszar występowania pustyni gorących
- wymienia największe pustynie świata i wskazuje je na mapie
- omawia na podstawie klimatogramu cechy charakterystyczne klimatu pustyni gorących
- opisuje rzeźbę terenu pustyni gorących
- omawia życie roślin i zwierząt w strefie pustyni gorących
- rozpoznaje na ilustracjach charakterystyczne rośliny i zwierzęta pustyni gorących
- opisuje życie mieszkańców oraz ich zajęcia w strefie pustyni gorących
- wskazuje na mapie świata obszar występowania pustyni lodowych
- omawia na podstawie klimatogramu klimat strefy pustyni lodowych
- charakteryzuje na podstawie ilustracji świat zwierząt Arktyki i Antarktyki
- omawia życie mieszkańców w strefie pustyni lodowych
- wskazuje na mapie Europy państwa leżące nad Morzem Śródziemnym
- omawia cechy krajobrazu śródziemnomorskiego
- charakteryzuje świat roślin i zwierząt strefy śródziemnomorskiej
- rozpoznaje na podstawie ilustracji charakterystyczne gatunki roślin i zwierząt
- prezentuje życie mieszkańców strefy śródziemnomorskiej
- wymienia główne gatunki roślin uprawnych
- podaje przykłady charakterystycznego budownictwa strefy śródziemnomorskiej
- uzasadnia atrakcyjność turystyczną strefy śródziemnomorskiej, przywołuje przykłady
- wyjaśnia znaczenie terminów: *tundra*, *tajga*
- wskazuje na mapie świata położenie strefy tajgi
- omawia na podstawie klimatogramu warunki klimatyczne w strefie tajgi
- przedstawia główne cechy krajobrazu tajgi
- charakteryzuje świat roślin i zwierząt w tajdze
- rozpoznaje na ilustracji gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tajgi
- przedstawia zajęcia mieszkańców tajgi oraz sposoby gospodarowania
- opisuje budownictwo na obszarze tajgi
- wskazuje na mapie świata położenie strefy tundry
- charakteryzuje na podstawie klimatogramu klimat tundry
- wyjaśnia znaczenie terminu *wieloletnia zmarzlina*
- omawia świat roślin i zwierząt w tundrze
- rozpoznaje na podstawie ilustracji gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tundry

- omawia główne zajęcia ludności strefy tundry i prezentuje przykłady budownictwa w tundrze
- porównuje krajobrazy stref tajgi i tundry
- wskazuje na mapie świata najwyższe góry łańcuchy górskie, w tym Himalaje
- charakteryzuje zmienność warunków klimatycznych w Himalajach
- omawia cechy krajobrazu wysokogórskiego
- wymienia formy rzeźby wysokogórskiej
- opisuje świat roślin i zwierząt w Himalajach
- charakteryzuje piętra roślinności w Himalajach na podstawie ilustracji
- przedstawia życie i zajęcia ludności zamieszkującej Himalaje

KLASA 6

1. Współrzędne geograficzne

Uczeń:

- wymienia cechy południków i równoleżników
- wskazuje południki 0° i 180°, półkulę wschodnią i półkulę zachodnią
- wskazuje równik, półkulę północną i półkulę południową
- podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne
- podaje zakres wartości długości geograficznej i szerokości geograficznej
- odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie
- odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych

2. Ruchy Ziemi

Uczeń:

- opisuje budowę Układu Słonecznego
- wyjaśnia znaczenie terminów: *gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa*
- podaje różnicę między gwiazdą a planetą
- wyjaśnia znaczenie terminów: *ruch obrotowy Ziemi, doba, górowanie Słońca*
- podaje cechy ruchu obrotowego Ziemi
- wymienia następstwa ruchu obrotowego Ziemi
- omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji
- wyjaśnia na podstawie ilustracji zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub cienia drzewa
- wyjaśnia zależność między ruchem obrotowym a różnicą czasu na Ziemi
- omawia cechy ruchu obiegowego Ziemi
- porównuje oświetlenie Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji

- omawia zmiany długości dnia i nocy w ciągu roku
- wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej
- wymienia kryteria wyróżniania stref oświetlenia Ziemi
- charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem wysokości górowania Słońca, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku

3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy

Uczeń:

- charakteryzuje linię brzegową Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- porównuje ukształtowanie powierzchni północnej i południowej oraz wschodniej i zachodniej części Europy
- wymienia charakterystyczne elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii
- wyjaśnia znaczenie terminów: *wulkan, magma, erupcja, bazalt*
- opisuje warunki występowania gejzerów na Islandii
- wyjaśnia wpływ położenia Islandii na granicy płyt litosfery na występowanie tam wulkanów i trzęsień ziemi
- wymienia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy
- podaje różnice między strefami klimatycznymi występującymi w Europie
- wymienia państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. i wskazuje je na mapie politycznej Europy
- wyjaśnia, w jakim celu powstała Unia Europejska
- przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy
- wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Europie
- charakteryzuje zróżnicowanie rozmieszczenia ludności w Europie
- omawia gęstość zaludnienia w Europie na podstawie mapy
- porównuje piramidy wieku i płci społeczeństwa młodego i społeczeństwa starzejącego się w Europie
- analizuje przyczyny i konsekwencje starzenia się społeczeństw w Europie
- wyjaśnia przyczyny migracji ludności w Europie
- ocenia skutki migracji w Europie
- wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego
- przedstawia zalety i wady życia w mieście
- charakteryzuje rolę Londynu i Paryża w światowej gospodarce, polityce i kulturze oraz wymienia funkcje tych miast

4. Gospodarka Europy

Uczeń:

- omawia zadania i funkcje przemysłu jako sektora gospodarki
- omawia czynniki rozwoju przemysłu we Francji
- wymienia przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji
- omawia znaczenie nowoczesnego przemysłu we Francji
- wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe

- omawia znaczenie nowoczesnych usług we Francji
- przedstawia strukturę zatrudnienia we Francji według sektorów gospodarki
- podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii
- wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie
- omawia wpływ środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii
- wymienia rodzaje elektrowni
- przedstawia zalety i wady różnych rodzajów elektrowni
- omawia skutki wykorzystania różnych źródeł energii dla środowiska geograficznego
- omawia walory przyrodnicze i walory kulturowe Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii
- wymienia elementy infrastruktury turystycznej w krajach śródziemnomorskich na podstawie fotografii
- wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii

5. Sąsiedzi Polski

Uczeń:

- omawia rolę i znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce
- analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech
- omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w.
- przedstawia główne kierunki zmian w przemyśle w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii
- wyjaśnia, czym jest sektor kreatywny i jakie jest jego znaczenie w Nadrenii Północnej-Westfalii
- charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- wymienia podobieństwa i różnice między środowiskiem przyrodniczym Czech a środowiskiem przyrodniczym Słowacji
- wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji
- uzasadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym
- wymienia cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki
- podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie
- podaje konsekwencje społeczne i gospodarcze konfliktów na Ukrainie
- omawia cechy charakterystyczne środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- wymienia najważniejsze surowce mineralne występujące w Rosji
- opisuje stosunki Polski z Rosją, Niemcami oraz innym wybranym sąsiednim krajem
- wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiadami

KLASA 7

1. Środowisko przyrodnicze Polski

Uczeń:

- określa położenie geograficzne i polityczne Polski

- podaje całkowitą powierzchnię Polski
- wskazuje na mapie przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych)
- omawia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej obszaru Polski
- wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny
- przedstawia wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski
- rozróżnia typy genetyczne gór i podaje ich cechy
- wyjaśnia, na czym polegają ruchy górotwórcze
- wyjaśnia znaczenie terminu rzeźba polodowcowa (glacialna)
- przedstawia proces powstawania lodowców
- omawia zlodowacenia, które wystąpiły na obszarze Polski
- przedstawia wpływ zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski
- charakteryzuje rzeźbotwórczą działalność lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski
- wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski
- omawia cechy ukształtowania powierzchni kraju na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę terenu Polski
- omawia występowanie głównych skał w Polsce
- wymienia główne rodzaje surowców mineralnych Polski i podaje ich przykłady
- wyjaśnia znaczenie terminów: ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny
- charakteryzuje główne czynniki kształtujące klimat Polski na tle Europy
- charakteryzuje elementy klimatu Polski (m.in. temperaturę powietrza, opady i wiatry) oraz długość okresu wegetacyjnego
- wyjaśnia, czym jest okres wegetacyjny i omawia jego zróżnicowanie na obszarze Polski
- omawia wiatry lokalne w Polsce
- wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę
- wyszukuje i prezentuje informacje dotyczące zmian klimatu Polski
- wskazuje na mapie główne rzeki Polski
- opisuje cechy i walory przyrodnicze Wisły i Odry na podstawie mapy
- omawia ważniejsze typy jezior w Polsce
- opisuje gospodarcze znaczenie rzek i jezior w Polsce
- wyjaśnia znaczenie terminów: powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna
- opisuje zjawisko powodzi
- wymienia przyczyny powodzi
- omawia rolę sztucznych zbiorników wodnych w Polsce w systemie ochrony przeciwpowodziowej
- określa położenie Morza Bałtyckiego
- przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego Morza Bałtyckiego
- przedstawia cechy fizyczne wód Morza Bałtyckiego
- podaje źródła zanieczyszczeń wód Morza Bałtyckiego
- wyjaśnia znaczenie terminów: *gleba*, *czynniki glebotwórcze*, *poziomy glebowe*
- wymienia typy gleb występujących w Polsce
- ocenia przydatność rolniczą różnych typów gleb

- wyjaśnia znaczenie terminu lesistość
- omawia przyrodnicze i gospodarcze funkcje lasów
- wskazuje na mapie parki narodowe
- charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce

2. Ludność i urbanizacja w Polsce

Uczeń:

- wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich
- omawia podział administracyjny Polski
- wskazuje na mapie województwa i ich stolicy
- wyjaśnia znaczenie terminów: przyrost naturalny, wyż demograficzny, niż demograficzny
- charakteryzuje przyrost naturalny ludności Polski
- wyjaśnia znaczenie terminów: *piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia*
- analizują piramidę wieku i płci ludności Polski
- wymienia konsekwencje starzenia się polskiego społeczeństwa
- wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku
- wyjaśnia termin *gęstość zaludnienia*
- wymienia czynniki wpływające na nierównomierne rozmieszczenie ludności w Polsce
- wyjaśnia terminy: *migracje, imigracja, emigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty*
- wyjaśnia różnicę między imigracją a emigracją
- określa przyczyny migracji wewnętrznych
- podaje główne przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce
- charakteryzuje społeczności etniczne w Polsce
- wyjaśnia znaczenie terminu: struktura zatrudnienia, omawia podział gospodarki na sektory i wykazuje ich znaczenie w rozwoju społeczno-gospodarczym państwa
- określa różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich
- wyjaśnia znaczenie terminu miasto, urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)
- identyfikuje przyczyny rozwoju największych polskich miast
- wskazuje funkcje miast
- podaje przykłady miast o różnych funkcjach
- wskazuje na mapie największe miasta w Polsce
- podaje różnice między aglomeracją monocentryczną a konurbacją
- określa przyczyny migracji do stref podmiejskich
- identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w zaludnieniu i w strukturze demograficznej ludności na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa

3. Rolnictwo i przemysł Polski

Uczeń:

omawia funkcje rolnictwa jako sektora gospodarki

- opisuje przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce
- opisuje pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce
- wymienia nazwy regionów rolniczych w Polsce o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej i wskazuje je na mapie

- wymienia główne uprawy w Polsce
- podaje przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia wybranych upraw (pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych) w Polsce
- wyjaśnia znaczenie terminów: pogłowie, chów
- wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce
- przedstawia znaczenie gospodarcze chowu zwierząt
- wymienia przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu chowu bydła i trzody chlewnej w Polsce
- przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i omawia jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju
- rozróżnia główne działy przemysłu
- omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej
- wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski
- omawia przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu
- porównuje cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej
- wymienia cechy gospodarki w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem i po nim
- wykazuje wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1989 roku na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej
- wymienia źródła energii
- wymienia rodzaje elektrowni
- omawia wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w Polsce
- analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych lub ograniczające tę produkcję
- określa wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego
-

4. Usługi w Polsce

Uczeń:

- omawia zróżnicowanie usług w Polsce i ich rolę w rozwoju gospodarki
- omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce
- wymienia rodzaje transportu wodnego
- wyjaśnia znaczenie terminów: eksport, import, saldo bilansu handlu zagranicznego
- wymienia kraje będące głównymi partnerami handlowymi Polski
- wyjaśnia znaczenie terminu turystyka
- charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski
- wymienia obszary Polski o dużym znaczeniu dla turystyki
- charakteryzuje na podstawie różnych źródeł wybrane regiony turystyczne Polski
- ocenia atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski
- wymienia najważniejsze walory turystyczne wybrzeża Bałtyku
- wymienia najważniejsze walory turystyczne Małopolski
- określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki na tym obszarze

5. Mój region i moja mała Ojczyzna

Uczeń:

wyjaśnia znaczenie terminu *region*

- wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski

- przedstawia przyrodnicze i kulturowe walory własnego regionu

KLASA 8

1. Środowisko przyrodnicze Azji

Uczeń:

- wskazuje położenie geograficzne Azji na mapie ogólnogeograficznej
- charakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji
- przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji
- omawia budowę geologiczną i jej zróżnicowanie na podstawie mapy tematycznej
- omawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji
- omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji
- charakteryzuje azjatyckie kontrasty klimatyczne i roślinne na podstawie mapy tematycznej
- omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych
- omawia powstawanie Himalajów
- wyjaśnia znaczenie terminu wulkanizm
- wyjaśnia przyczyny trzęsień ziemi
- opisuje przebieg trzęsienia ziemi
- wskazuje zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfiku
- ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych
- przedstawia sposoby zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami
- omawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji
- charakteryzuje warunki pozaprzyrodnicze rozwoju w Azji
- wskazuje obszary o korzystnych i niekorzystnych warunkach rozwoju rolnictwa
- omawia warunki klimatyczne wpływające na rytm uprawy ryżu
- omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniej
- określa wyspiarskie położenie Japonii na mapie świata
- charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japonii
- omawia nieprzyjazne cechy środowiska geograficznego Japonii
- wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami
- opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki
- analizuje źródła gospodarczego rozwoju Japonii
- charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki kraju oraz rodzaje produkcji przemysłowej
- omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii
- omawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa
- przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych
- wymienia główne rośliny uprawne kraju
- omawia bariery utrudniające rozwój gospodarki

- ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii
- uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie
- omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu
- przedstawia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Chinach na podstawie mapy gęstości zaludnienia
- omawia cechy rozwoju gospodarki Chin
- charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa w Chinach
- omawia główne kierunki produkcji rolnej Chin
- omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową
- określa położenie Indii i cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego
- przedstawia problemy demograficzne kraju
- wyjaśnia znaczenie terminu slamsy
- podaje przyczyny powstawania slamsów
- omawia system kastowy w Indiach
- charakteryzuje cechy gospodarki kraju i możliwości ich rozwoju
- wymienia rośliny uprawne i wskazuje obszary ich występowania na mapie gospodarczej
- charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową
- wymienia surowce mineralne Indii i wskazuje ich rozmieszczenie na mapie tematycznej
- przedstawia rosnące znaczenie przemysłu w Indiach
- charakteryzuje położenie geograficzne Bliskiego Wschodu
- charakteryzuje warunki naturalne środowiska Bliskiego Wschodu
- przedstawia zróżnicowanie religijne w regionie
- omawia wpływ religii na życie muzułmanów
- omawia zasoby ropy naftowej w regionie
- omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu na podstawie mapy gospodarczej
- podaje źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie
- omawia znaczenie konfliktów na Bliskim Wschodzie
- wymienia skutki konfliktów zbrojnych

2. Afryka

Uczeń:

- charakteryzuje cechy środowiska przyrodniczego Afryki
- wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej
- omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa
- omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki
- charakteryzuje gospodarkę w strefie Sahelu
- wymienia przyczyny procesu pustoszenia w strefie Sahelu
- wymienia główne uprawy oraz omawia znaczenie chowu zwierząt w Afryce
- przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce
- charakteryzuje nowoczesne działy gospodarki Afryki
- przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie

- omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce
- wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem
- przedstawia sposoby walki z głodem w Afryce
- określa położenie geograficzne Kenii
- omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki
- opisuje walory kulturowe Kenii
- wskazuje bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce

3. Ameryka Północna i Południowa

Uczeń:

- charakteryzuje położenie i cechy środowiska przyrodniczego Ameryki
- wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową
- wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną
- charakteryzuje czynniki klimatotwórcze wpływające na klimat Ameryki Północnej i Ameryki Południowej
- wyjaśnia znaczenie terminów: tornado, cyklon tropikalny
- omawia mechanizm powstawania tornad
- przedstawia skutki występowania tornad
- omawia przyczyny powstawania cyklonów tropikalnych oraz ich budowę
- podaje główne rejony występowania cyklonów i kierunki ich przemieszczania
- przedstawia skutki występowania cyklonów tropikalnych
- określa położenie Amazonii
- omawia środowisko przyrodnicze Amazonii
- przedstawia cechy klimatu Amazonii
- podaje przyczynę wysokich rocznych sum opadów w Amazonii
- podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii
- omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii
- podaje przyczyny zróżnicowania rasowego i etnicznego Ameryki
- omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki
- przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce
- wyjaśnia znaczenie terminów: urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja, megalopolis
- przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej
- wymienia i wskazuje na mapie obszary słabo oraz gęsto zaludnione
- wskazuje na mapie megalopolis Ameryki Północnej i Ameryki Południowej
- określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej
- przedstawia negatywne skutki urbanizacji
- podaje przyczyny powstawania slamsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej
- opisuje problemy ludności mieszkającej w slamsach
- wyjaśnia znaczenie terminów: produkt światowy brutto, technopolia
- przedstawia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej

- ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarczy kraju
- omawia cechy charakterystyczne rolnictwa
- określa rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej

4. Australia i Oceania

Uczeń:

- określa położenie Australii na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- omawia cechy środowiska przyrodniczego Australii
- charakteryzuje ukształtowanie powierzchni na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat
- wyjaśnia znaczenie terminu basen artezyjski
- omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce kraju
- wymienia endemity w Australii i na wyspach Oceanii
- przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych
- omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności Australii
- omawia bariery utrudniające zamieszkanie kontynentu
- charakteryzuje rdzennych mieszkańców kontynentu
- wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów
- omawia cechy rolnictwa na tle warunków przyrodniczych
- omawia występowanie surowców mineralnych na podstawie mapy gospodarczej
- omawia znaczenie przetwórstwa przemysłowego i przemysłu zaawansowanych technologii w rozwoju kraju
- omawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki w Australii i Oceanii

5. Obszary okołobiegunowe

Uczeń:

- omawia położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- omawia środowisko geograficzne Arktyki
- opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych
- wymienia gatunki roślin i zwierząt Arktyki
- wymienia ludy i zajęcia ludności Arktyki
- omawia środowisko geograficzne Antarktydy
- wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest nazywana pustynią lodową
- charakteryzuje klimat Antarktydy
- wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Antarktyki
- omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych
- omawia skutki zmian klimatu na obszarach okołobiegunowych

MATEMATYKA

KLASA 4

odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych na osi liczbowej (proste przypadki)
odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi (w zakresie 1 000 000)
zapisuje cyframi liczby podane słowami (w zakresie 1 000 000)
dodaje liczby bez przekraczania progu dziesiętkowego
odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiętkowego
mnoży liczby jednocyfrowe
dzieli liczby dwucyfrowe przez liczby jednocyfrowe (w zakresie tabliczki mnożenia)
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia
zaznacza podane liczby naturalne na osi liczbowej
odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi
zapisuje cyframi liczby podane słowami, zapisuje słownie i cyframi kwoty złożone z banknotów i monet o podanych nominałach
dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekraczaniem progu dziesiętkowego
stosuje prawa łączności i przemienności dodawania (mnożenia)
oblicza składnik, gdy jest podana suma i drugi składnik (w zakresie 100)
oblicza odjemną, gdy jest podany odjemnik i różnica (w zakresie 100)
oblicza odjemnik, gdy jest podana odjemna i różnica (w zakresie 100)
oblicza jeden czynnik, gdy dany jest drugi czynnik i iloczyn (w zakresie 100)
oblicza dzielną, gdy dane są dzielnik i iloraz (w zakresie 100)
oblicza dzielnik, gdy dane są dzielna i iloraz (w zakresie 100)
wymienia dzielniki danej liczby dwucyfrowej
wykonuje dzielenie z resztą (w zakresie 100)
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia lub dzielenia z resztą
dzieli liczbę dwucyfrową przez liczbę jednocyfrową (w zakresie 100)
dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne z przekraczaniem progu dziesiętkowego
mnoży w pamięci liczby jednocyfrowe przez liczby dwucyfrowe (w zakresie 100)
rozwiązuje zadania z wykorzystaniem mnożenia i dzielenia
ustala jednostkę na osi liczbowej na podstawie podanych współrzędnych punktów
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe
ustala współrzędne punktów na osi liczbowej w nietypowych sytuacjach
w sprytny sposób wykonuje odejmowanie oraz dodawanie do obliczania wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
biegle stosuje prawa działań na liczbach naturalnych
oblicza wyniki mnożenia i dzielenia „po kawałku” korzystając z dodawania lub odejmowania (w złożonych przykładach)
rozwiązuje wielodziałaniowe zadania tekstowe
zamienia jednostki czasu (godziny na minuty, minuty na sekundy, kwadransy na minuty, godziny na kwadransy)

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

zapisuje słownie godziny przedstawione na zegarze
oblicza upływ czasu, np. od 12.30 do 12.48
zna cyfry rzymskie (I, V, X)
zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 12) zapisane cyframi arabskimi
podaje czas trwania roku zwykłego i roku przestępnego (liczbę dni)
spośród podanych liczb wybiera liczby podzielne przez 10, przez 5, przez 2
przedstawia drugą i trzecią potęgę za pomocą iloczynu takich samych czynników
oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
mnoży i dzieli liczby zakończone zerami przez liczby jednocyfrowe
szacuje wynik dodawania dwóch liczb dwu- lub trzycyfrowych
oblicza upływ czasu, np. od 14.29 do 15.25
zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 39) zapisane cyframi arabskimi
zapisuje daty z wykorzystaniem cyfr rzymskich
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń kalendarzowych i zegarowych
przypisuje podany rok do odpowiedniego stulecia
oblicza kwadrat i sześcian liczby naturalnej
zapisuje iloczyn takich samych dwóch lub trzech czynników za pomocą potęgi
podaje przykłady liczb podzielnych przez 10, przez 5, przez 2
wybiera spośród podanych liczb liczby podzielne przez 9, przez 3
mnoży i dzieli liczby z zerami na końcu
oblicza wartości trójdziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
szacuje wynik odejmowania dwóch liczb (dwucyfrowych, trzycyfrowych)
szacuje wynik mnożenia dwóch liczb
wykonuje obliczenia zegarowe i kalendarzowe
zapisuje cyframi arabskimi liczby do 39 zapisane cyframi rzymskimi
rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 10, przez 5, przez 2
oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami
wyznacza liczbę naturalną, znając jej kwadrat, np. 25, 49
oblicza wartość wielodziałaniowego wyrażenia arytmetycznego
stosuje cechy podzielności przy wyszukiwaniu liczb spełniających dany warunek
rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 9 i przez 3
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami
odróżnia lata przestępne od lat zwykłych
oblicza potęgi liczb naturalnych o stopniu wyższym niż 3
rozwiązuje zadania z wykorzystaniem własności liczb parzystych i nieparzystych
stosuje kolejność wykonywania działań do obliczania wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
w sprytny sposób wykonuje mnożenie oraz dzielenie

dodaje i odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiątkowych
mnoży pisemnie liczbę wielocyfrową przez liczbę jednocyfrową
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczby wielocyfrowej przez liczbę jednocyfrową
mnoży pisemnie przez liczby dwucyfrowe
mnoży pisemnie liczby zakończone zerami
dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe
sprawdza poprawność wykonanych działań
mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe
korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnej, gdy są podane odjemnik i różnica
korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnika, gdy są podane odjemna i różnica
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania i mnożenia przez liczby jednocyfrowe sposobem pisemnym
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania sposobem pisemnym
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia sposobem pisemnym
odtwarza brakujące cyfry w działaniach pisemnych
dzieli liczby naturalne sposobem pisemnym przez liczby dwucyfrowe
rozwiązuje złożone zadania tekstowe z wykorzystaniem działań pisemnych
rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: punkt, odcinek, prostą
wskazuje punkty należące do odcinka i do prostej
wskazuje na rysunku proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe
rysuje odcinek o podanej długości
rozdziela wśród czworokątów prostokąty i kwadraty
rysuje prostokąty, których wymiary są wyrażone taką samą jednostką
rysuje kwadraty o podanych wymiarach
rysuje przekątne prostokątów
wyróżnia wśród innych figur wielokąty i podaje ich nazwy
wymienia różne jednostki długości
oblicza obwód wielokąta, którego długości boków są wyrażone taką samą jednostką
wybiera spośród podanych figur te, które mają oś symetrii
wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu
rysuje okrąg i koło o danym promieniu i o danej średnicy
rysuje odcinek o podanej długości w podanej skali
rysuje prostą równoległą i prostą prostopadłą do danej prostej
rozwiązuje elementarne zadania z wykorzystaniem własności boków i kątów prostokąta i kwadratu
podaje liczbę przekątnych w wielokącie
zamienia jednostki długości, np. metry na centymetry, centymetry na milimetry
rysuje osie symetrii figury
podaje zależność między promieniem a średnicą koła i okręgu

oblicza wymiary figur geometrycznych i obiektów w skali wyrażonej niewielkimi liczbami naturalnymi
oblicza w prostych przypadkach rzeczywistą odległość na podstawie mapy ze skalą mianowaną
rysuje odcinek równoległy i odcinek prostopadły do danego odcinka
wymienia własności boków i kątów prostokąta i kwadratu
rysuje wielokąty spełniające określone warunki
oblicza długość boku prostokąta przy danym obwodzie i drugim boku
rysuje figurę mającą dwie osie symetrii
oblicza rzeczywiste wymiary obiektów, znając ich wymiary w podanej skali
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności wielokątów, koła i okręgu
rysuje figurę symetryczną z zadanymi osiami symetrii
dobiera skalę do narysowanych przedmiotów
wyznacza rzeczywistą odległość między obiektami na planie i na mapie, posługując się skalą mianowaną i liczbową
rysuje odcinki równoległe i prostopadłe w różnych położeniach na kartce w kratkę
rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące prostokątów i kąt
rozwiązuje różnorodne zadania geometryczne wykorzystując poznane wiadomości i umiejętności również w kontekście praktycznym
oblicza rzeczywistą odległość między miastami korzystając z map, na których podana jest skala liczbowa
wskazuje i nazywa: licznik, mianownik, kreskę ułamkową
odczytuje i zapisuje ułamki zwykłe (słownie i cyframi)
porównuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach
przedstawia ułamek właściwy w postaci ilorazu
zapisuje iloraz w postaci ułamka zwykłego
rozszerza i skraca ułamek zwykły przez podaną liczbę
dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach bez przekraczania jedności
zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe
dodaje ułamki zwykłe do całości
odejmuje ułamki zwykłe od całości
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i z zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach
mnoży ułamek zwykły przez liczbę naturalną bez przekraczania jedności
zaznacza na osi liczbowej ułamki zwykłe
dodaje lub odejmuje liczby mieszane o takich samych mianownikach
porównuje ułamki zwykłe o takich samych licznikach
rozwiązuje zadania, wykorzystując rozszerzanie i skracanie ułamków zwykłych
rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach oraz mnożenia ułamków zwykłych przez liczby naturalne
porównuje liczby mieszane i ułamki niewłaściwe
doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej
przedstawia na osi liczbowej ułamki o różnych mianownikach (w prostych przypadkach)
rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dopełnień ułamków zwykłych do całości

rozwiązuje złożone zadania tekstowe z zastosowaniem poznanych działań na ułamkach zwykłych
oblicza wielodziałaniowe wyrażenia arytmetyczne zawierające ułamki zwykłe
odczytuje i zapisuje ułamek dziesiętny
dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym – proste przypadki
dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci – proste przypadki
mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 – proste przypadki (bez dopisywania dodatkowych zer)
porównuje ułamki dziesiętne
dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym
mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 (z dopisywaniem dodatkowych zer)
zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły (liczbę mieszaną), a ułamek zwykły (liczbę mieszaną) na ułamek dziesiętny – proste przypadki
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000
zaznacza na osi liczbowej ułamki dziesiętne
porządkuje ułamki dziesiętne według podanych kryteriów
rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
rozwiązuje zadania z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000
zamienia jednostki długości i masy z wykorzystaniem ułamków dziesiętnych
zamienia ułamki zwykłe (liczby mieszane) na ułamki dziesiętne metodą rozszerzania
rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem zamiany ułamków
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
zamienia bardzo małe liczby przedstawione w postaci ułamków dziesiętnych na ułamki zwykłe i potrafi je odczytać
stosuje zależności między jednostkami długości
rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem ułamków dziesiętnych
oblicza wartości złożonych wyrażeń, wymagających stosowania działań na ułamkach dziesiętnych
mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych
wymienia podstawowe jednostki pola
wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli
wymienia podstawowe jednostki objętości
oblicza pole prostokąta i kwadratu, których wymiary są wyrażone tą samą jednostką
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania pola i obwodu prostokąta
opisuje prostopadłościan i sześcian, wskazując wierzchołki, krawędzie, ściany
opisuje graniastosłup, wskazując ściany boczne, podstawy, krawędzie, wierzchołki
mierzy objętość sześcianu sześcianem jednostkowym
oblicza pole prostokąta, którego wymiary podano w różnych jednostkach
szacuje wymiary oraz pole powierzchni określonych obiektów
rysuje figurę o danym polu
rysuje rzut sześcianu
oblicza obwód kwadratu przy danym polu

rozwiązuje zadania tekstowe wymagające obliczenia pola kwadratu lub prostokąta
rysuje rzut prostopadłościanu i graniastopuła
określa objętość prostopadłościanu za pomocą sześcianów jednostkowych
rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wyznaczenia objętości brył zbudowanych z sześcianów jednostkowych
porównuje własności graniastopuła z własnościami ostrosłupa
oblicza pola figur, które można podzielić na kilka prostokątów
rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności związane z obliczaniem, szacowaniem oraz porównywaniem pól i obwodów prostokątów
określa podstawy graniastopułów i ostrosłupów na podstawie liczby ścian, wierzchołków, krawędzi
rozwiązuje różnorodne zadania wykorzystując poznane wiadomości i umiejętności również w kontekście praktycznym

KLASA 5

dodaje i odejmuje liczby naturalne w zakresie 200
mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie 100
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb naturalnych
odczytuje kwadraty i sześciany liczb
zapisuje iloczyn dwóch lub trzech tych samych czynników w postaci potęgi
stosuje właściwą kolejność wykonywania działań w wyrażeniach dwudziałaniowych
zna cyfry rzymskie (I, V, X, L, C, D, M)
zapisuje cyframi rzymskimi liczby zapisane cyframi arabskimi (w zakresie do 39)
dodaje i odejmuje pisemnie liczby trzy- i czterocyfrowe
sprawdza wynik odejmowania za pomocą dodawania
mnoży pisemnie liczby dwu- i trzycyfrowe przez liczbę jedno- i dwucyfrową
podaje wielokrotności liczby jednocyfrowej
zna cechy podzielności przez 2, 3, 4, 5, 10 i 100
stosuje cechy podzielności przez 2, 5, 10 i 100
wykonuje dzielenie z resztą (proste przykłady)
dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe
stosuje w obliczeniach przemienność i łączność dodawania i mnożenia
stosuje rozdzielność mnożenia względem dodawania i odejmowania przy mnożeniu liczb dwucyfrowych przez jednocyfrowe
mnoży liczby zakończone zerami, pomijając zera przy mnożeniu i dopisując je w wyniku
dzieli liczby zakończone zerami, pomijając tyle samo zer w dzielnej i dzielniku
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb naturalnych
odczytuje potęgi o dowolnym naturalnym wykładniku
zapisuje potęgę w postaci iloczynu
zapisuje iloczyn tych samych czynników w postaci potęgi
oblicza potęgi liczb, także z wykorzystaniem kalkulatora
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem potęgowania

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

oblicza wartość trójdziałaniowego wyrażenia arytmetycznego
dopasowuje zapis rozwiązania do treści zadania tekstowego
zapisuje cyframi arabskimi liczby zapisane cyframi rzymskimi (w zakresie do 39)
szacuje wynik pojedynczego działania: dodawania lub odejmowania
stosuje szacowanie w sytuacjach praktycznych (czy starczy pieniędzy na zakup, ile pieniędzy zostanie)
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia pisemnego przez liczby dwu- i trzycyfrowe
stosuje cechy podzielności przez 3, 9 i 4
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia z resztą i interpretuje wynik działania stosownie do treści zadania
rozpoznaje liczby pierwsze
rozpoznaje liczby złożone na podstawie cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10 i 100
zapisuje liczbę dwucyfrową w postaci iloczynu czynników pierwszych
znajduje brakujący czynnik w iloczynie, dzielnik lub dzielną w ilorazie
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia pisemnego
stosuje rozdzielność mnożenia i dzielenia względem dodawania i odejmowania przy mnożeniu i dzieleniu liczb kilkucyfrowych przez jednocyfrowe
zapisuje bez użycia potęgi liczbę podaną w postaci 10^n
rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem potęgowania
układa zadanie tekstowe do prostego wyrażenia arytmetycznego
zapisuje rozwiązanie zadania tekstowego w postaci jednego kilkudziesiętnego wyrażenia
zapisuje cyframi rzymskimi liczby zapisane cyframi arabskimi (w zakresie do 3000)
dodaje i odejmuje pisemnie liczby wielocyfrowe
mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe
dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby dwu- i trzycyfrowe
rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem działań pisemnych
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem potęgowania
oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych (także z potęgowaniem)
zapisuje rozwiązanie zadania tekstowego z zastosowaniem porównywania różnicowego i ilorazowego w postaci jednego kilkudziesiętnego wyrażenia
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące kolejności wykonywania działań
uzupełnia wyrażenie arytmetyczne tak, aby dawało podany wynik
zapisuje cyframi arabskimi liczby zapisane cyframi rzymskimi (w zakresie do 3000)
szacuje wartość wyrażenia zawierającego więcej niż jedno działanie
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem mnożenia pisemnego
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem cech podzielności i wielokrotności liczb
rozkłada na czynniki pierwsze liczby kilkucyfrowe
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem cech podzielności, dzielenia pisemnego oraz porównywania ilorazowego
stosuje metodę mnożenia „po kawałku” do liczb dwucyfrowych i trzycyfrowych
zapisuje w postaci jednej potęgi iloczynu potęg o takich samych podstawach

zapisuje treść zadania o podwyższonym stopniu trudności w postaci jednego wyrażenia arytmetycznego
szacuje wynik złożonych działań dodawania i odejmowania również w sytuacjach praktycznych
analizuje i rozumie inne sposoby pamięciowych i pisemnych działań w tym na liczbach rzymskich
uzasadnia cechy podzielności liczb
rozumie pojęcia: <i>prosta, półprosta, odcinek</i>
rysuje i oznacza prostą, półprostą i odcinek
określa wzajemne położenia dwóch prostych na płaszczyźnie
wskazuje proste (odcinki) równoległe i prostopadłe
rozwiązuje proste zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów
wskazuje w kącie wierzchołek, ramiona i wnętrze
rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty ostre, proste, rozwarte
porównuje kąty
posługuje się kątomierzem do mierzenia kątów
rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny
zna twierdzenie o sumie kątów w trójkącie
rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny
wskazuje ramiona i podstawę w trójkącie równobocznym
oblicza obwód trójkąta
oblicza długość boku trójkąta równobocznego przy danym obwodzie
rozpoznaje odcinki, które są wysokościami trójkąta
wskazuje wierzchołek, z którego wychodzi wysokość, i bok, na który jest opuszczona
rysuje wysokości trójkąta ostrokątnego
rozpoznaje i rysuje kwadrat i prostokąt
rozpoznaje równoległobok, romb, trapez
wskazuje boki prostopadłe, boki równoległe, przekątne w prostokątach i równoległobokach
rysuje równoległobok
oblicza obwód równoległoboku
wskazuje wysokości równoległoboku
rysuje co najmniej jedną wysokość równoległoboku
rysuje trapezy o danych długościach podstaw
wskazuje poznane czworokąty jako części innych figur
rozwiązuje typowe zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów
rysuje proste (odcinki) prostopadłe i równoległe
rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty pełne, półpełne, wklęsłe
rozpoznaje kąty przyległe i wierzchołkowe
rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów
szacuje miary kątów przedstawionych na rysunku
rysuje kąty o mierze mniejszej niż 180°
rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania miar kątów

stosuje nierówność trójkąta
rozwiązuje typowe zadania dotyczące obliczania miar kątów trójkąta
oblicza obwód trójkąta, mając dane zależności (różnicowe i ilorazowe) między długościami boków
wskazuje różne rodzaje trójkątów jako części innych wielokątów
rysuje różne rodzaje trójkątów
rysuje wysokości trójkąta prostokątnego
rozwiązuje proste zadania dotyczące wysokości trójkąta
rysuje kwadrat o danym obwodzie, prostokąt o danym obwodzie i danym jednym boku
oblicza długość boku rombu przy danym obwodzie
rysuje dwie różne wysokości równoległoboku
rozpoznaje rodzaje trapezów
rysuje trapez o danych długościach podstaw i wysokości
oblicza długości odcinków w trapezie
wykorzystuje twierdzenie o sumie kątów w czworokącie do obliczania miary kątów czworokąta
rozwiązuje typowe zadania związane z mierzeniem kątów
korzysta z własności kątów przyległych i wierzchołkowych
rozwiązuje typowe zadania dotyczące obliczania miar kątów
oblicza miary kątów w trójkącie na podstawie podanych zależności między kątami
rysuje trójkąt o danych dwóch bokach i danym kącie między nimi
w trójkącie równoramiennym wyznacza przy danym jednym kącie miary pozostałych kątów
w trójkącie równoramiennym wyznacza przy danym obwodzie i danej długości jednego boku długości pozostałych boków
wskazuje osie symetrii trójkąta
rozwiązuje typowe zadania dotyczące własności trójkątów
rysuje wysokości trójkąta rozwartokątnego
rozwiązuje typowe zadania związane z rysowaniem, mierzeniem i obliczaniem długości odpowiednich odcinków w równoległobokach, trapezach
rysuje trapez o danych długościach boków i danych kątach
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów
wskazuje różne rodzaje kątów na bardziej złożonych rysunkach
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące rodzajów kątów
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące rodzajów i własności trójkątów, a także ich wysokości
rysuje równoległobok spełniający określone warunki
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem własności różnych rodzajów czworokątów
podaje liczbę punktów przecięcia kilku prostych, z których żadna z nich nie jest równoległa
uzasadnia własności kątów powstałych w wyniku przecięcia prostą dwóch prostych równoległych
stosuje nierówność trójkąta do wykazania istnienia danego czworokąta
konstruuje trójkąty o zadanych bokach
wyznacza punkt przecięcia wysokości w trójkącie i podaje jego położenie w zależności od trójkąta
konstruuje równoległoboki o zadanych bokach

określa własności czworokątów złożonych z trójkątów równoramiennych
zapisuje ułamek w postaci dzielenia
zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
porównuje ułamki o takich samych mianownikach
rozszerza ułamki do wskazanego mianownika
skraca ułamki (proste przypadki)
dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o takich samych mianownikach
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach
dodaje i odejmuje ułamki ze sprowadzeniem do wspólnego mianownika jednego z ułamków
mnoży ułamek i liczbę mieszaną przez liczbę naturalną, z wykorzystaniem skracania przy mnożeniu
mnoży ułamki, stosując przy tym skracanie
znajduje odwrotności ułamków, liczb naturalnych i liczb mieszanych
dzieli ułamki, stosując przy tym skracanie
zapisuje w postaci ułamka rozwiązania prostych zadań tekstowych
porównuje ułamki o takich samych licznikach
rozszerza ułamki do wskazanego licznika
skraca ułamki
wskazuje ułamki nieskracalne
doprowadza ułamki właściwe do postaci nieskracalnej, a ułamki niewłaściwe i liczby mieszane do najprostszej postaci
znajduje licznik lub mianownik ułamka równego danemu po skróceniu lub rozszerzeniu
sprowadza ułamki do wspólnego mianownika
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach
dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o różnych mianownikach
rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o różnych mianownikach
porównuje ułamki z wykorzystaniem ich różnicy
oblicza ułamek liczby naturalnej
mnoży liczby mieszane, stosując przy tym skracanie
rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków, liczb mieszanych
dzieli liczby mieszane, stosując przy tym skracanie
rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków
oblicza kwadraty i sześciany ułamków
oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń na ułamkach zwykłych, stosując przy tym ułatwienia (przemienność, skracanie)
porównuje dowolne ułamki
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach
oblicza składnik w sumie lub odjemnik w różnicy ułamków o różnych mianownikach
rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o różnych mianownikach oraz porównywania różnicowego
oblicza ułamek liczby mieszanej i ułamek ułamka
oblicza brakujący czynnik w iloczynie
mnoży liczby mieszane i wyniki doprowadza do najprostszej postaci

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

oblicza dzielnik lub dzielną przy danym ilorazie
rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków i liczb mieszanych
rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków i liczb mieszanych
oblicza potęgi ułamków i liczb mieszanych
oblicza wartości wyrażeń zawierających trzy i więcej działań na ułamkach zwykłych i liczbach mieszanych
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków i liczb mieszanych
rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania ułamka liczby
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków i liczb mieszanych
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem działań na ułamkach
rozwiązuje złożone zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania ułamka danej wielkości
przeprowadza proste rozumowania pozwalające porównać ułamki
oblicza wielodziałaniowe wyrażenia arytmetyczne zawierające skończone ciągi ułamków zwykłych
przedstawia dane ułamki w postaci sumy różnych ułamków o liczniku równym 1
stosuje prawa działań do obliczania wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających ułamki
analizuje i rozumie inne sposoby obliczania wartości niektórych działań na ułamkach zwykłych
zapisuje ułamek dziesiętny w postaci ułamka zwykłego
zamienia ułamek zwykły na dziesiętny poprzez rozszerzanie ułamka
odczytuje i zapisuje słownie ułamki dziesiętne
zapisuje cyframi ułamki dziesiętne zapisane słownie (proste przypadki)
odczytuje ułamki dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej
dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
mnoży i dzieli w pamięci ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000...
mnoży pisemnie ułamki dziesiętne
dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez jednocyfrową liczbę naturalną
zna podstawowe jednostki masy, monetarne (polskie), długości i zależności między nimi
zamienia większe jednostki na mniejsze
słownie zapisane ułamki dziesiętne zapisuje przy pomocy cyfr (trudniejsze sytuacje, np. trzy i cztery setne)
zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej
porównuje ułamki dziesiętne
dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci
porównuje ułamki dziesiętne z wykorzystaniem ich różnicy
znajduje dopełnienie ułamka dziesiętnego do całości
oblicza składnik sumy w dodawaniu, odjemną lub odjemnik w odejmowaniu ułamków dziesiętnych
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
mnoży w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki)
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych

dzieli w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki)
dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych i porównywania ilorazowego
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem jednostek (np. koszt zakupu przy danej cenie za kg)
porównuje ułamki dziesiętne z uławkami zwykłymi o mianownikach 2, 4 lub 5
oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych
zapisuje i odczytuje duże liczby za pomocą skrótów (np. 2,5 tys.)
dzieli w pamięci ułamki dziesiętne (proste przypadki)
dzieli ułamki dziesiętne sposobem pisemnym
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na uławkach dziesiętnych
oblicza dzielną lub dzielnik w ilorazie ułamków dziesiętnych
zapisuje wyrażenie dwumianowane w postaci ułamka dziesiętnego
zapisuje wielkość podaną za pomocą ułamka dziesiętnego w postaci wyrażenia dwumianowanego
porównuje wielkości podane w różnych jednostkach
porównuje ułamek dziesiętny z ułamkiem zwykłym o mianowniku 8
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania ułamków dziesiętnych
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych
rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem zamiany jednostek
rozwiązuje zadania wymagające działań na uławkach zwykłych i dziesiętnych
rozpoznaje po mianowniku nieskracalnego ułamka, że jego rozwinięcie dziesiętne jest skończone
znajduje na osi liczbowej przybliżone położenie ułamków dziesiętnych z dużą liczbą cyfr po przecinku
stosuje nietypowe sposoby obliczania wartości niektórych działań na uławkach dziesiętnych
rozumie pojęcie pola figury jako liczby kwadratów jednostkowych
oblicza pole prostokąta
oblicza pole równoległoboku
oblicza pole trójkąta przy danym boku i odpowiadającej mu wysokości
zna wzór na pole trapezu
oblicza pola figur narysowanych na kratownicy
oblicza pole prostokąta przy danym jednym boku i zależności ilorazowej lub różnicowej drugiego boku
oblicza długość boku prostokąta przy danym polu i drugim boku
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem pola prostokąta
oblicza pole rombu z wykorzystaniem długości przekątnych
rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem pól równoległoboku i rombu
oblicza pole trójkąta
oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych
oblicza pole trapezu o danych podstawach i danej wysokości
rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące pola prostokąta

oblicza długość boku równoległoboku przy danym polu i danej wysokości
oblicza wysokość równoległoboku przy danym polu i danej długości boku
rozwiązuje typowe zadania dotyczące pól równoległoboku i rombu
oblicza długość podstawy trójkąta przy danym polu i danej wysokości
oblicza pole trapezu o danej sumie długości podstaw i wysokości
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem pola trapezu
wyraża pole powierzchni figury o danych wymiarach w różnych jednostkach (bez zamiany jednostek pola)
rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem jednostek pola
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące pola prostokąta, równoległoboku, trapezu, trójkąta
oblicza pola figur złożonych z prostokątów, równoległoboków i trójkątów
oblicza wysokości trójkąta prostokątnego opuszczoną na przeciwprostokątną przy danych trzech bokach
oblicza wysokość trapezu przy danych podstawach i polu
oblicza długość podstawy trapezu przy danej wysokości, drugiej podstawie i danym polu
oblicza pola figur, które można podzielić na prostokąty, równoległoboki, trójkąty, trapezy
rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola
zamienia jednostki pola
porównuje powierzchnie wyrażone w różnych jednostkach
oblicza, jak zmienia się pole i obwód prostokąta, którego wszystkie boki zostały wydłużone lub skrócone
uzupełnia wielokąty narysowane na kracie do większych wielokątów, aby obliczyć ich pole
dokonuje podziału wielokątów narysowanych na kracie na mniejsze wielokąty o bokach, których wierzchołki są w punktach kratowych
przelicza jednostki pola nie należące do układu SI
oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara bez przekraczania godziny
oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny bez przekraczania godziny
zamienia jednostki masy
oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb naturalnych
odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej
zaznacza na osi liczbowej podane liczby całkowite
odczytuje temperaturę z termometru
dodaje dwie liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe
oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara z przekraczaniem godziny
oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny z przekraczaniem godziny (bez przekraczania doby)
oblicza datę po upływie podanej liczby dni od podanego dnia
rozwiązuje proste zadania dotyczące czasu, także z wykorzystaniem informacji podanych w tabelach i kalendarzu
oblicza koszt zakupu przy podanej cenie za kilogram lub metr
oblicza średnią arytmetyczną kilku liczb naturalnych
rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania średniej arytmetycznej (np. średnia odległość)
wyznacza liczbę przeciwną do danej
porównuje dwie liczby całkowite
oblicza sumę kilku liczb całkowitych jedno- lub dwucyfrowych

rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania liczb całkowitych
korzystając z osi liczbowej, oblicza o ile różnią się liczby całkowite
oblicza różnicę między temperaturami wyrażonymi za pomocą liczb całkowitych
rozwiązuje typowe zadania dotyczące czasu, także z wykorzystaniem informacji podanych w tabelach i kalendarzu
oblicza na jaką ilość towaru wystarczy pieniędzy przy podanej cenie jednostkowej
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem średniej arytmetycznej
porządkuje liczby całkowite w kolejności rosnącej lub malejącej
oblicza temperaturę po spadku (wzroście) o podaną liczbę stopni
wskazuje liczbę całkowitą różniącą się od danej o podaną liczbę naturalną
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące czasu i kalendarza
rozwiązuje zadania, w których szacuje i oblicza łączny koszt zakupu przy danych cenach jednostkowych oraz wielkość reszty
rozwiązuje zadania z zastosowaniem obliczania średniej wielkości wyrażonych w różnych jednostkach (np. długości)
oblicza sumę liczb na podstawie podanej średniej
oblicza jedną z wartości przy danej średniej i pozostałych wartościach
oblicza średnią arytmetyczną liczb całkowitych
rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania różnicowego i dodawania liczb całkowitych
oblicza liczbę minut i sekund po upływie podanego dłuższego czasu
porównuje ceny tego samego towaru zapakowanego w opakowania o różnej masie lub objętości
znajduje na osi liczbowej położenie podstawowych ułamków ujemnych
zamienia kolejność liczb w odejmowaniu, przedstawiając liczby razem ze stojącymi przed nimi znakami
oblicza różnicę dwóch liczb całkowitych jedno- lub dwucyfrowych
rozróżnia graniastosłupy, ostrosłupy, prostopadłościany, kule, walce i stożki
rozróżnia i wskazuje krawędzie, wierzchołki, ściany boczne, podstawy brył
podaje liczbę krawędzi, wierzchołków i ścian graniastosłupów i ostrosłupów
oblicza objętości brył zbudowanych z sześciątów jednostkowych
stosuje jednostki objętości
dobiera jednostkę do pomiaru objętości danego przedmiotu
rozpoznaje siatki prostopadłościanów i graniastosłupów
rysuje rzuty prostopadłościanów, graniastosłupów i ostrosłupów
oblicza objętości prostopadłościanu o wymiarach podanych w tych samych jednostkach
oblicza objętość sześcianu o podanej długości krawędzi
rozumie pojęcie siatki prostopadłościanu
rysuje siatkę sześcianu o podanej długości krawędzi
rysuje siatkę prostopadłościanu o danych długościach krawędzi
podaje przykłady brył o danej liczbie wierzchołków
podaje przykłady brył, których ściany spełniają dany warunek
oblicza objętości prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach
rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące objętości prostopadłościanu

dobiera siatkę do modelu prostopadłościanu
oblicza objętość prostopadłościanu, korzystając z jego siatki
rysuje siatki graniastosłupów przy podanym kształcie podstawy i podanych długościach krawędzi
dobiera siatkę do modelu graniastosłupa
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące graniastosłupów i ostrosłupów
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące objętości
oblicza wysokość prostopadłościanu przy danej objętości i danych długościach dwóch krawędzi
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące objętości prostopadłościanu
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące siatek graniastosłupów
podaje liczbę sześcianów jednostkowych o krawędzi 1 cm, z których składa się sześcian o krawędzi 1 dm i sześcian o krawędzi 1 m
rozwiązuje nietypowe zadania z treścią dotyczące prostopadłościanów i sześcianów w kontekście praktycznym
rozpoznaje i projektuje różnorodne siatki brył

KLASA 6

wskazuje liczby należące do zbioru liczb całkowitych
objaśnia, że liczba dodatnia jest większa od zera, liczba ujemna jest mniejsza od zera, a zero nie jest ani liczbą dodatnią, ani ujemną
podaje przykłady stosowania liczb ujemnych w różnych sytuacjach praktycznych (np. temperatura, długi, obszary znajdujące się poniżej poziomu morza)
wyznacza liczby przeciwne do danych
odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi
porównuje dwie liczby całkowite
dodaje liczby przeciwne
dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe
porządkuje liczby w zbiorze liczb całkowitych
wyznacza liczby odwrotne do danych
oblicza temperaturę po spadku lub wzroście o podaną liczbę stopni
oblicza wartość bezwzględną liczby całkowitej
interpretuje operację dodawania na osi liczbowej
oblicza sumę kilku liczb całkowitych złożonych z pełnych setek i tysięcy
stosuje przemienność i łączność dodawania
potęguje liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe
oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych jednocyfrowych
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych
porównuje liczby dodatnie i ujemne, które nie są liczbami całkowitymi
dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli i potęguje liczby całkowite
wskazuje liczbę całkowitą różniącą się od danej liczby o podaną liczbę naturalną
oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych
rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych

oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających wartość bezwzględną
podaje przykłady liczb spełniających proste równania z wartością bezwzględną
zapisuje rozwiązania nietypowych zadań w postaci wyrażeń arytmetycznych zawierających liczby całkowite
rozwiązuje trudniejsze zdania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych w kontekście praktycznym
znajduje rozwiązania prostych równań z wartością bezwzględną
czyta ze zrozumieniem krótki tekst zawierający informacje liczbowe
wskazuje różnice między krótkimi tekstami o podobnej treści
weryfikuje odpowiedź do prostego zadania tekstowego
dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby naturalne wielocyfrowe oraz dodatnie ułamki dziesiętne za pomocą kalkulatora
rozróżnia pojęcia cyfry i liczby
nazywa rzędy pozycyjne poniżej miliarda
określa znaczenie wskazanej cyfry w liczbie
odczytuje oraz zapisuje słownie liczby zapisane cyframi i odwrotnie
odczytuje liczby naturalne zaznaczone na osi
zaznacza liczby naturalne na osi
podaje wielokrotności liczb jednocyfrowych
podaje dzielniki liczb nie większych niż 100
korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 2, 5, 10, 100
rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone nie większe niż 100
rozkłada liczby dwucyfrowe na czynniki pierwsze
oblicza NWD liczb jedno- i dwucyfrowych
oblicza NWW liczb jednocyfrowych
nazywa rzędy pozycyjne w ułamkach dziesiętnych
stosuje ze zrozumieniem pojęcia: ułamek właściwy, ułamek niewłaściwy oraz liczba mieszana
odczytuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane zaznaczone na osi liczbowej
zaznacza dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej
rozszerza i skraca ułamki zwykłe do wskazanego mianownika
zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego lub liczby mieszanej
zamienia ułamek zwykły o mianowniku typu 2, 5, 20, 50 na ułamek dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
szacuje wyniki dodawania i odejmowania liczb naturalnych
dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne, ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe (proste przypadki)
dodaje i odejmuje pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne
dodaje i odejmuje ułamki i liczby mieszane o jednakowych i o różnych mianownikach
dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu (proste przypadki)
układa plan rozwiązania prostego zadania tekstowego
szacuje wyniki działań
rozwiązuje proste zadania tekstowe, wykorzystując kalkulator do obliczeń
zaokrągla liczbę z podaną dokładnością
korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 3, 4, 9

oblicza NWW liczb dwucyfrowych
porównuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane, wykorzystując oś liczbową
doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej
zamienia ułamek zwykły o mianowniku typu 2, 5, 20 na ułamek dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
oblicza sumę ułamka zwykłego i dziesiętnego (proste przypadki)
stosuje własności działań odwrotnych do rozwiązywania prostych równań
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków
dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu
oblicza wartości dwu- i trzydziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków tego samego typu
rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków tego samego typu
czyta ze zrozumieniem kilkudzaniowy tekst zawierający informacje liczbowe
układa plan rozwiązania typowego zadania tekstowego
weryfikuje odpowiedź do zadania tekstowego
dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby dodatnie i ujemne za pomocą kalkulatora
nazywa rzędy pozycyjne od miliarda wzwyż
zaokrągla liczbę z podaną dokładnością w trudniejszych przykładach
wskazuje przybliżone położenie danej liczby na osi
rozwiązuje zadania-łamigłówki z wykorzystaniem cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100
podaje wielokrotności liczb dwucyfrowych i większych
podaje dzielniki liczb większych niż 100
rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone większe niż 100
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem NWD i NWW
porządkuje rosnąco lub malejąco kilka dodatnich i ujemnych ułamków dziesiętnych i zwykłych
dodaje kilka dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych
oblicza różnicę dodatniego ułamka zwykłego i dodatniego ułamka dziesiętnego
odejmuje dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące w tej samej różnicy
porównuje liczby z wykorzystaniem ich różnicy
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych występujących w tej samej sumie (różnicy)
układa plan rozwiązania zadania tekstowego
oblicza za pomocą kalkulatora wartości wyrażeń wielodziananiowych
wskazuje liczby, których zaokrąglenia spełniają podane warunki; określa, ile jest takich liczb
rozumie różnicę między zaokrągleniem liczby a zaokrągleniem jej zaokrąglenia
rozkłada liczby trzycyfrowe i większe na czynniki pierwsze
rozkłada liczby na czynniki pierwsze, jeśli przynajmniej jeden z czynników jest liczbą większą niż 10
oblicza NWD oraz NWW liczb trzycyfrowych i większych
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem NWD i NWW
zamienia ułamek zwykły na dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
oblicza wartości wielodziananiowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków zwykłych i dziesiętnych

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące porównywania ułamków z wykorzystaniem ich różnicy
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania (odejmowania) dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych występujących w tej samej sumie (różnicy)
przedstawia i interpretuje dane podane w nietypowych zadaniach
zaokrągla czas do pełnych minut
rozumie i stosuje dla danej liczby a będącej iloczynem dwóch liczb $n \cdot m$, podzielność przez każdy z jej czynników
rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych w kontekście praktycznym
rozumie i stosuje algorytm pisemnego dodawania i odejmowania nietypowych liczb naturalnych, np.: dużych, o powtarzających się grupach cyfr, itd.
mnoży i dzieli w pamięci liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne oraz zwykłe (proste przypadki)
mnoży pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne
mnoży i dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane (proste przypadki)
dzieli pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne przez liczby naturalne
zaokrągla ułamki dziesiętne z dokładnością do części dziesiątych, setnych i tysięcznych
wskazuje okres ułamka dziesiętnego nieskończonego okresowego
stosuje zamiennie zapis ułamka okresowego w formie wielokropka lub nawiasu
oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby całkowitej jest druga liczba całkowita
oblicza ułamek danej liczby całkowitej (proste przypadki)
dopasowuje zapis rozwiązania do treści zadania (proste przypadki)
szacuje iloczyn liczb całkowitych i ułamków dziesiętnych
mnoży dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane
dzieli ułamki zwykłe (dodatnie i ujemne)
dzieli ułamki dziesiętne (dodatnie i ujemne)
oblicza kwadraty i sześciany liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych
zapisuje wynik dzielenia w postaci z resztą
oblicza wartości wyrażeń złożonych z dwóch lub trzech działań na dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych
rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych
rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej
znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka, jeśli okres jest co najwyżej dwucyfrowy
zaokrągla dane liczbowe do postaci, w której warto je znać lub są używane na co dzień
oblicza ułamek danej liczby całkowitej
oblicza liczbę na podstawie jej ułamka, jeśli licznik ułamka jest równy 1
rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby
układa zadania do prostego wyrażenia arytmetycznego
oblicza iloczyny kilku liczb, wśród których są jednocześnie liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne
oblicza potęgi o wykładnikach naturalnych liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych
dzieli wielocyfrowe liczby całkowite
dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące jednocześnie w tym samym ilorazie
oblicza wartości wyrażeń złożonych z więcej niż trzech działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych (proste przypadki)

zapisuje wynik dzielenia w różnych postaciach i interpretuje go stosownie do treści zadania
rozwiązuje typowe zadania tekstowe wymagające wykonania mnożenia lub dzielenia
zamienia ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne skończone z wykorzystaniem dzielenia licznika przez mianownik
znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka
używa kalkulatora do zamiany ilorazu dużych liczb na liczbę mieszaną z wykorzystaniem dzielenia z resztą
oblicza ułamek danego ułamka zwykłego lub dziesiętnego
oblicza liczbę na podstawie jej ułamka
rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby
rozwiązuje typowe zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka
oblicza wartości wyrażeń złożonych z więcej niż trzech działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych (trudniejsze przypadki)
oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego podanego w postaci ułamka, w którym licznik i mianownik są wyrażeniami arytmetycznymi
zapisuje wyrażenie o podanej wartości, spełniające podane warunki
rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe wymagające wykonania kilku działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych
rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej
podaje cyfrę, która będzie na danym miejscu po przecinku w ułamku dziesiętnym okresowym
stawia i sprawdza proste hipotezy dotyczące zamiany ułamków zwykłych na ułamki dziesiętne nieskończone okresowe oraz zaobserwowanych regularności
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka
rozumie i stosuje algorytm pisemnego mnożenia nietypowych liczb naturalnych, np.: dużych, o powtarzających się grupach cyfr, itd.
zamienia wynik dzielenia otrzymany na kalkulatorze w postaci ułamka nieskończonego okresowego na wynik dzielenia z resztą lub liczbę mieszaną
oblicza w trudniejszych przypadkach ułamek danej liczby oraz liczbę z danego jej ułamka również w kontekście praktycznym
rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków zwykłych w kontekście praktycznym
znajduje różne sposoby rozwiązania tego samego zadania, przedstawiając analizę jego treści np.: sporządzając rysunek, wypisując dane i szukane, wprowadzając niewiadomą
używa ze zrozumieniem pojęć: koło i okrąg
wskazuje środek, promień, średnicę, cięciwę koła i okręgu
rysuje koła i okręgi o podanych promieniach lub średnicach
mierzy odległość punktu od prostej
wskazuje wierzchołek i ramiona kąta
rozpoznaje rodzaje kątów
rozdziela kąty wklęsłe i wypukłe
mierzy kąty wypukłe
rysuje kąty wypukłe o danych miarach
konstruuje trójkąt o danych bokach
rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny
rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny
oblicza miary kątów trójkąta (proste przypadki)
wskazuje wysokości trójkąta
wskazuje wierzchołek trójkąta, z którego prowadzona jest wysokość, i bok, do którego jest ona prostopadła
oblicza pole trójkąta przy danej długości boku i prostopadłej do niego wysokości, wyrażonych w tej samej jednostce

oblicza obwód wielokąta o długościach boków wyrażonych w tej samej jednostce
rozpoznaje czworokąty i ich rodzaje
wskazuje boki, wierzchołki i przekątne czworokąta
opisuje własności różnych rodzajów czworokątów
rysuje czworokąty spełniające podane warunki (proste przypadki)
wskazuje wysokości czworokątów (o ile jest to możliwe)
oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu, których wymiary są wyrażone w tej samej jednostce
rysuje na kratce 5 mm trójkąty i czworokąty o danych wymiarach
określa własności figur narysowanych na kratce
odczytuje długości odcinków narysowanych na kratce 5 mm
oblicza obwody figur narysowanych na kratce 5 mm
oblicza pola trójkątów i czworokątów narysowanych na kratce 5 mm (proste przypadki)
stosuje własności koła i okręgu do rozwiązywania prostych zadań geometrycznych
korzysta ze skali do obliczania wymiarów figur
szacuje miarę kąta w stopniach
mierzy kąty
rysuje kąty o danych miarach
oblicza miary kątów na podstawie danych kątów przyległych, wierzchołkowych i dopełniających do 360°
rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów
stosuje nierówność trójkąta
oblicza pole trójkąta przy danych dwóch bokach (wysokościach) i jednej wysokości (jednym boku), wyrażonych w tej samej jednostce
oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych, wyrażonych w tej samej jednostce
oblicza obwód trójkąta przy danym jednym boku i podanych zależnościach między pozostałymi bokami
oblicza miary kątów czworokąta (proste przypadki)
oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków
klasyfikuje czworokąty
oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu
oblicza pole kwadratu przy danym obwodzie
oblicza pola wielokątów, stosując podział wielokąta na dwa czworokąty
rozwiązuje proste zadania dotyczące własności czworokątów i ich pól
stosuje własności kątów powstałych w wyniku przecięcia prostą dwóch prostych równoległych
rozwiązuje typowe zadania z wykorzystaniem własności kątów
oblicza miary kątów trójkąta i czworokąta (bardziej złożone przypadki)
oblicza długość podstawy (wysokość) trójkąta, gdy są znane jego pole i wysokość (długość podstawy)
oblicza pole wielokąta powstałego po odcięciu z prostokąta części w kształcie trójkątów prostokątnych
rysuje czworokąty spełniające podane warunki
rozwiązuje typowe zadania dotyczące obwodów czworokątów
oblicza długość boku (wysokość) równoległoboku przy danym polu i danej wysokości (długości boku)
ustala długości odcinków narysowanych na kratce innej niż 5 mm, której jednostka jest podana

rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności koła i okręgu
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem odległości punktu od prostej
wyznacza miarę kąta wklęsłego
wskazuje oraz oblicza miary różnych rodzajów kątów na bardziej złożonych rysunkach
rozwiązuje nietypowe zadania z wykorzystaniem własności kątów
oblicza wysokości trójkąta przy danych bokach i jednej wysokości
rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące pola trójkąta
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące obliczania miar kątów trójkątów i czworokątów
oblicza wysokość trapezu przy danych podstawach i polu
oblicza długość podstawy trapezu o danym polu, danej wysokości i danej długości drugiej podstawy
oblicza pola wielokątów metodą podziału na czworokąty lub uzupełniania do większych wielokątów, również narysowanych na kratce
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obwodów i pól figur, również narysowanych na kratce
rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem własności koła i okręgu
rysuje figury przystające do danych wyłącznie za pomocą cyrkla i linijki
rysuje proste prostopadłe i proste równoległe wyłącznie za pomocą cyrkla i linijki
dzieli dany odcinek na połowy wyłącznie za pomocą cyrkla i linijki
rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące obwodów figur powstałych z podziału danej figury na dwie mniejsze
oblicza pole danej figury narysowanej na kratce, o wierzchołkach w punktach kratowych, uzupełniając ją do większych wielokątów i przedstawiając jej pole, jako różnicę pól
wskazuje lewą i prawą stronę równania
oznacza niewiadomą za pomocą litery
układa równania do prostych zadań tekstowych
sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania, obliczając wartość lewej i prawej strony równania (proste przypadki)
rozwiązuje proste równania typu: $ax + b = c$
sprawdza poprawność otrzymanego rozwiązania równania
upraszcza równania, w których niewiadoma występuje po jednej stronie, np. $2 \cdot x - 7 + x = 8$
analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome (proste przypadki)
określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego (proste przypadki)
układa równanie, którego rozwiązaniem jest dana liczba
sprawdza rozwiązanie równania z warunkami zadania
rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x = 8$
rozwiązuje proste zadania tekstowe za pomocą równań
rozwiązuje proste zadania geometryczne za pomocą równań
układa równania do typowych zadań tekstowych
układa zadania tekstowe do prostego równania
sprawdza, czy podana liczba jest rozwiązaniem danego równania (trudniejsze przypadki)
wskazuje równania, które potrafi rozwiązać poznanymi metodami
upraszcza równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$
analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome
określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego

układa równania do zadań tekstowych
rozwiązuje typowe zadania tekstowe za pomocą równań
rozwiązuje typowe zadania geometryczne za pomocą równań
układa równania do zadań tekstowych
układa zadania tekstowe do danego równania
wskazuje przykłady równań, które mają jedno rozwiązanie, kilka rozwiązań, nieskończenie wiele rozwiązań lub nie mają rozwiązań
ustala, jakie operacje zostały wykonane na równaniach równoważnych
rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe za pomocą równań
rozwiązuje nietypowe zadania geometryczne za pomocą równań
rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe za pomocą równań liniowych wybierając niewiadomą na różne sposoby
układa trudniejsze równania, którego rozwiązaniem jest dana liczba
rozwiązuje równania przez wykonywanie operacji odwrotnych
rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą o podwyższonym stopniu trudności, także zawierające nawiasy
rozwiązuje zadania dotyczące wieku osób, sporządzając odpowiednie tabele
rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności w kontekście praktycznym
rozpoznaje oraz nazywa ostrosłupy i graniastosłupy proste
wskazuje oraz nazywa podstawy, ściany boczne, krawędzie, wierzchołki ostrosłupa i graniastosłupa
podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa i ostrosłupa o danej podstawie
rysuje rzut graniastosłupa prostego i ostrosłupa
oblicza objętość bryły zbudowanej z sześciątów jednostkowych
oblicza objętość sześcianu o danej długości krawędzi
oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce
zamienia jednostki długości (w przypadkach typu $2 \text{ cm } 7 \text{ mm} = 27 \text{ mm}$)
stosuje jednostki objętości i pojemności
rozpoznaje siatki graniastosłupów i ostrosłupów
dopasowuje bryłę do jej siatki
rozpoznaje i nazywa graniastosłup na podstawie jego siatki
określa na podstawie siatki wymiary wielościanu
rysuje siatki prostopadłościanów o podanych wymiarach
rozumie pojęcie pola powierzchni całkowitej graniastosłupa
oblicza objętość graniastosłupa prostego przy danym polu podstawy i danej wysokości bryły
rozwiązuje proste zadania dotyczące objętości i pojemności
zamienia jednostki długości
wyraża objętość danej bryły w różnych jednostkach (proste przypadki)
rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem jednostek pola, objętości i pojemności
wskazuje na siatce graniastosłupa i ostrosłupa sklejane wierzchołki i krawędzie
oblicza pole powierzchni całkowitej prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce
rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pola powierzchni całkowitej prostopadłościanu

określa rodzaj graniastosłupa lub ostrosłupa na podstawie informacji o liczbie jego wierzchołków, krawędzi lub ścian
oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach
oblicza objętość prostopadłościanu, którego wymiary spełniają podane zależności
oblicza objętość graniastosłupa o podanej wysokości i podstawie, której pole potrafi obliczyć
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola, objętości i pojemności
oblicza objętość graniastosłupa na podstawie jego siatki
wskazuje na siatce ściany bryły, które są sąsiadujące, równoległe, prostopadłe
oblicza pole powierzchni całkowitej graniastosłupa o podanych wymiarach
rozwiązuje typowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni całkowitej i objętości
oblicza pole podstawy (wysokość) graniastosłupa przy danych objętości i wysokości bryły (danym polu podstawy)
oblicza wysokość graniastosłupa przy danej objętości i danym polu podstawy
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące objętości graniastosłupa prostego
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola, objętości i pojemności
rysuje siatki graniastosłupów prostych
oblicza pole powierzchni całkowitej ostrosłupa o podanych wymiarach
oblicza długość krawędzi sześcianu przy danym jego polu powierzchni
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni całkowitej i objętości
rozpoznaje bryły platońskie i podaje ich nazwy
podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian w danych bryłach foremnych, półforemnych i gwiaździstych
projektuje siatki i wykonuje modele brył platońskich i innych nietypowych brył
oblicza pola powierzchni i sumy krawędzi brył platońskich
odczytuje dane zamieszczone w tabelach
rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w jednej tabeli
odczytuje dane przedstawione na diagramie
odczytuje dane przedstawione na wykresie
interpretuje 1% jako 1/100 całości
ustala, jaki procent figury został zamalowany
wyraża procenty za pomocą ułamków
oblicza procent liczby naturalnej w przypadkach: 10%, 25%, 50%
interpretuje prędkość jako drogę pokonaną w danej jednostce czasu
oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie podanym w pełnych godzinach
czas określony jako ułamek godziny wyraża w postaci minut
czas określony w minutach wyraża jako część godziny
oblicza wartość wyrażenia algebraicznego dla podanych wartości zmiennych
zapisuje proste wyrażenia algebraiczne opisujące zależności podane w kontekście praktycznym
posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie
rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie
stosuje różne sposoby zapisywania skali (liczbowa, liniowa, mianowana)
mierzy odległość między obiektami na planie, mapie

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

stosuje skróty w zapisie liczb (np. 5,7 tys., 1,42 mln)
tworzy diagram ilustrujący zbiór danych
rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych przedstawionych na diagramie
rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych przedstawionych na wykresie
wyraża ułamki za pomocą procentów
oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość w przypadkach 10%, 25%, 50%
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące procentów
oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie podanym w pełnych godzinach
oblicza czas w godzinach przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości
oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie, który jest ułamkiem godziny
oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie, który jest ułamkiem godziny
oblicza czas, który jest ułamkiem godziny, przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości
dopasowuje opis słowny do wzoru
dopasowuje wzór do opisu słownego
rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru
zamienia skalę liczbową na mianowaną
oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy
oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie
projektuje tabele potrzebne do zapisania zgromadzonych danych
interpretuje dane zamieszczone w tabeli, przedstawione na diagramie lub wykresie
rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w kilku tabelach
oblicza dany procent liczby naturalnej
oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość
oblicza prędkość przy podanej drodze i podanym czasie
oblicza prędkość średnią
oblicza długość drogi przy podanej prędkości i podanym czasie
oblicza czas przy podanej drodze i podanej prędkości
zapisuje w postaci wyrażenia algebraicznego zauważone zależności
rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru
odczytuje informacje podane na mapie, planie
rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem danych zamieszczonych w tabelach, przedstawionych na diagramie lub wykresie
rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności dotyczące procentów
rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące co najmniej dwóch różnych prędkości lub gdy rozwiązanie wymaga zamiany jednostek długości i/lub czasu
znajduje wartość zmiennej dla podanej wartości wyrażenia algebraicznego
rozwiązuje bardziej złożone problemy i zadania tekstowe wymagające korzystania z mapy, planu
rozwiązuje trudniejsze zadania, których dane przedstawione są w tabelach, na diagramach i prostych wykresach
interpretuje dane przedstawione na nietypowych diagramach

rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania procentu danej liczby oraz ustalenia, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba
oblicza średnią prędkość przy różnych prędkościach na poszczególnych odcinkach trasy
oblicza czas, który upłynie od startu do momentu spotkania dwóch obiektów, poruszających się z różną prędkością na zadanej trasie
rozpoznaje te same wzory zapisane w różnej postaci
szacuje koszt zakupu określonej ilości towaru przy podanej cenie jednostkowej
zamienia jednostki masy
rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące zakupów
oblicza rzeczywiste wymiary figur narysowanych w skali
oblicza pola czworokątów na podstawie wymiarów odczytanych z rysunków
oblicza obwody i pola powierzchni pomieszczeń o podanych wymiarach
zamienia jednostki długości (w przypadkach typu 2 m 63 cm = 263 cm)
odczytuje dane przedstawione na rysunku, w tabeli, cenniku, na diagramie lub na mapie
odczytuje informacje z rozkładu jazdy
posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie
rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie
mierzy odległość między obiektami na planie, mapie
zamienia jednostki czasu
stosuje cyfry rzymskie do zapisu dat
przyporządkowuje podany rok odpowiedniemu stuleciu
oblicza, ile towaru można kupić za daną kwotę przy podanej cenie jednostkowej
zamienia jednostki długości
rozwiązuje zadania z wykorzystaniem jednostek: ar i hektar
rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pól powierzchni w sytuacjach praktycznych
oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy
oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie
rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą
rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie
rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące zakupów
zaokrągla do pełnych groszy kwoty typu 5,638 zł
planuje zakupy z uwzględnieniem różnych rodzajów opakowań i cen
oblicza pola i obwody figur, których wymiary są podane w skali
rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące obwodu i pola powierzchni w sytuacjach praktycznych
odczytuje informacje podane na mapie, planie
oblicza prędkość średnią
rozwiązuje zadania, które wymagają wyszukania informacji np. w encyklopedii, gazetach, internecie
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obwodu i pola powierzchni w sytuacjach praktycznych
rozwiązuje bardziej złożone problemy i zadania tekstowe wymagające korzystania z mapy, planu
zbiera, analizuje i interpretuje informacje potrzebne do zaplanowania podróży
rozwiązuje złożone zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą

rozwiązuje złożone zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie
samodzielnie wyszukuje informacje potrzebne do rozwiązania trudniejszych zadań dotyczących obliczeń pieniężnych i rozwiązuje te zadania
planuje i sporządza kalkulację kosztów kilkudniowej wycieczki klasowej, opierając się na informacjach samodzielnie wyszukanych w różnych dostępnych źródłach
rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe związane z prawidłowym odżywianiem się i masą ciała

KLASA 7

- podaje proste przykłady wielkości wprost proporcjonalnych
- wyznacza wartość przyjmowaną przez wielkość wprost proporcjonalną w przypadku konkretnej zależności proporcjonalnej
- oblicza ułamek danej liczby całkowitej
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby całkowitej
- przedstawia część wielkości jako procent tej wielkości w prostych przykładach
- oblicza, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a
- interpretuje 100%, 50%, 25%, 10%, 1% danej wielkości jako całość, połowę, jedną czwartą, jedną dziesiątą, jedną setną część danej wielkości liczbowej
- zamienia ułamek dziesiętny na procent
- zamienia ułamek zwykły o mianowniku 2, 4, 5, 20, 25 na procent przez rozszerzenie ułamka
- zamienia procent wyrażony liczbą całkowitą na ułamek
- oblicza procent danej liczby w prostej sytuacji zadaniowej
- oblicza liczbę, gdy dany jest jej procent
- oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych
- oblicza kwadraty i sześciany ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz liczb mieszanych
- zapisuje potęgę o podstawie 10 lub potęgę o podstawie 0,1 w postaci liczby i odwrotnie
- określa znak potęgi
- rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem potęg
- zapisuje w postaci jednej potęgi iloczyny potęg o takich samych podstawach
- zapisuje w postaci jednej potęgi ilorazy potęg o takich samych podstawach
- zapisuje potęgę potęgi w postaci jednej potęgi
- stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości prostych wyrażeń arytmetycznych
- oblicza wartość pierwiastka kwadratowego z liczby nieujemnej
- oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki kwadratowe
- wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka kwadratowego
- rozwiązuje proste zadania dotyczące pól kwadratów, wykorzystując pierwiastek kwadratowy
- rozróżnia pierwiastki wymierne i niewymierne
- oblicza wartość pierwiastka sześciennego z liczb ujemnych i nieujemnych
- oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki sześcienne
- wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka sześciennego
- stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania prostych zadań dotyczących objętości sześcianów
- rozpoznaje wyrażenie algebraiczne

- oblicza wartość liczbową prostego wyrażenia algebraicznego
- zapisuje zależności i rozwiązania w prostych zadaniach w postaci wyrażeń algebraicznych
- rozróżnia sumę, różnicę, iloczyn i iloraz zmiennych
- nazywa proste wyrażenia algebraiczne
- wskazuje wyrazy sumy algebraicznej
- podaje współczynniki liczbowe wyrazów uporządkowanej sumy algebraicznej
- wskazuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej
- redukuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej
- odgaduje rozwiązanie prostego równania
- sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania
- rozpoznaje równania równoważne
- rozwiązuje proste równania liniowe z jedną niewiadomą metodą równań równoważnych
- oznacza niewiadomą i układa równanie wynikające z treści prostego zadania, rozwiązuje je i podaje odpowiedź
- zapisuje zależności pomiędzy bokami trójkąta prostokątnego
- oblicza długość jednego z boków trójkąta prostokątnego, mając dane długości dwóch pozostałych boków
- oblicza pole jednego z kwadratów zbudowanych na bokach trójkąta prostokątnego, mając dane pola dwóch pozostałych kwadratów
- stosuje w prostych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa
- oblicza długość przekątnej kwadratu, mając dane długość boku kwadratu lub jego obwód
- oblicza wysokość trójkąta równobocznego, mając daną długość jego boku
- przerysowuje figury narysowane na kartce w kratkę
- rysuje odcinki równoległe w różnych położeniach na kartce w kratkę
- rysuje prostokątny układ współrzędnych
- odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych w układzie współrzędnych
- zaznacza punkty w układzie współrzędnych
- oblicza długość narysowanego odcinka, który biegnie po liniach kratek w układzie współrzędnych
- rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki równej długości
- rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki równoległe
- wykonuje proste obliczenia dotyczące pól prostokątów, mających boki na liniach kratowych
- dokonuje podziału prostych wielokątów na mniejsze wielokąty o bokach na liniach kratowych w układzie współrzędnych, aby obliczyć ich pole
- stosuje podział proporcjonalny w prostych przykładach
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby
- zamienia ułamek zwykły na procent przez dzielenie licznika ułamka przez mianownik
- zamienia procent na ułamek
- odczytuje dane przedstawione na diagramach procentowych
- rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczania liczby z danego jej procentu
- zwiększa i zmniejsza liczbę o dany procent
- podaje w punktach procentowych różnicę między wielkościami wyrażonymi w procentach
- rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem zmniejszania i zwiększania liczby o dany procent

- rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczeń procentowych w kontekście praktycznym
- zapisuje liczbę będącą iloczynem jednakowych czynników w postaci potęgi
- oblicza wartości potęg liczb wymiernych o wykładnikach naturalnych
- mnoży potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór
- dzieli potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór
- odczytuje liczby w notacji wykładniczej
- zapisuje liczby w notacji wykładniczej
- porównuje liczby zapisane w notacji wykładniczej
- używa nazw dla liczb wielkich (do biliona)
- rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem notacji wykładniczej w kontekście praktycznym
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki kwadratowe, pamiętając o zasadach dotyczących kolejności wykonywania działań
- stosuje wzór na pierwiastek z iloczynu pierwiastków
- stosuje wzór na pierwiastek z ilorazu pierwiastków
- dodaje proste wyrażenia zawierające pierwiastki
- włącza czynnik pod znak pierwiastka
- wyłącza czynnik przed znak pierwiastka
- szacuje wielkość danego pierwiastka kwadratowego lub sześciennego
- usuwa niewymierność z mianownika
- rozpoznaje równe wyrażenia algebraiczne
- porządkuje wyrazy sumy algebraicznej
- dodaje proste sumy algebraiczne
- mnoży sumy algebraiczne przez liczby i zmienne
- zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażeń algebraicznych jednej zmiennej
- zapisuje rozwiązania zadań w postaci wyrażeń algebraicznych
- wykorzystuje wyrażenia algebraiczne w zadaniach dotyczących obliczeń procentowych, w tym wielokrotnych podwyżek i obniżek cen
- rozwiązuje proste zadania tekstowe na porównywanie ilorazowe z wykorzystaniem procentów i wyrażeń algebraicznych
- wykorzystuje wyrażenia algebraiczne w prostych zadaniach geometrycznych
- sprawdza liczbę rozwiązań równania
- rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą metodą równań równoważnych
- analizuje treść zadania i oznacza niewiadomą
- układa równania wynikające z treści zadania, rozwiązuje je i podaje odpowiedź
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z treścią geometryczną za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z obliczeniami procentowymi za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
- przekształca proste wzory, aby wyznaczyć wskazaną wielkość z wzorów geometrycznych
- przekształca proste wzory, aby wyznaczyć wskazaną wielkość z wzorów fizycznych
- stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania prostych zadań dotyczących czworokątów
- stosuje wzory na pole trójkąta, prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu
- stosuje w prostych sytuacjach wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków
- oblicza długość boku kwadratu, mając daną długość jego przekątnej

- stosuje poznane wzory do rozwiązywania prostych zadań tekstowych
- oblicza długość boku trójkąta równobocznego, mając daną jego wysokość
- oblicza pole i obwód trójkąta równobocznego, mając dane długość boku lub wysokość
- wyznacza długości pozostałych boków trójkąta o kątach 45° , 45° , 90° lub 30° , 60° , 90° , mając daną długość jednego z jego boków
- stosuje własności trójkątów o kątach 45° , 45° , 90° lub 30° , 60° , 90° do rozwiązywania prostych zadań tekstowych
- rysuje odcinki prostopadłe w różnych położeniach na kartce w kratkę
- oblicza długość narysowanego odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych
- wykonuje proste obliczenia dotyczące pól wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków
- rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki prostopadłe
- znajduje środek odcinka, którego końce mają dane współrzędne (całkowite lub wymierne)
- oblicza długość odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych
- dla danych punktów kratowych A i B znajduje inne punkty kratowe należące do prostej AB
- na podstawie odległości między punktami ocenia, czy leżą one na jednej prostej
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem podziału proporcjonalnego
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby
- stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania trudniejszych problemów w kontekście praktycznym
- oblicza różnicę procentową między wielkościami wyrażonymi w procentach
- porównuje liczby zapisane w postaci potęg
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem potęg
- stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych
- stosuje zapis notacji wykładniczej w sytuacjach praktycznych
- stosuje pierwiastek kwadratowy do rozwiązywania złożonych zadań tekstowych dotyczących pól kwadratów
- szacuje wielkość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki kwadratowe
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki kwadratowe, stosując własności działań na pierwiastkach
- porównuje liczby, stosując własności działań na pierwiastkach drugiego stopnia
- dodaje bardziej złożone wyrażenia zawierające pierwiastki
- wyznacza wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki sześciennie
- stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania bardziej złożonych zadań dotyczących objętości sześcianów
- szacuje wielkość danego wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki sześciennie
- rozwiązuje zadania z wykorzystaniem potęg i pierwiastków
- oblicza wartość liczbową bardziej złożonego wyrażenia algebraicznego
- zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażeń algebraicznych kilku zmiennych
- zapisuje rozwiązania bardziej złożonych zadań w postaci wyrażeń algebraicznych
- posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach geometrycznych
- posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach wymagających obliczeń pieniężnych
- nazywa i zapisuje bardziej złożone wyrażenia algebraiczne
- porządkuje wyrażenia algebraiczne
- odejmuje sumy algebraiczne, także w wyrażeniach zawierających nawiasy
- zapisuje związki między wielkościami za pomocą sum algebraicznych

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

- układa i rozwiązuje równanie do bardziej złożonego zadania tekstowego
- interpretuje rozwiązanie równania
- rozwiązuje równania, które po prostych przekształceniach wyrażeń algebraicznych sprowadzają się do równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
- rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
- rozwiązuje zadania geometryczne za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące obliczeń procentowych za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
- stosuje w złożonych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów
- rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa
- stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania zadań dotyczących czworokątów
- oblicza długość boku trójkąta równobocznego o danym polu
- stosuje wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków
- oblicza długości odcinków i pola figur, dzieląc figury na części lub uzupełniając je
- rysuje figury na kartce w kratkę zgodnie z instrukcją
- rozpoznaje figury na kartce w kratkę, których wierzchołki są danymi punktami kratowymi
- wyznacza położenie brakującego wierzchołka zadanej figury na kartce w kratkę
- uzupełnia wielokąty do większych wielokątów, aby obliczyć pole
- rysuje w układzie współrzędnych figury o podanych współrzędnych wierzchołków
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania liczby, gdy dany jest procent podanego procentu tej liczby
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności również w przypadku wielokrotnego zwiększania lub zmniejszania danej wielkości o wskazany procent
- stosuje prawa działań dla wykładników ujemnych
- rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem notacji wykładniczej w kontekście praktycznym
- porównuje z daną liczbą wymierną wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki
- znajduje liczby wymierne większe lub mniejsze od wartości wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki
- rozwiązuje bardziej złożone zadania z wykorzystaniem potęg i pierwiastków
- podaje wartość liczby spełniającej równość zawierającą pierwiastki
- porządkuje złożone iloczyny sumy algebraiczne przez liczby i zmienne
- wykorzystuje mnożenie sumy algebraicznej przez liczby i zmienne w bardziej złożonych zadaniach geometrycznych
- rozwiązuje bardziej złożone zadania tekstowe na porównywanie ilorazowe i różnicowe z wykorzystaniem procentów i wyrażeń algebraicznych
- analizuje liczbę rozwiązań prostego równania zawierającego potęgę i pierwiastki
- rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą o podniesionym stopniu trudności, także zawierających nawiasy wewnętrzne
- rozwiązuje równanie, które jest iloczynem czynników liniowych
- rozwiązuje zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
- rozwiązuje zadania geometryczne o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
- rozwiązuje zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności dotyczące obliczeń procentowych za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
- przy rozwiązywaniu zadania tekstowego przekształca wzory, aby wyznaczyć zadaną wielkość we wzorach fizycznych
- przy przekształcaniu wzorów podaje konieczne założenia
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa
- stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania zadań o podwyższonym stopniu trudności dotyczących czworokątów

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

- stosuje poznane wzory do rozwiązywania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności
- stosuje własności trójkątów o kątach 45° , 45° , 90° lub 30° , 60° , 90° do rozwiązywania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa w kontekście praktycznym
- wyprowadza poznane wzory
- znajduje w układzie współrzędnych wśród danych punktów kratowych figury o podanych własnościach
- w złożonych przypadkach oblicza pola wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków
- uzupełnia wierzchołki wielokąta podając ich współrzędne, aby wielokąt spełniał określone warunki w układzie współrzędnych
- znajduje współrzędne drugiego końca odcinka, gdy dane są jeden koniec i środek
- oblicza stosunek długości odcinków powstałych z podziału wysokości w trójkącie równobocznym przez punkt przecięcia się tych wysokości, korzystając z własności wielokątów
- oblicza stosunek pól dwóch trójkątów powstałych z podziału danego trójkąta przez odcinek, którego jeden koniec jest wierzchołkiem trójkąta, a drugi leży na przeciwległym boku
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby
- stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania nietypowych problemów również w kontekście praktycznym
- określa nowe stężenie roztworu po zmianie zawartości jego składników
- dostrzega regularności kolejnych potęg liczb całkowitych i ułamków o liczniku 1 i formułuje wnioski
- szacuje duże liczby wyrażone w postaci potęgi liczby 2
- uzasadnia prawa działań na potęgach o wykładniku naturalnym
- oblicza potęgi o wykładniku całkowitym ujemnym
- oblicza pierwiastek kwadratowy z dużych liczb naturalnych korzystając z rozkładu liczby na czynniki pierwsze lub przez szacowanie
- rozwiązuje problemy z zastosowaniem działań na liczbach zawierających pierwiastki kwadratowe i sześciennie
- wyznacza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki wyższych stopni
- usuwa pierwiastki wyższych stopni z mianownika ułamka
- zapisuje pierwiastek n -go stopnia z liczby nieujemnej a w postaci potęgi o podstawie a
- ustala ostatnią cyfrę zadanej potęgi liczby naturalnej nie większej niż 10
- buduje wyrażenia algebraiczne będące uogólnieniem cyklicznie powtarzającej się zależności między wielkościami
- rozwiązuje nietypowe zadania związane z układaniem i zapisywaniem wyrażeń algebraicznych
- zamienia sumę kilku wyrażeń algebraicznych na iloczyn wyłączając wspólny czynnik przed nawias
- podaje kilka rozwiązań prostych równań liniowych z dwiema niewiadomymi
- rozwiązuje równanie zapisane w postaci iloczynu kilku czynników równych zeru
- rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą dotyczące dziesiętkowego zapisu liczb kilkucyfrowych
- rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą dotyczące stężenia roztworu
- określa rodzaj trójkąta na podstawie długości jego boków
- rozwiązuje trudniejsze zadania, wykorzystując własności wielokątów foremnych, np.: sześciokąta, ośmiokąta
- rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczanie długości przekątnych w sześciianie i prostopadłościanie
- rozpatruje wszystkie przypadki położenia czwartego wierzchołka równoległoboku, jeśli dane trzy wierzchołki są punktami kratowymi
- rozpatruje wszystkie przypadki położenia pozostałych wierzchołków kwadratu, jeśli dane wierzchołki jednego z boków są punktami kratowymi
- analizuje położenie punktów kratowych równooddalonych od początku układu współrzędnych i określa zależność między ich współrzędnymi

KLASA 8

rozdziela liczby przeciwne i liczby odwrotne
oblicza odlegość miêdzy dwiema liczbami całowitymi na osi liczbowej
zamienia ułamek dziesiętny skończony na ułamek zwykły
stosuje cechy podzielności przez 2,3, 4, 5, 9, 10 i 100
rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone
wykonuje działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych
oblicza wartość bezwzględna
oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych wymagających stosowania kilku działań arytmetycznych na liczbach wymiernych
zaznacza na osi liczbowej liczby wymierne oraz zbiory liczb spełniające warunki
rozwiązuje proste zadania na obliczenia zegarowe
rozwiązuje proste zadania na obliczenia kalendarzowe
odróżnia lata przestępne od lat zwykłych
rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem skali
rozwiązuje proste zadania na obliczanie drogi, prędkości i czasu
rozwiązuje proste zadania na obliczenia pieniężne
w prostej sytuacji zadaniowej: oblicza procent danej liczby; ustala, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba; ustala liczbę na podstawie danego jej procentu
w prostej sytuacji zadaniowej: oblicza procent danej liczby
odczytuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych
oblicza potęgi liczb wymiernych
upraszcza proste wyrażenia, korzystając z praw działań na potęgach
oblicza pierwiastki kwadratowe i sześciennne
upraszcza proste wyrażenia, korzystając z praw działań na pierwiastkach
redukuje wyrazy podobne
dodaje i odejmuje sumy algebraiczne, dokonując redukcji wyrazów podobnych
mnoży sumy algebraiczne przez jednomian, dokonując redukcji wyrazów podobnych
przekształca proste wyrażenia algebraiczne, doprowadzając je do najprostszej postaci
oblicza wartość prostych wyrażeń algebraicznych
sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania
rozwiązuje proste równania
rozwiązuje proste zadania tekstowe
ocenia, czy wielkości są wprost proporcjonalne
oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków
rozwiązuje proste zadania na obliczanie pola: trójkąta, kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu
rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa
oblicza miary kątów wierzchołkowych i przyległych
oblicza miary kątów wewnętrznych czworokąta
oblicza w układzie współrzędnych pola figur w przypadkach, gdy długości odcinków można odczytać bezpośrednio z kratki

rozpoznaje siatki graniastopów i ostrostopów
rozwiązuje zadania związane z liczebnością wierzchołków, krawędzi i ścian graniastopów i ostrostopów
oblicza objętość graniastopów i ostrostopów
rozwiązuje zadania na obliczanie pola powierzchni prostopadłościów
oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb
odczytuje dane z tabeli, wykresu, diagramu słupkowego i kołowego
zapisuje i odczytuje liczby naturalne dodatnie w systemie rzymskim (w zakresie do 3000)
oblicza odległość między dwiema liczbami na osi liczbowej
zamienia ułamek zwykły na ułamek dziesiętny okresowy
zaokrągla ułamki dziesiętne
rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem cech podzielności
rozkłada liczby naturalne na czynniki pierwsze
oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych wymagających stosowania kilku działań arytmetycznych na liczbach wymiernych
rozwiązuje zadania z wykorzystaniem skali
rozwiązuje zadania na obliczanie drogi, prędkości i czasu
w prostej sytuacji zadaniowej: ustala, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba; ustala liczbę na podstawie danego jej procentu
stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym (podwyżki i obniżki danej wielkości)
upraszcza wyrażenia, korzystając z praw działań na potęgach
rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem notacji wykładniczej
szacuje wielkość danego pierwiastka kwadratowego lub sześciennego
upraszcza wyrażenia, korzystając z praw działań na pierwiastkach
włącza liczby pod znak pierwiastka
wyłącza liczby spod znaku pierwiastka
porównuje wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki z daną liczbą wymierną (proste przykłady)
mnoży dwumian przez dwumian, dokonując redukcji wyrazów podobnych
zapisuje treść prostych zadań w postaci wyrażeń algebraicznych
rozwiązuje zadania tekstowe
rozwiązuje proste zadania tekstowe za pomocą równań, w tym zadania z obliczeniami procentowymi
wyznacza wartość przyjmowaną przez wielkość wprost proporcjonalną w przypadku konkretnej zależności proporcjonalnej
stosuje podział proporcjonalny (w prostych przypadkach)
przekształca proste wzory, aby wyznaczyć daną wielkość
rozwiązuje zadania na obliczanie pola: trójkąta, kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu, także w sytuacjach praktycznych
rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem cech przystawiania trójkątów
oblicza miary kątów odpowiadających i naprzemianległych
oblicza miary kątów wewnętrznych wielokąta
rozwiązuje zadania z wykorzystaniem własności wielokątów foremnych
znajduje środek odcinka w układzie współrzędnych
oblicza długość odcinka w układzie współrzędnych
stosuje jednostki objętości

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

rozwiązuje zadania na obliczanie pola powierzchni graniastosłupów i ostrosłupów
oblicza średnią arytmetyczną
oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia w prostych przypadkach
określa zdarzenia: pewne, możliwe i niemożliwe
opisuje sposoby rozpoczęcia rozwiązania zadania (np. sporządzenie rysunku, tabeli, wypisanie danych, wprowadzenie niewiadomej) i stosuje je nawet wtedy, gdy nie jest pewien, czy potrafi rozwiązać zadanie do końca
rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności dotyczące liczb zapisanych w systemie rzymskim
zaznacza na osi liczbowej liczby spełniające podane warunki
porównuje liczby wymierne zapisane w różnych postaciach
wyznacza cyfrę znajdującą się na podanym miejscu po przecinku w rozwinięciu dziesiętnym liczby
rozwiązuje zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności z wykorzystaniem cech podzielności
rozwiązuje trudniejsze zadania z wykorzystaniem skali
rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczenia pieniędzy
rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczanie drogi, prędkości i czasu
rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń procentowych, również dotyczące podwyżek i obniżek
stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym
interpretuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych
wykonuje wieloetapowe działania na potęgach
rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem notacji wykładniczej
oblicza przybliżone wartości pierwiastka
stosuje własności pierwiastków
upraszcza wyrażenia zawierające pierwiastki stosując włączanie liczby pod znak pierwiastka lub wyłączanie liczby spod znaku pierwiastka
przekształca wyrażenia algebraiczne, doprowadzając je do postaci najprostszej
zapisuje treść trudniejszych zadań w postaci wyrażen algebraicznych
rozwiązuje równania, które po prostych przekształceniach wyrażen algebraicznych sprowadzają się do równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, w tym zadania z obliczeniami procentowymi
przekształca wzory, aby wyznaczyć daną wielkość
rozwiązuje zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności z wykorzystaniem podziału proporcjonalnego
rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności na obliczanie pól trójkątów i czworokątów, także w sytuacjach praktycznych
rozwiązuje trudniejsze zadania z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa
oblicza współrzędne końca odcinka w układzie współrzędnych na podstawie współrzędnych środka i drugiego końca
oblicza pola figur w układzie współrzędnych, dzieląc figury na części lub uzupełniając je
uzasadnia przystawanie trójkątów
uzasadnia równość pól trójkątów
rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności dotyczące obliczania objętości oraz pól powierzchni graniastosłupów i ostrosłupów, w tym w sytuacjach praktycznych
rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczącej średniej arytmetycznej
oblicza średnią arytmetyczną na podstawie diagramu
oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia
przedstawia dane na diagramie słupkowym

interpretuje dane przedstawione na wykresie
stwierdza, że zadania można rozwiązać wieloma różnymi sposobami
rozwiązuje wieloetapowe zadania z wykorzystaniem lat przestępnych i zwykłych
rozwiązuje skomplikowane zadania z wykorzystaniem skali
rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczenia pieniężne
rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie drogi, prędkości i czasu
rozwiązuje zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności, również w przypadkach wielokrotnych podwyżek lub obniżek danej wielkości, także z wykorzystaniem wyrażeń algebraicznych
rozwiązuje zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności z wykorzystaniem notacji wykładniczej
stosuje w trudniejszych zadaniach własności pierwiastków
włącza liczby pod znak pierwiastka (w trudniejszych zadaniach)
wyłącza liczby spod znaku pierwiastka (w trudniejszych zadaniach)
porównuje wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki z daną liczbą wymierną (w trudniejszych zadaniach)
przekształca skomplikowane wyrażenia algebraiczne, doprowadzając je do postaci najprostszej
zapisuje treść wieloetapowych zadań w postaci wyrażeń algebraicznych
rozwiązuje wieloetapowe zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, w tym zadania z obliczeniami procentowymi
rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie pól trójkątów i czworokątów, także w sytuacjach praktycznych
rozwiązuje wieloetapowe zadania z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa
przeprowadza proste dowody z wykorzystaniem miar kątów i przystawania trójkątów
rozwiązuje złożone zadania dotyczące średniej arytmetycznej
oblicza w trudniejszych zadaniach prawdopodobieństwo zdarzenia
w trudnej sytuacji odpowiada na pytania na podstawie wykresu
znajduje różne rozwiązania tego samego zadania

FIZYKA

KLASA 7

Uczeń:

- określa, czym zajmuje się fizyka
- wymienia podstawowe metody badań stosowane w fizyce
- rozróżnia pojęcia: ciało fizyczne i substancja
- oraz podaje odpowiednie przykłady
- przelicza jednostki czasu (sekunda, minuta, godzina)
- oblicza wartość średnią wyników pomiaru (np. długości, czasu)
- wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe
- wymienia i rozróżnia rodzaje oddziaływań (elektrostatyczne, grawitacyjne, magnetyczne, mechaniczne) oraz podaje przykłady oddziaływań

- podaje przykłady skutków oddziaływań w życiu codziennym
- posługuje się pojęciem siły jako miarą oddziaływań
- posługuje się jednostką siły; wskazuje siłomierz jako przyrząd służący do pomiaru siły
- odróżnia wielkości skalarne (liczbowe) od wektorowych i podaje odpowiednie przykłady
- podaje przykłady skutków oddziaływań w życiu codziennym
- posługuje się pojęciem siły jako miarą oddziaływań
- posługuje się jednostką siły; wskazuje siłomierz jako przyrząd służący do pomiaru siły
- odróżnia wielkości skalarne (liczbowe) od wektorowych i podaje odpowiednie przykłady
- rozpoznaje i nazywa siłę ciężkości
- rozpoznaje i nazywa siły ciężkości i sprężystości
- rozróżnia siłę wypadkową i siłę równoważącą
- określa zachowanie się ciała w przypadku działania na nie sił równoważących się
- podaje przykłady powiązań fizyki z życiem codziennym, techniką, medycyną oraz innymi dziedzinami wiedzy
- rozróżnia pojęcia: obserwacja, pomiar, doświadczenie
- rozróżnia pojęcia wielkość fizyczna i jednostka danej wielkości
- charakteryzuje układ jednostek SI
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (miko-, mili-, centy-, hekto-, kilo-, mega-)
- wykazuje na przykładach, że oddziaływania są wzajemne
- wymienia i rozróżnia skutki oddziaływań (statyczne i dynamiczne)
- odróżnia oddziaływania bezpośrednie i na odległość, podaje odpowiednie przykłady tych oddziaływań
- stosuje pojęcie siły jako działania skierowanego (wektor); wskazuje wartość, kierunek i zwrot wektora siły
- przedstawia siłę graficznie (rysuje wektor siły)
- wyznacza i rysuje siłę wypadkową dla dwóch sił o jednakowych kierunkach
- opisuje i rysuje siły, które się równoważą
- określa cechy siły wypadkowej dwóch sił działających wzdłuż tej samej prostej i siły równoważącej inną siłę
- podaje przykłady sił wypadkowych i równoważących się z życia codziennego
- rozwiązuje proste zadania, zadania złożone, nietypowe dotyczące omawianych zagadnień
- wyznaczanie siły wypadkowej i siły równoważącej za pomocą siłomierza, korzystając z opisów doświadczeń
- rozwiązuje proste zadania dotyczące treści z danego zakresu materiału
- podaje przykłady wielkości fizycznych wraz z ich jednostkami w układzie SI; zapisuje podstawowe wielkości fizyczne (posługując się odpowiednimi symbolami) wraz z jednostkami (długość, masa, temperatura, czas)
- opisuje różne rodzaje oddziaływań
- wyjaśnia, na czym polega wzajemność oddziaływań
- porównuje siły na podstawie ich wektorów

- oblicza średnią siłę i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących
- wyznacza i rysuje siłę wypadkową dla kilku sił o jednakowych kierunkach; określa jej cechy
- określa cechy siły wypadkowej kilku (więcej niż dwóch) sił działających wzdłuż tej samej prostej
- podaje przykłady rodzajów i skutków oddziaływań (bezpośrednich i na odległość) inne niż poznane na lekcji
- podaje przykłady zjawisk świadczące o cząsteczkowej budowie materii
- rozróżnia trzy stany skupienia substancji; podaje przykłady ciał stałych, cieczy, gazów
- rozróżnia substancje kruche, sprężyste i plastyczne; podaje przykłady ciał plastycznych, sprężystych, kruchych
- posługuje się pojęciem masy oraz jej jednostkami, podaje jej jednostkę w układzie SI
- rozróżnia pojęcia: masa, ciężar ciała
- posługuje się pojęciem siły ciężkości, podaje wzór na ciężar
- określa pojęcie gęstości; podaje związek gęstości z masą i objętością oraz jednostkę gęstości w układzie SI
- posługuje się tabelami wielkości fizycznych w celu odszukania gęstości substancji; porównuje gęstości substancji
- wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe
- podaje podstawowe założenia cząsteczkowej teorii budowy materii
- charakteryzuje ciała sprężyste, plastyczne i kruche; posługuje się pojęciem siły sprężystości
- opisuje budowę mikroskopową ciał stałych, cieczy i gazów (strukturę mikroskopową substancji w różnych jej fazach)
- określa i porównuje właściwości ciał stałych, cieczy i gazów
- analizuje różnice gęstości (ułożenia cząsteczek) substancji w różnych stanach skupienia wynikające z budowy mikroskopowej ciał stałych, cieczy i gazów
- stosuje do obliczeń związki między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym
- oblicza i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących
- posługuje się pojęciem gęstości oraz jej jednostkami
- stosuje do obliczeń związki gęstości z masą i objętością
- wyjaśnia, dlaczego ciała zbudowane z różnych substancji mają różną gęstość
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mikro-, mili-, centy-, dm-, kilo-, mega-); przelicza jednostki: masy, ciężaru, gęstości
- rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na podstawie danych (wyników doświadczenia); rozpoznaje proporcjonalność prostą oraz posługuje się proporcjonalnością prostą wyodrębnia z tekstów lub rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu
- stosuje związek między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym oraz korzysta ze związku gęstości z masą i objętością
- rozpoznaje i nazywa siły ciężkości i nacisku, podaje ich przykłady w różnych sytuacjach praktycznych (w otaczającej rzeczywistości); wskazuje przykłady z życia codziennego obrazujące działanie siły nacisku
- rozróżnia parcie i ciśnienie
- formułuje prawo Pascala, podaje przykłady jego zastosowania
- wskazuje przykłady występowania siły wyporu w otaczającej rzeczywistości i życiu codziennym
- wymienia cechy siły wyporu, ilustruje graficznie siłę wyporu
- przeprowadza doświadczenia:

- badanie zależności ciśnienia od pola powierzchni,
 - badanie zależności ciśnienia hydrostatycznego od wysokości słupa cieczy,
 - badanie przenoszenia w cieczy działającej na nią siły zewnętrznej,
 - badanie warunków pływania ciał,
- korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad bezpieczeństwa, formułuje wnioski
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mili-, centy-, kilo-, mega-)
 - wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe
 - posługuje się pojęciem parcia (nacisku)
 - posługuje się pojęciem ciśnienia wraz z jego jednostką w układzie SI
 - posługuje się pojęciem ciśnienia w cieczach i gazach wraz z jego jednostką; posługuje się pojęciem ciśnienia hydrostatycznego i atmosferycznego
 - wskazuje w otaczającej rzeczywistości przykłady zjawisk opisywanych za pomocą praw i zależności dotyczących ciśnienia hydrostatycznego i atmosferycznego
 - przelicza wielokrotności i podwielokrotności (centy-, hekto-, kilo-, mega-); przelicza jednostki ciśnienia
 - stosuje do obliczeń:
 - związek między parciem a ciśnieniem,
 - związek między ciśnieniem hydrostatycznym a wysokością słupa cieczy i jej gęstością;
 - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących
 - oblicza wartość siły wyporu dla ciał zanurzonych w cieczy lub gazie
 - podaje warunki pływania ciał: kiedy ciało tonie, kiedy pływa częściowo zanurzone w cieczy i kiedy pływa całkowicie zanurzone w cieczy
 - opisuje praktyczne zastosowanie prawa Archimedesesa i warunków pływania ciał; wskazuje przykłady wykorzystywania w otaczającej rzeczywistości
 - wymienia nazwy przyrządów służących do pomiaru ciśnienia
 - wyjaśnia zależność ciśnienia atmosferycznego od wysokości nad poziomem morza
 - opisuje znaczenie ciśnienia hydrostatycznego i ciśnienia atmosferycznego w przyrodzie i w życiu codziennym
 - opisuje zastosowanie prawa Pascala w prasie hydraulicznej i hamulcach hydraulicznych
 - wyznacza gęstość cieczy, korzystając z prawa Archimedesesa
 - rysuje siły działające na ciało, które pływa w cieczy, tkwi w niej zanurzone lub tonie; wyznacza, rysuje i opisuje siłę wypadkową
 - wyjaśnia, kiedy ciało tonie, kiedy pływa częściowo zanurzone w cieczy i kiedy pływa całkowicie w niej zanurzone na podstawie prawa Archimedesesa, posługując się pojęciami siły ciężkości i gęstości
 - wskazuje przykłady ciał będących w ruchu w otaczającej rzeczywistości
 - wyróżnia pojęcia toru i drogi i wykorzystuje je do opisu ruchu; podaje jednostkę drogi w układzie SI; przelicza jednostki drogi
 - odróżnia ruch prostoliniowy od ruchu krzywoliniowego; podaje przykłady ruchów: prostoliniowego i krzywoliniowego
 - nazywa ruchem jednostajnym ruch, w którym droga przebyta w jednostkowych przedziałach czasu jest stała; podaje przykłady ruchu jednostajnego w otaczającej rzeczywistości
 - posługuje się pojęciem prędkości do opisu ruchu prostoliniowego; opisuje ruch jednostajny prostoliniowy; podaje jednostkę prędkości w układzie SI
 - odczytuje prędkość i przebytą odległość z wykresów zależności drogi i prędkości od czasu
 - odróżnia ruch niejednostajny (zmienny) od ruchu jednostajnego; podaje przykłady ruchu niejednostajnego w otaczającej rzeczywistości

- rozróżnia pojęcia: prędkość chwilowa i prędkość średnia
- posługuje się pojęciem przyspieszenia do opisu ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego i jednostajnie opóźnionego; podaje jednostkę przyspieszenia w układzie SI
- odczytuje przyspieszenie i prędkość z wykresów zależności przyspieszenia i prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego; rozpoznaje proporcjonalność prostą
- rozpoznaje zależność rosnącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu zależności drogi od czasu w ruchu jednostajnie przyspieszonym
- identyfikuje rodzaj ruchu na podstawie wykresów zależności drogi, prędkości i przyspieszenia od czasu; rozpoznaje proporcjonalność prostą
- odczytuje dane z wykresów zależności drogi, prędkości i przyspieszenia od czasu dla ruchów prostoliniowych: jednostajnego i jednostajnie przyspieszonego
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mili-, centy-, kilo-, mega-) oraz jednostki czasu (sekunda, minuta, godzina)
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe
- wyjaśnia, na czym polega względność ruchu; podaje przykłady układów odniesienia
- opisuje i wskazuje przykłady względności ruchu
- oblicza wartość prędkości i przelicza jej jednostki; oblicza i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących
- wyznacza wartość prędkości i drogę z wykresów zależności prędkości i drogi od czasu dla ruchu prostoliniowego odcinkami jednostajnego oraz rysuje te wykresy na podstawie podanych informacji
- rozpoznaje na podstawie danych liczbowych lub na podstawie wykresu, że w ruchu jednostajnym prostoliniowym droga jest wprost proporcjonalna do czasu oraz posługuje się proporcjonalnością prostą
- nazywa ruchem jednostajnie przyspieszonym ruch, w którym wartość prędkości rośnie jednostkowych przedziałach czasu o tę samą wartość, a ruchem jednostajnie opóźnionym – ruch, w którym wartość prędkości maleje w jednostkowych przedziałach czasu o tę samą wartość
- oblicza wartość przyspieszenia wraz z jednostką; przelicza jednostki przyspieszenia
- wyznacza zmianę prędkości dla ruchu prostoliniowego jednostajnie zmiennego (przyspieszonego lub opóźnionego); oblicza prędkość końcową w ruchu jednostajnie przyspieszonym
- stosuje do obliczeń związek przyspieszenia ze zmianą prędkości i czasem, w którym ta zmiana nastąpiła ($\Delta v = a \cdot \Delta t$); wyznacza prędkość końcową
- analizuje wykresy zależności drogi i prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnego; porównuje ruchy na podstawie nachylenia wykresu zależności drogi od czasu do osi czasu
- analizuje wykresy zależności prędkości i przyspieszenia od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego; porównuje ruchy na podstawie nachylenia wykresu prędkości do osi czasu
- analizuje wykres zależności prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie opóźnionego; oblicza prędkość końcową w tym ruchu
- rozróżnia układy odniesienia: jedno-, dwu- i trójwymiarowy
- sporządza wykresy zależności prędkości i drogi od czasu dla ruchu prostoliniowego odcinkami jednostajnego na podstawie podanych informacji (oznacza wielkości i skale na osiach; zaznacza punkty i rysuje wykres; uwzględnia niepewności pomiarowe)
- rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem wzorów $s = \frac{at^2}{2}$ i $a = \frac{\Delta v}{\Delta t}$
- analizuje wykresy zależności drogi od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego bez prędkości początkowej; porównuje ruchy na podstawie nachylenia wykresu zależności drogi od czasu do osi czasu
- wyjaśnia, że droga w dowolnym ruchu jest liczbowo równa polu pod wykresem zależności prędkości od czasu
- sporządza wykresy zależności prędkości i przyspieszenia od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego
- posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących ruchu (np. urządzeń do pomiaru przyspieszenia)

- rozwiązuje nietypowe, złożone zadania (problemy) dotyczące treści rozdziału: *Kinematyka* (z wykorzystaniem wzorów: $s = \frac{at^2}{2}$ i $a = \frac{\Delta v}{\Delta t}$ oraz związane z analizą wykresów zależności drogi i prędkości od czasu dla ruchów prostoliniowych: jednostajnego i jednostajnie zmiennego)
- posługuje się symbolem siły; stosuje pojęcie siły jako działania skierowanego (wektor); wskazuje wartość, kierunek i zwrot wektora siły
- wyjaśnia pojęcie siły wypadkowej; opisuje i rysuje siły, które się równoważą
- rozpoznaje i nazywa siły oporów ruchu; podaje ich przykłady w otaczającej rzeczywistości
- podaje treść pierwszej zasady dynamiki Newtona
- podaje treść drugiej zasady dynamiki Newtona; definiuje jednostkę siły w układzie SI (1 N) i posługuje się jednostką siły
- rozpoznaje i nazywa siły działające na spadające ciała (siły ciężkości i oporów ruchu)
- podaje treść trzeciej zasady dynamiki Newtona
- posługuje się pojęciem sił oporów ruchu; podaje ich przykłady w różnych sytuacjach praktycznych i opisuje wpływ na poruszające się ciała
- rozróżnia tarcie statyczne i kinetyczne
- rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą oraz proporcjonalność prostą na podstawie danych z tabeli; posługuje się proporcjonalnością prostą
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mili-, centy-, kilo-, mega-)
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe
- wyznacza i rysuje siłę wypadkową sił o jednakowych kierunkach
- wyjaśnia, na czym polega bezwładność ciał; wskazuje przykłady bezwładności w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciem masy i wyjaśnia jej związek z bezwładnością ciał
- analizuje zachowanie się ciał na podstawie pierwszej zasady dynamiki
- analizuje zachowanie się ciał na podstawie drugiej zasady dynamiki
- opisuje spadek swobodny jako przykład ruchu jednostajnie przyspieszonego
- porównuje czas spadania swobodnego i rzeczywistego różnych ciał z danej wysokości
- opisuje wzajemne oddziaływanie ciał, posługując się trzecią zasadą dynamiki
- opisuje zjawisko odrzutu i wskazuje jego przykłady w otaczającej rzeczywistości
- analizuje i wyjaśnia wyniki przeprowadzonego doświadczenia; podaje przyczynę działania siły tarcia i wyjaśnia, od czego zależy jej wartość
- stosuje pojęcie siły tarcia jako działania skierowanego (wektor); wskazuje wartość, kierunek i zwrot siły tarcia
- opisuje i rysuje siły działające na ciało wprowadzane w ruch (lub poruszające się) oraz wyznacza i rysuje siłę wypadkową
- opisuje znaczenie tarcia w życiu codziennym; wyjaśnia na przykładach, kiedy tarcie i inne opory ruchu są pożyteczne, a kiedy niepożądane oraz wymienia sposoby zmniejszania lub zwiększania oporów ruchu (tarcia)
- stosuje do obliczeń:
 - związek między siłą i masą a przyspieszeniem,
 - związek między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym;oblicza i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących
- analizuje opór powietrza podczas ruchu spadochroniarza

- posługuje się pojęciem energii, podaje przykłady różnych jej form
- odróżnia pracę w sensie fizycznym od pracy w języku potocznym; wskazuje przykłady wykonania pracy mechanicznej w otaczającej rzeczywistości
- podaje wzór na obliczanie pracy, gdy kierunek działającej na ciało siły jest zgodny z kierunkiem jego ruchu
- rozróżnia pojęcia: praca i moc; odróżnia moc w sensie fizycznym od mocy w języku potocznym; wskazuje odpowiednie przykłady w otaczającej rzeczywistości
- podaje i opisuje wzór na obliczanie mocy (iloraz pracy i czasu, w którym praca została wykonana)
- rozróżnia pojęcia: praca i energia; wyjaśnia co rozumiemy przez pojęcie energii oraz kiedy ciało zyskuje energię, a kiedy ją traci; wskazuje odpowiednie przykłady w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciem energii potencjalnej grawitacji (ciężkości) i potencjalnej sprężystości wraz z ich jednostką w układzie SI
- posługuje się pojęciami siły ciężkości i siły sprężystości
- posługuje się pojęciem energii kinetycznej; wskazuje przykłady ciał posiadających energię kinetyczną w otaczającej rzeczywistości
- wymienia rodzaje energii mechanicznej;
- wskazuje przykłady przemian energii mechanicznej w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciem energii mechanicznej jako sumy energii kinetycznej i potencjalnej; podaje zasadę zachowania energii mechanicznej
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności oraz jednostki czasu
- posługuje się pojęciem pracy mechanicznej wraz z jej jednostką w układzie SI; wyjaśnia, kiedy została wykonana praca 1 J
- posługuje się pojęciem oporów ruchu
- posługuje się pojęciem mocy wraz z jej jednostką w układzie SI; wyjaśnia, kiedy urządzenie ma moc 1 W; porównuje moce różnych urządzeń
- wyjaśnia, kiedy ciało ma energię potencjalną grawitacji, a kiedy ma energię potencjalną sprężystości; opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii
- opisuje przemiany energii ciała podniesionego na pewną wysokość, a następnie upuszczonego
- wykorzystuje zasadę zachowania energii do opisu zjawisk
- podaje i opisuje zależność przyrostu energii potencjalnej grawitacji ciała od jego masy i wysokości, na jaką ciało zostało podniesione ($\Delta E = m \cdot g \cdot h$)
- opisuje i wykorzystuje zależność energii kinetycznej ciała od jego masy i prędkości; podaje wzór na energię kinetyczną i stosuje go do obliczeń
- opisuje związek pracy wykonanej podczas zmiany prędkości ciała ze zmianą energii kinetycznej ciała (opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii); wyznacza zmianę energii kinetycznej
- wykorzystuje zasadę zachowania energii do opisu zjawisk oraz wskazuje ich przykłady w otaczającej rzeczywistości
- stosuje do obliczeń:
 - związek pracy z siłą i drogą, na jakiej została wykonana,
 - związek mocy z pracą i czasem, w którym została wykonana,
 - związek wykonanej pracy ze zmianą energii oraz wzory na energię potencjalną grawitacji i energię kinetyczną,
 - związek między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym;wykonuje obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących
- podaje, opisuje i stosuje wzór na obliczanie mocy chwilowej ($P = F \cdot v$)
- wyjaśnia, jaki układ nazywa się układem izolowanym; podaje zasadę zachowania energii

- rozwiązuje złożone zadania obliczeniowe:
 - dotyczące energii i pracy oraz mocy;
 - z wykorzystaniem wzorów na energię potencjalną grawitacji i energię kinetyczną;
- szacuje rząd wielkości spodziewanego wyniku i na tej podstawie ocenia wyniki obliczeń
- posługuje się pojęciem energii kinetycznej; opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii
- posługuje się pojęciem temperatury
- podaje przykłady zmiany energii wewnętrznej spowodowanej wykonaniem pracy lub przepływem ciepła w otaczającej rzeczywistości
- podaje warunek i kierunek przepływu ciepła; stwierdza, że ciała o równej temperaturze pozostają w stanie równowagi termicznej
- rozróżnia materiały o różnym przewodnictwie; wskazuje przykłady w otaczającej rzeczywistości
- wymienia sposoby przekazywania energii w postaci ciepła; wskazuje odpowiednie przykłady w otaczającej rzeczywistości
- informuje o przekazywaniu ciepła przez promieniowanie; wykonuje i opisuje doświadczenie ilustrujące ten sposób przekazywania ciepła
- rozróżnia i nazywa zmiany stanów skupienia: topnienie, krzepnięcie, parowanie, skraplanie, sublimację, resublimację oraz wskazuje przykłady tych zjawisk w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się tabelami wielkości fizycznych w celu odszukania temperatury topnienia i temperatury wrzenia; porównuje te wartości dla różnych substancji
- wyjaśnia, od czego zależy szybkość parowania
- posługuje się pojęciem temperatury wrzenia
- rozwiązuje proste, nieobliczeniowe zadania dotyczące treści rozdziału: *Termodynamika* – związane z energią wewnętrzną i zmianami stanów skupienia ciał: topnieniem lub krzepnięciem, parowaniem (wrzeniem) lub skraplaniem
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności oraz jednostki czasu
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe
- wykonuje doświadczenie modelowe (ilustracja zmiany zachowania się cząsteczek ciała stałego w wyniku wykonania nad nim pracy), korzystając z jego opisu; opisuje wyniki doświadczenia
- posługuje się pojęciem energii wewnętrznej; określa jej związek z liczbą cząsteczek, z których zbudowane jest ciało; podaje jednostkę energii wewnętrznej w układzie SI
- wykazuje, że energię układu (energii wewnętrzną) można zmienić, wykonując nad nim pracę
- określa temperaturę ciała jako miarę średniej energii kinetycznej cząsteczek, z których ciało jest zbudowane
- analizuje jakościowo związek między temperaturą a średnią energią kinetyczną (ruchu chaotycznego) cząsteczek
- posługuje się skalami temperatur (Celsjusza, Kelvina); wskazuje jednostkę temperatury w układzie SI; podaje temperaturę zera bezwzględnego
- przelicza temperaturę w skali Celsjusza na temperaturę w skali Kelvina i odwrotnie
- posługuje się pojęciem przepływu ciepła jako przekazywaniem energii w postaci ciepła oraz jednostką ciepła w układzie SI
- wykazuje, że nie następuje przekazywanie energii w postaci ciepła (wymiana ciepła) między ciałami o tej samej temperaturze
- wykazuje, że energię układu (energii wewnętrzną) można zmienić, wykonując nad nim pracę lub przekazując energię w postaci ciepła
- analizuje jakościowo zmiany energii wewnętrznej spowodowane wykonaniem pracy i przepływem ciepła
- podaje treść pierwszej zasady termodynamiki ($\Delta E = W + Q$)
- doświadczalnie bada zjawisko przewodnictwa cieplnego i określa, który z badanych materiałów jest lepszym przewodnikiem ciepła (planuje, przeprowadza i opisuje doświadczenie)
- opisuje zjawisko przewodnictwa cieplnego oraz rolę izolacji cieplnej
- opisuje ruch cieczy i gazów w zjawisku konwekcji

- opisuje jakościowo zmiany stanów skupienia: topnienie, krzepnięcie, parowanie, skraplanie, sublimację, resublimację
- analizuje zjawiska: topnienia i krzepnięcia, sublimacji i resublimacji, wrzenia i skraplania jako procesy, w których dostarczanie energii w postaci ciepła nie powoduje zmiany temperatury
- na schematycznym rysunku (wykresie) ilustruje zmiany temperatury w procesie topnienia dla ciał krystalicznych i bezpostaciowych
- rozwiązuje proste zadania (w tym obliczeniowe) lub problemy dotyczące treści rozdziału: *Termodynamika* (związane z energią wewnętrzną i temperaturą, przepływem ciepła oraz z wykorzystaniem: związków $\Delta E = W$ i $\Delta E = Q$, zależności $Q = c \cdot m \cdot \Delta T$; wykonuje obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących
- wyjaśnia wyniki doświadczenia modelowego (ilustracja zmiany zachowania się cząsteczek ciała stałego w wyniku wykonania nad nim pracy)
- wyjaśnia związek między energią kinetyczną cząsteczek i temperaturą
- wyjaśnia przepływ ciepła w zjawisku przewodnictwa cieplnego oraz rolę izolacji cieplnej
- uzasadnia, odwołując się do wyników doświadczenia, że przyrost temperatury ciała jest wprost proporcjonalny do ilości pobranego przez ciało ciepła oraz, że ilość pobranego przez ciało ciepła do uzyskania danego przyrostu temperatury jest wprost proporcjonalna do masy ciała
- rozwiązuje proste zadania, zadania założone oraz nietypowe dotyczące treści z danego zakresu materiału (do całości)

KLASA 8

Uczeń:

- informuje, czym zajmuje się elektrostatyka; wskazuje przykłady elektryzowania ciał w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciem ładunku elektrycznego; rozróżnia dwa rodzaje ładunków elektrycznych (dodatnie i ujemne)
- wyjaśnia, z czego składa się atom; przedstawia model budowy atomu na schematycznym rysunku
- posługuje się pojęciami: przewodnika jako substancji, w której łatwo mogą się przemieszczać ładunki elektryczne, i izolatora jako substancji, w której ładunki elektryczne nie mogą się przemieszczać
- odróżnia przewodniki od izolatorów; wskazuje ich przykłady
- posługuje się pojęciem układu izolowanego; podaje zasadę zachowania ładunku elektrycznego
- rozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału *Elektrostatyka*
- określa umowny kierunek przepływu prądu elektrycznego
- przeprowadza doświadczenie modelowe ilustrujące, czym jest natężenie prądu, korzystając z jego opisu
- posługuje się pojęciem natężenia prądu wraz z jego jednostką (1 A)
- posługuje się pojęciem obwodu elektrycznego; podaje warunki przepływu prądu elektrycznego w obwodzie elektrycznym
- wymienia elementy prostego obwodu elektrycznego: źródło energii elektrycznej, odbiornik (np. żarówka, opornik), przewody, wyłącznik, mierniki (amperomierz, woltomierz); rozróżnia symbole graficzne tych elementów
- wymienia przyrządy służące do pomiaru napięcia elektrycznego i natężenia prądu elektrycznego; wyjaśnia, jak włącza się je do obwodu elektrycznego (amperomierz szeregowo, woltomierz równolegle)
- wymienia formy energii, na jakie jest zamieniana energia elektryczna; wymienia źródła energii elektrycznej i odbiorniki; podaje ich przykłady
- wyjaśnia, na czym polega zwarcie; opisuje rolę izolacji i bezpieczników przeciążeniowych w domowej sieci elektrycznej
- opisuje warunki bezpiecznego korzystania z energii elektrycznej
- wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska lub problemu
- rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu

- rozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału *Prąd elektryczny*
- nazywa bieguny magnesów stałych, opisuje oddziaływanie między nimi
- doświadczalnie demonstruje zachowanie się igły magnetycznej w obecności magnesu
- opisuje zachowanie się igły magnetycznej w otoczeniu prostoliniowego przewodnika z prądem
- posługuje się pojęciem zwojnicy; stwierdza, że zwojnica, przez którą płynie prąd elektryczny, zachowuje się jak magnes
- wyodrębnia z tekstów i ilustracji informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska lub problemu
- rozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału *Magnetyzm*
- opisuje ruch okresowy wahadła; wskazuje położenie równowagi i amplitudę tego ruchu; podaje przykłady ruchu okresowego w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciami okresu i częstotliwości wraz z ich jednostkami do opisu ruchu okresowego
- wyznacza amplitudę i okres drgań na podstawie wykresu zależności położenia od czasu
- wskazuje drgające ciało jako źródło fali mechanicznej; posługuje się pojęciami: amplitudy, okresu, częstotliwości i długości fali do opisu fal; podaje przykłady fal mechanicznych w otaczającej rzeczywistości
- stwierdza, że źródłem dźwięku jest drgające ciało, a do jego rozchodzenia się potrzebny jest ośrodek (dźwięk nie rozchodzi się w próżni); podaje przykłady źródeł dźwięków w otaczającej rzeczywistości
- stwierdza, że fale dźwiękowe można opisać za pomocą tych samych związków między długością, prędkością, częstotliwością i okresem fali, jak w przypadku fal mechanicznych; porównuje wartości prędkości fal dźwiękowych w różnych ośrodkach, korzystając z tabeli tych wartości
- wymienia rodzaje fal elektromagnetycznych: radiowe, mikrofały, promieniowanie podczerwone, światło widzialne, promieniowanie nadfioletowe, rentgenowskie i gamma; podaje przykłady ich zastosowania
- przeprowadza doświadczenia:
 - demonstruje ruch drgający ciężarka zawieszonego na nici; wskazuje położenie równowagi i amplitudę drgań,
 - demonstruje powstawanie fali na sznurze i wodzie,
 - wytwarza dźwięki i wykazuje, że do rozchodzenia się dźwięku potrzebny jest ośrodek,
- wyodrębnia z tekstów, tabel i ilustracji informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska lub problemu; rozpoznaje zależność rosnącą i zależność malejącą na podstawie danych z tabeli
- rozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału *Drgania i fale*
- wymienia źródła światła; posługuje się pojęciami: promień świetlny, wiązka światła, ośrodek optyczny, ośrodek optycznie jednorodny; rozróżnia rodzaje źródeł światła (naturalne i sztuczne) oraz rodzaje wiązek światła (zbieżna, równoległa i rozbieżna)
- ilustruje prostoliniowe rozchodzenie się światła w ośrodku jednorodnym; podaje przykłady prostoliniowego biegu promieni światła w otaczającej rzeczywistości
- opisuje mechanizm powstawania cienia i półcienia jako konsekwencje prostoliniowego rozchodzenia się światła w ośrodku jednorodnym; podaje przykłady powstawania cienia i półcienia w otaczającej rzeczywistości
- porównuje zjawiska odbicia i rozproszenia światła; podaje przykłady odbicia i rozproszenia światła w otaczającej rzeczywistości
- rozróżnia zwierciadła płaskie i sferyczne (wklęsłe i wypukłe); podaje przykłady zwierciadeł w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciami osi optycznej i promienia krzywizny zwierciadła; wymienia cechy obrazów wytworzonych przez zwierciadła (pozorne lub rzeczywiste, proste lub odwrócone, powiększone, pomniejszone lub tej samej wielkości co przedmiot)
- rozróżnia obrazy: rzeczywisty, pozorny, prosty, odwrócony, powiększony, pomniejszony, tej samej wielkości co przedmiot
- opisuje światło lasera jako jedno-barwne i ilustruje to brakiem rozszczepienia w pryzmacie; porównuje przejście światła jednobarwnego i światła białego przez pryzmat
- rozróżnia rodzaje soczewek (skupiające i rozpraszające); posługuje się pojęciem osi optycznej soczewki; rozróżnia symbole soczewki skupiającej i rozpraszającej; podaje przykłady soczewek w otaczającej rzeczywistości oraz przykłady ich wykorzystania

- opisuje bieg promieni ilustrujący powstawanie obrazów rzeczy-wistych i pozornych wytwarzanych przez soczewki, znając położenie ogniska
- rozwiązuje proste (bardzo łatwe) zadania dotyczące treści rozdziału *Optyka*
- opisuje sposoby elektryzowania ciał przez potarcie i dotyk; informuje, że te zjawiska polegają na przemieszczaniu się elektronów; ilustruje to na przykładach
- opisuje jakościowo oddziaływanie ładunków jednoimiennych i różnoimiennych; podaje przykłady oddziaływań elektrostatycznych w otaczającej rzeczywistości i ich zastosowań
- posługuje się pojęciem ładunku elementarnego; podaje symbol ładunku elementarnego oraz wartość: $e \approx 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$
- posługuje się pojęciem ładunku elektrycznego jako wielokrotności ładunku elementarnego; stosuje jednostkę ładunku (1 C)
- wyjaśnia na przykładach, kiedy ciało jest naładowane dodatnio, a kiedy jest naładowane ujemnie
- posługuje się pojęciem jonu; wyjaśnia, kiedy powstaje jon dodatni, a kiedy – jon ujemny
- doświadczalnie odróżnia przewodniki od izolatorów; wskazuje ich przykłady
- informuje, że dobre przewodniki elektryczności są również dobrymi przewodnikami ciepła; wymienia przykłady zastosowań przewodników i izolatorów w otaczającej rzeczywistości
- stosuje zasadę zachowania ładunku elektrycznego
- analizuje działanie elektroskopu na podstawie opisu jego budowy; posługuje się elektroskopem
- opisuje przemieszczanie się ładunków w przewodnikach pod wpływem oddziaływania ładunku zewnętrznego (indukcja elektrostatyczna)
- podaje przykłady skutków i wykorzystania indukcji elektrostatycznej
- rozwiązuje proste zadania dotyczące treści rozdziału *Elektrostatyka*
- posługuje się pojęciem napięcia elektrycznego jako wielkości określającej ilość energii potrzebnej do przeniesienia jednostkowego ładunku w obwodzie; stosuje jednostkę napięcia (1 V)
- opisuje przepływ prądu w obwodach jako ruch elektronów swobodnych albo jonów w przewodnikach
- stosuje w obliczeniach związek między natężeniem prądu a ładunkiem i czasem jego przepływu przez poprzeczny przekrój przewodnika
- rozróżnia sposoby łączenia elementów obwodu elektrycznego: szeregowy i równoległy
- rysuje schematy obwodów elektrycznych składających się z jednego źródła energii, jednego odbiornika, mierników i wyłączników; posługuje się symbolami graficznymi tych elementów
- posługuje się pojęciem oporu elektrycznego jako własnością przewodnika; posługuje się jednostką oporu (1 Ω).
- stosuje w obliczeniach związek między napięciem a natężeniem prądu i oporem elektrycznym
- posługuje się pojęciem pracy i mocy prądu elektrycznego wraz z ich jednostkami; stosuje w obliczeniach związek między tymi wielkościami oraz wzory na pracę i moc prądu elektrycznego
- posługuje się pojęciem mocy znamionowej; analizuje i porównuje dane na tabliczkach znamionowych różnych urządzeń elektrycznych
- wyjaśnia różnicę między prądem stałym i prądem przemiennym; wskazuje baterię, akumulator i zasilacz jako źródła stałego napięcia; odróżnia to napięcie od napięcia w przewodach doprowadzających prąd do mieszkań
- opisuje skutki działania prądu na organizm człowieka i inne organizmy żywe; wskazuje zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym; podaje podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy
- rozwiązuje proste zadania (lub problemy) dotyczące treści rozdziału *Prąd elektryczny*
- opisuje zachowanie się igły magnetycznej w obecności magnesu oraz zasadę działania kompasu (podaje czynniki zakłócające jego prawidłowe działanie); posługuje się pojęciem biegunów magnetycznych Ziemi
- podaje przykłady wykorzystania oddziaływania magnesów na materiały magnetyczne
- opisuje właściwości ferromagnetyków; podaje przykłady ferromagnetyków
- opisuje doświadczenie Oersteda; podaje wnioski wynikające z tego doświadczenia
- doświadczalnie demonstruje zjawisko oddziaływania przewodnika z prądem na igłę magnetyczną
- opisuje wzajemne oddziaływanie przewodników, przez które płynie prąd elektryczny, i magnesu trwałego
- opisuje jakościowo wzajemne oddziaływanie dwóch przewodników, przez które płynie prąd elektryczny (wyjaśnia, kiedy przewodniki się przyciągają, a kiedy odpychają)
- rozwiązuje proste zadania (lub problemy) dotyczące treści rozdziału *Magnetyzm*
- opisuje ruch drgający (drgania) ciała; wskazuje położenie równowagi i amplitudę drgań

- posługuje się pojęciem częstotliwości jako liczbą pełnych drgań (wahnięć) wykonanych w jednostce czasu ($f = \frac{n}{t}$) i na tej podstawie określa jej jednostkę ($1 \text{ Hz} = \frac{1}{s}$); stosuje w obliczeniach związki między częstotliwością a okresem drgań ($f = \frac{1}{T}$)
 - przedstawia na schematycznym rysunku wykres zależności położenia od czasu w ruchu drgającym; zaznacza na nim amplitudę i okres drgań
 - opisuje rozchodzenie się fali mechanicznej jako proces przekazywania energii bez przenoszenia materii
 - posługuje się pojęciem prędkości rozchodzenia się fali; opisuje związki między prędkością, długością i częstotliwością (lub okresem) fali: $v = \lambda \cdot f$ (lub $v = \frac{\lambda}{T}$)
 - stosuje w obliczeniach związki między okresem, częstotliwością i długością fali wraz z ich jednostkami
 - doświadczalnie demonstruje dźwięki o różnych częstotliwościach z wykorzystaniem drgającego przedmiotu lub instrumentu muzycznego
 - opisuje mechanizm powstawania i rozchodzenia się fal dźwiękowych w powietrzu
 - posługuje się pojęciami energii i natężenia fali; opisuje jakościowo związki między energią fali a amplitudą fali
 - opisuje jakościowo związki między wysokością dźwięku a częstotliwością fali i między natężeniem dźwięku (głośnością) a energią fali i amplitudą fali
 - rozróżnia dźwięki słyszalne, ultradźwięki i infradźwięki; podaje przykłady ich źródeł i zastosowania; opisuje szkodliwość hałasu
 - stwierdza, że źródłem fal elektromagnetycznych są drgające ładunki elektryczne oraz prąd, którego natężenie zmienia się w czasie
 - opisuje poszczególne rodzaje fal elektromagnetycznych; podaje odpowiadające im długości i częstotliwości fal, korzystając z diagramu przedstawiającego widmo fal elektromagnetycznych
 - podaje wartość prędkości fal elektromagnetycznych w próżni
- rozwiązuje proste zadania (lub problemy) dotyczące treści rozdziału *Drgania i fale* (przelicza wielokrotności i podwielokrotności oraz jednostki czasu, przeprowadza obliczenia)
- opisuje rozchodzenie się światła w ośrodku jednorodnym
 - opisuje światło jako rodzaj fal elektromagnetycznych; podaje przedział długości fal świetlnych oraz przybliżoną wartość prędkości światła w próżni
 - przedstawia na schematycznym rysunku powstawanie cienia i półcienia
 - opisuje zjawiska zaćmienia Słońca i Księżyca
 - posługuje się pojęciami: kąta padania, kąta odbicia i normalnej do opisu zjawiska odbicia światła od powierzchni płaskiej; opisuje związki między kątem padania a kątem odbicia; podaje i stosuje prawo odbicia
 - opisuje zjawisko odbicia światła od powierzchni chropowatej
 - analizuje bieg promieni wychodzących z punktu w różnych kierunkach, a następnie odbitych od zwierciadła płaskiego
 - opisuje i konstruuje graficznie bieg promieni ilustrujący powstawanie obrazów pozornych wytwarzanych przez zwierciadło płaskie; wymienia trzy cechy obrazu (pozorny, prosty i tej samej wielkości co przedmiot); wyjaśnia, kiedy obraz jest rzeczywisty, a kiedy – pozorny
 - opisuje skupianie się promieni w zwierciadle wklęsłym; posługuje się pojęciem ogniska zwierciadła
 - podaje przykłady wykorzystania zwierciadeł w otaczającej rzeczywistości
 - opisuje jakościowo zjawisko załamania światła na granicy dwóch ośrodków różniących się prędkością rozchodzenia się światła; wskazuje kierunek załamania; posługuje się pojęciem kąta załamania
 - podaje i stosuje prawo załamania światła (jakościowo)
 - opisuje światło białe jako mieszaninę barw; ilustruje to rozszczepieniem światła w pryzmacie
 - opisuje i ilustruje bieg promieni równoległych do osi optycznej przechodzących przez soczewki skupiającą i rozpraszającą, posługując się pojęciem ogniska; rozróżnia ogniska rzeczywiste i pozorne
 - wyjaśnia i stosuje odwracalność biegu promieni świetlnych (stwierdza np., że promienie wychodzące z ogniska po załamaniu w soczewce skupiającej tworzą wiązkę promieni równoległych do osi optycznej)
 - opisuje budowę oka oraz powstawanie obrazu na siatkówce, korzystając ze schematycznego rysunku przedstawiającego budowę oka; posługuje się pojęciem akomodacji oka
 - posługuje się pojęciami krótkowzroczności i dalekowzroczności; opisuje rolę soczewek w korygowaniu tych wad wzroku

rozwiązuje proste zadania (lub problemy) dotyczące treści rozdziału *Optyka*

- wskazuje przykłady oddziaływań elektro-statycznych w otaczającej rzeczywistości i ich zastosowań
- opisuje budowę i zastosowanie maszyny elektrostatycznej
- porównuje oddziaływania elektrostatyczne i grawitacyjne
- wykazuje, że 1 C jest bardzo dużym ładunkiem elektrycznym (zawiera $6,24 \cdot 10^{18}$ ładunków elementarnych: $1 \text{ C} = 6,24 \cdot 10^{18} e$)
- rozwiązuje zadania z wykorzystaniem zależności, że każdy ładunek elektryczny jest wielokrotnością ładunku elementarnego; przelicza podwielokrotności, przeprowadza obliczenia
- posługuje się pojęciem elektronów swobodnych; wykazuje, że w metalach znajdują się elektrony swobodne, a w izolatorach elektrony są związane z atomami; na tej podstawie uzasadnia podział substancji na przewodniki i izolatory
- wyjaśnia wyniki obserwacji przeprowadzonych doświadczeń związanych z elektryzowaniem przewodników; uzasadnia na przykładach, że przewodnik można naelektryzować wtedy, gdy odizoluje się go od ziemi
- wyjaśnia, na czym polega uziemienie ciała naelektryzowanego i zubożenie zgromadzonego na nim ładunku elektrycznego
- opisuje działanie i zastosowanie piorunochronu
- porównuje oddziaływania elektrostatyczne i magnetyczne
- wyjaśnia, na czym polega namagnesowanie ferromagnetyku; posługuje się pojęciem domen magnetycznych
- stwierdza, że linie, wzdłuż których igła kompasu lub opiłki układają się wokół prostoliniowego przewodnika z prądem, mają kształt współśrodkowych okręgów
- opisuje sposoby wyznaczania biegunowości magnetycznej przewodnika kołowego i zwojnicy (reguła śruby prawoskrętnej, reguła prawej dłoni, na podstawie ułożenia strzałek oznaczających kierunek prądu – metoda liter S i N); stosuje wybrany sposób wyznaczania biegunowości przewodnika kołowego lub zwojnicy
- posługuje się pojęciami: wahadła matematycznego, częstotliwości drgań własnych
- analizuje wykresy zależności położenia od czasu w ruchu drgającym; na podstawie tych wykresów porównuje drgania ciał
- analizuje wykres fali; wskazuje oraz wyznacza jej długość i amplitudę; porównuje fale na podstawie ich ilustracji
- omawia mechanizm wytwarzania dźwięków w wybranym instrumencie muzycznym
- wskazuje prędkość światła jako maksymalną prędkość przepływu informacji; porównuje wartości prędkości światła w różnych ośrodkach przezroczystych
- wyjaśnia mechanizm zjawisk zaćmienia Słońca i Księżyca, korzystając ze schematycznych rysunków przedstawiających te zjawiska
- projektuje i przeprowadza doświadczenie potwierdzające równość kątów padania i odbicia; wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla wyników doświadczenia; prezentuje i krytycznie ocenia wyniki doświadczenia
- wyjaśnia i stosuje odwracalność biegu promieni świetlnych (stwierdza np., że promienie wychodzące z ogniska po odbiciu od zwierciadła tworzą wiązkę promieni równoległych do osi optycznej)
- przewiduje rodzaj i położenie obrazu wytwarzanego przez zwierciadła sferyczne w zależności od odległości przedmiotu od zwierciadła
- wyjaśnia mechanizm rozszczepienia światła w pryzmacie, posługując się związkiem między prędkością światła a długością fali świetlnej w różnych ośrodkach i odwołując się do widma światła białego
- porównuje obrazy w zależności od odległości przedmiotu od soczewki skupiającej i rodzaju soczewki
- przewiduje rodzaj i położenie obrazu wytworzonego przez soczewki w zależności od odległości przedmiotu od soczewki, znając położenie ogniska (i odwrotnie)
- posługuje się pojęciami astygmatyzmu i daltonizmu
- rozwiązuje zadania złożone (lub problemy), ale typowe, dotyczące treści rozdziału *Elektrostatyka Prąd elektryczny Magnetyzm Drgania i fale Optyka*
- rozwiązuje zadania złożone dotyczące treści rozdziału *Elektrostatyka Prąd elektryczny Magnetyzm Drgania i fale Optyka*
- porównuje oddziaływania elektrostatyczne i grawitacyjne
- stwierdza, że elektrownie wytwarzają prąd prądu przemiennego, który do mieszkań jest dostarczany pod napięciem 230 V
- sporządza wykres zależności natężenia prądu od przyłożonego napięcia $I(U)$

- rozwiązuje zadania nietypowe (lub problemy) dotyczące treści rozdziału *Elektrostatyka, Prąd elektryczny, Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka*

CHEMIA

KLASA 7

1. Zasady BHP w pracowni chemicznej; rozpoznawanie podstawowego szkła i sprzętu laboratoryjnego.
2. Rozróżnianie zjawiska fizycznego i reakcji chemicznej; podawanie prostych przykładów.
3. Rozpoznawanie mieszanin i związków chemicznych; proste metody rozdzielania mieszanin (sączenie, dekantacja, destylacja).
4. Skład powietrza; wykrywanie tlenu węgla(IV) wodą wapienną; podstawowe właściwości tlenu i wodoru oraz ich otrzymywanie.
5. Budowa atomu: protony, neutrony, elektrony; jednostka masy atomowej u; pojęcia liczby atomowej i masowej.
6. Korzystanie z układu okresowego: symbol pierwiastka, rodzaj (metal/niemetal); podstawowe informacje o pierwiastkach.
7. Wiązania chemiczne: kowalencyjne i jonowe; pojęcia: jon, kation, anion; elektroujemność (idea różnicy).
8. Wartościowość – zapisywanie prostych wzorów związków dwupierwiastkowych; znaczenie indeksów i współczynników.
9. Zapis i odczyt prostych równań reakcji; prawo zachowania masy (masa substratów = masa produktów).
10. Woda i roztwory: rozpuszczalność, roztwór nasycony i nienasycony, koloid/zawiesina; stężenie procentowe – proste obliczenia.
11. Tlenki i wodorotlenki: pojęcia tlenek, wodorotlenek/zasada; wzory NaOH, KOH, Ca(OH)₂; odczyn zasadowy i działanie wskaźników.

KLASA 8

1. Zasady BHP przy pracy z kwasami; definicja i budowa kwasów (beztlenowe i tlenowe); przykłady: HCl, H₂SO₄, HNO₃, H₂CO₃; zasada bezpiecznego rozcieńczania.
2. Pojęcia: dysocjacja elektrolityczna; jon, kation, anion. Prosty zapis dysocjacji kwasów i zasad. Odczyn roztworu, skala pH, działanie wskaźników (np. fenoloftaleina).
3. Sole: budowa i nazewnictwo (chlorki, siarczany, węglany, fosforany). Otrzymywanie soli metodami: zobojętnianie i reakcje strącania; korzystanie z tabeli rozpuszczalności.
4. Reaktywność metali: schemat reakcji metal + kwas → sól + wodór; rozpoznawanie, które metale reagują z kwasami (pojęcie szeregu aktywności).
5. Węglowodory: podział na nasycone i nienasycone; ogólne wzory alkanów, alkenów, alkinów; spalanie całkowite i niecałkowite; reakcje przyłączania (odbarwianie wody bromowej) i polimeryzacja.
6. Alkohole i kwasy karboksylowe: grupy funkcyjne; wzory i nazwy prostych alkanoli (metanol, etanol) i kwasów (mrówkowy, octowy); podstawowe właściwości (odczyn, spalanie, zapach).
7. Estryfikacja: istota reakcji oraz tworzenie nazwy i prostego wzoru estru na podstawie nazwy kwasu i alkoholu.
8. Substancje o znaczeniu biologicznym: białka – denaturacja i koagulacja; proste doświadczenia wykrywania skrobi i białka w produktach

INFORMATYKA

KLASA 4

1. W zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów uczeń:
 - analizuje problem opisany w zadaniu, określa cel do osiągnięcia i opracowuje rozwiązanie zadania,
 - wyróżnia kroki prowadzące do rozwiązania zadania,
 - formułuje algorytmy określające sterowanie obiektem na ekranie.

2. W zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych uczeń:
 - tworzy, edytuje i formatuje dokumenty w chmurze,
 - udostępnia dokumenty zapisane w chmurze,
 - tworzy ilustracje w edytorze grafiki – używa różnych narzędzi, stosuje przekształcenia obrazu, uzupełnia grafikę tekstem,
 - wybiera odpowiednie narzędzia edytora grafiki potrzebne do wykonania rysunku,
 - pracuje w kilku oknach edytora grafiki,
 - dopasowuje rozmiary obrazu do danego zadania,
 - tworzy animacje i gry w wizualnym języku programowania,
 - buduje skrypty określające sposób sterowania postacią na ekranie,
 - wykorzystuje polecenia sekwencyjne, warunkowe i iteracyjne,
 - programuje konsekwencje zajścia zdarzeń,
 - sprawdza, czy zbudowane skrypty działają zgodnie z oczekiwaniami, poprawia ewentualne błędy,
 - objaśnia zasadę działania zbudowanych skryptów,
 - tworzy dokumenty tekstowe,
 - wymienia zasady formatowania tekstu i stosuje je podczas sporządzania dokumentów,
 - wymienia i stosuje skróty klawiszowe ułatwiające pracę na komputerze,
 - wkleja obrazy do dokumentu,
 - wstawia do dokumentu tekstowego obiekty WordArt,
 - zapisuje efekty pracy w wyznaczonym miejscu,
 - porządkuje zasoby w komputerze lub innych urządzeniach.
3. W zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi uczeń:
 - właściwie interpretuje komunikaty komputera i prawidłowo na nie reaguje,
 - wykorzystuje pomoc dostępną w programach,
 - właściwie zapisuje i przechowuje swoje prace wykonane na komputerze,
 - tworzy strukturę folderów, w których będzie przechowywać swoje pliki,
 - porządkuje pliki i foldery,
 - rozpoznaje najpopularniejsze formaty plików,
 - omawia przeznaczenie elementów, z których zbudowany jest komputer,
 - wymienia i klasyfikuje przeznaczenie urządzeń wejścia i wyjścia,
 - posługuje się różnymi nośnikami danych,
 - wyszukuje informacje w internecie, korzystając z różnych stron internetowych,
 - selekcjonuje materiały znalezione w sieci,
 - wyjaśnia, jak działa poczta elektroniczna,
 - omawia interfejs konta pocztowego,
 - wysyła wiadomości za pomocą poczty elektronicznej,
 - korzysta z komunikatorów internetowych,
 - pracuje z innymi osobami w tym samym czasie nad dokumentem w chmurze,
 - wykorzystuje program do pracy zespołowej, np. Microsoft Teams,

- wspólnie z innymi osobami z zespołu edytuje dokumenty w tym samym czasie, korzystając z możliwości programu do pracy zespołowej, np. Microsoft Teams.
4. W zakresie rozwijania kompetencji społecznych uczniów:
- uczestniczy w pracy grupowej, wykonując zadania i realizując projekty,
 - dba o właściwy podział obowiązków podczas pracy w grupie,
 - przestrzega zasad obowiązujących podczas współpracy z innymi,
 - wymienia zawody oraz sytuacje z życia codziennego, w których są wykorzystywane umiejętności informatyczne,
 - przestrzega zasad netykiety, komunikując się z innymi osobami za pomocą internetu,
 - udostępnia dokumenty i foldery zgromadzone w chmurze internetowej,
 - współpracuje z innymi osobami, edytując dokumenty w chmurze internetowej,
 - uczestniczy w pracy grupowej, wykonując zadania i realizując projekty,
 - dba o właściwy podział obowiązków podczas pracy w grupie,
 - przestrzega zasad obowiązujących podczas współpracy z innymi.
5. W zakresie przestrzegania praw i zasad bezpieczeństwa uczniów:
- wymienia zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera,
 - przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
 - chroni komputer przed zagrożeniami płynącymi z internetu,
 - stosuje zasady bezpiecznego korzystania z internetu,
 - wymienia osoby i instytucje, do których może zwrócić się o pomoc w przypadku poczucia zagrożenia,
 - przestrzega praw autorskich, wykorzystując materiały pobrane z internetu.

KLASA 5

1. W zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów uczniów:
- analizuje problem opisany w zadaniu, określa cel do osiągnięcia i opracowuje rozwiązanie zadania,
 - wyróżnia kroki prowadzące do rozwiązania zadania,
 - formułuje algorytmy określające sterowanie obiektem na ekranie.
2. W zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych uczniów:
- tworzy dokumenty tekstowe,
 - wymienia zasady formatowania tekstu i stosuje je podczas sporządzania dokumentów,
 - wymienia i stosuje skróty klawiszowe ułatwiające pracę na komputerze,
 - wstawia do dokumentu obrazy pobrane z internetu,
 - wstawia do dokumentu tekstowego obiekty WordArt,

- tworzy w dokumentach listy numerowane i punktowane,
- tworzy w dokumentach listy wielopoziomowe,
- wstawia do dokumentu kształty i zmienia ich wygląd,
- zmienia tło dokumentu tekstowego,
- dodaje obramowanie do dokumentu tekstowego,
- umieszcza w dokumencie tabele,
- omawia budowę tabeli,
- dodaje do tabeli kolumny i wiersze,
- usuwa z tabeli kolumny i wiersze,
- tworzy prezentacje multimedialne,
- dodaje nowe slajdy do prezentacji,
- umieszcza na slajdach teksty, obrazy, dźwięki i filmy,
- dodaje przejścia do slajdów,
- dodaje animacje do elementów prezentacji,
- tworzy animacje i gry w wizualnym języku programowania,
- przygotowuje plan tworzonej gry,
- rysuje tło do swojej gry,
- buduje skrypty określające sposób sterowania postacią na ekranie,
- wykorzystuje polecenia sekwencyjne, warunkowe i iteracyjne,
- programuje konsekwencje zajścia zdarzeń,
- buduje skrypty rysujące figury geometryczne,
- opracowuje kolejne etapy swojej gry,
- określa położenie elementów na ekranie, wykorzystując układ współrzędnych,
- sprawdza, czy zbudowane skrypty działają zgodnie z oczekiwaniami, poprawia ewentualne błędy,
- objaśnia zasadę działania zbudowanych skryptów,
- przygotowuje proste animacje przedstawiające ruch postaci,
- tworzy własne postaci i wykorzystuje je w animacjach,
- prezentuje krótkie historie w animacjach,
- zapisuje efekty pracy w wyznaczonym miejscu,

- porządkuje zasoby w komputerze lub w innych urządzeniach.
3. W zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi uczeń:
- właściwie interpretuje komunikaty komputera i prawidłowo na nie reaguje,
 - wykorzystuje pomoc dostępną w programach,
 - właściwie zapisuje i przechowuje swoje prace wykonane na komputerze,
 - wyszukuje w internecie obrazy i wykorzystuje je w swoich projektach,
 - porządkuje na dysku twardym komputera obrazy pobrane z internetu,
 - zapisuje tworzone projekty w różnych formatach.
4. W zakresie rozwijania kompetencji społecznych uczeń:
- uczestniczy w pracy grupowej, wykonując zadania i realizując projekty,
 - dba o właściwy podział obowiązków podczas pracy w grupie,
 - przestrzega zasad obowiązujących podczas współpracy z innymi.
5. W zakresie przestrzegania praw i zasad bezpieczeństwa uczeń:
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
 - stosuje zasady bezpiecznego korzystania z internetu,
 - przestrzega praw autorskich, wykorzystując materiały pobrane z internetu.

KLASA 6

1. W zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji uczniów:
 - analizuje sytuację problemową,
 - **przedstawia rozwiązania problemów w postaci algorytmu,**
 - **potrafi rozpoznać wzorce (np. powtarzalne działania),**
 - **porównuje różne sposoby rozwiązania tego samego problemu,**
 - **stosuje podstawowe struktury algorytmiczne: sekwencję, warunek, powtórzenie.**
2. W zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych uczniów:
 - porządkuje zasoby w komputerze lub w innych urządzeniach,
 - omawia możliwe zastosowania arkusza kalkulacyjnego,
 - opisuje budowę arkusza kalkulacyjnego,
 - wprowadza dane do arkusza kalkulacyjnego,
 - wykorzystuje arkusz kalkulacyjny do obliczeń,
 - zmienia układ kolumn i wierszy tabeli,
 - formatuje czcionkę i wygląd tabeli,
 - sortuje dane w tabeli w określonym porządku,
 - wypełnia automatycznie komórki serią danych,
 - wyróżnia określone dane w komórkach przy pomocy formatowania warunkowego,
 - samodzielnie tworzy proste formuły obliczeniowe,
 - stosuje funkcje **SUMA** oraz **ŚREDNIA** w wykonywanych obliczeniach,
 - prezentuje na wykresach dane z arkusza kalkulacyjnego,
 - zmienia wygląd wstawionego wykresu,
 - dobiera typ wykresu do prezentowanych danych,
 - buduje skrypty wysyłające i odbierające komunikaty do sterowania grą tworzoną w programie Scratch,
 - tworzy prostą grę zręcznościową w programie Scratch,
 - wykorzystuje zmienne w projektach tworzonych w programie Scratch,
 - omawia budowę interfejsu programu GIMP,
 - wyjaśnia, czym są warstwy w obrazach tworzonych w programie GIMP,

- tworzy i edytuje obrazy w programie GIMP, wykorzystując narzędzia z przybornika programu,
 - wykorzystuje warstwy podczas pracy w programie GIMP,
 - używa programu GIMP do tworzenia fotomontaży,
 - retuszuje zdjęcia, korzystając z programu GIMP,
 - zapisuje efekty pracy we wskazanym miejscu,
 - korzysta z programów online (np. Canva) do tworzenia projektów graficznych.
3. W zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi uczeń:
- właściwie interpretuje komunikaty komputera i odpowiednio na nie reaguje,
 - wykorzystuje pomoc dostępną w programach,
 - właściwie zapisuje i przechowuje swoje prace wykonane na komputerze,
 - zapisuje tworzone projekty w różnych formatach.
4. W zakresie rozwijania kompetencji społecznych uczeń:
- przestrzega zasad netykiety, komunikując się z innymi osobami za pomocą internetu,
 - uczestniczy w pracy grupowej, wykonując zadania i realizując projekty,
 - dba o właściwy podział obowiązków podczas pracy w grupie,
 - przestrzega zasad obowiązujących podczas współpracy z innymi,
 - wykorzystuje serwis internetowy Scratcha do dzielenia się swoimi projektami z innymi członkami tej społeczności oraz do wyszukiwania pomysłów na własne projekty.
5. W zakresie przestrzegania praw i zasad bezpieczeństwa uczniów:
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
 - stosuje zasady bezpiecznego korzystania z internetu,
 - przestrzega zasad bezpiecznej komunikacji internetowej i zasad współpracy w sieci,
 - rozpoznaje zagrożenia w sieci i wie, jak na nie reagować,
 - potrafi wyszukiwać informacje, oceniać ich wiarygodność oraz korzystać z nich zgodnie z prawem autorskim i licencjami (np. Creative Commons).

KLASA 7

1. W zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów uczniów:
- opisuje sposoby reprezentowania danych w komputerze,
2. W zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych uczniów:
- wymienia formaty plików graficznych,

- tworzy kompozycje graficzne w edytorze grafiki,
 - poddaje obróbce zdjęcia i filmy,
 - tworzy dokumenty komputerowe różnego typu i zapisuje je w plikach w różnych formatach,
 - sprawdza rozmiar pliku lub folderu,
 - wykorzystuje chmurę obliczeniową podczas pracy,
 - wyszukuje w sieci informacje i inne materiały niezbędne do wykonania zadania,
 - opisuje budowę znaczników języka HTML,
 - omawia strukturę pliku HTML,
 - tworzy prostą stronę internetową w języku HTML i zapisuje ją do pliku,
 - formatuje tekst na stronie internetowej utworzonej w języku HTML,
 - dodaje obrazy, wypunktowania oraz tabele do strony internetowej utworzonej w języku HTML,
 - pisze i formatuje tekst w dokumencie tekstowym,
 - umieszcza w dokumencie tekstowym obrazy oraz symbole i formatuje je,
 - dzieli tekst na kolumny,
 - wstawia do tekstu tabele,
 - wykorzystuje słowniki dostępne w edytorze tekstu,
 - dodaje spis treści do dokumentu tekstowego,
 - drukuje przygotowane dokumenty oraz skanuje papierowe wersje dokumentów,
 - wyjaśnia, czym jest prezentacja multimedialna i jakie ma zastosowania,
 - opisuje cechy dobrej prezentacji multimedialnej,
 - przedstawia określone zagadnienia w postaci prezentacji multimedialnej,
 - dodaje do prezentacji multimedialnej przejścia oraz animacje,
 - wykorzystuje możliwość nagrywania zawartości ekranu do przygotowania np. samouczka,
 - montuje filmy w podstawowym zakresie: przycinanie, zmiana kolejności scen, dodawanie tekstów i ścieżki dźwiękowej, zapisywanie w określonym formacie.
3. W zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi uczeń:
- korzysta z różnych urządzeń peryferyjnych,
 - wyjaśnia, czym jest sieć komputerowa i jakie pełni funkcje,
 - wyszukuje w internecie informacje i dane różnego rodzaju (tekst, obrazy, muzykę, filmy),
 - prawidłowo nazywa programy, narzędzia i funkcje, z których korzysta,
 - wyjaśnia działanie narzędzi, z których korzysta.
4. W zakresie rozwijania kompetencji społecznych uczeń:
- współpracuje z innymi, wykonując złożone projekty,
 - określa etapy wykonywania złożonego projektu grupowego,
 - komunikuje się z innymi przez sieć lokalną oraz przez internet, wykorzystując komunikatory,
 - wysyła i odbiera pocztę elektroniczną,
 - selekcjonuje i ocenia krytycznie informacje znalezione w internecie.
5. W zakresie przestrzegania praw i zasad bezpieczeństwa uczeń:
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
 - wymienia i opisuje rodzaje licencji na oprogramowanie,
 - przestrzega postanowień licencji na oprogramowanie i materiały pobrane z internetu,

- przestrzega zasad etycznych, korzystając z komputera i internetu,
- dba o swoje bezpieczeństwo podczas korzystania z internetu,
- przestrzega przepisów prawa podczas korzystania z internetu,
- wie, czym jest netykieta, i przestrzega jej zasad, korzystając z internetu.

KLASA 8

W zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów uczniów:

- wymienia etapy rozwiązywania problemów,
- wyjaśnia, czym jest algorytm,
- buduje algorytmy do rozwiązywania problemów,
- wskazuje specyfikację problemu (dane, wyniki),
- przedstawia algorytm w postaci listy kroków,
- tłumaczy, na czym polega sytuacja warunkowa w algorytmie,
- omawia możliwości wykorzystania arkusza kalkulacyjnego w różnych dziedzinach.

W zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych uczniów:

- wyjaśnia, co to znaczy programować,
- wyjaśnia, na czym polega iteracja (powtarzanie),
- stosuje pętlę powtórzeniową w tworzonych programach,
- stosuje sytuację warunkową w tworzonych programach,
- wykorzystuje zmienne podczas programowania,
- tworzy procedury z parametrami i bez parametrów,
- oblicza największy wspólny dzielnik, wykorzystując algorytm Euklidesa,
- wskazuje największą liczbę w zbiorze, stosując algorytm wyszukiwania,
- porządkuje elementy w zbiorze metodą wybierania, połowienia i zliczania,
- wskazuje różnice pomiędzy kodem źródłowym a kodem wynikowym (maszynowym),
- wskazuje różnice pomiędzy kompilatorem a interpreterem,
- wyjaśnia, czym jest arkusz kalkulacyjny, wiersz, kolumna i komórka tabeli,
- wskazuje adres komórki oraz zakres komórek w arkuszu kalkulacyjnym,
- samodzielnie buduje formuły do wykonywania prostych obliczeń w arkuszu kalkulacyjnym,
- stosuje formuły wbudowane w program do wykonywania obliczeń w arkuszu kalkulacyjnym,
- kopiuje formuły, stosując adresowanie względne, bezwzględne oraz mieszane,
- sprawdza warunek logiczny w arkuszu kalkulacyjny, korzystając z funkcji JEŻELI,
- dodaje oraz usuwa wiersze i kolumny w tabeli arkusza kalkulacyjnego,
- zmienia szerokość kolumn i wysokość wierszy tabeli arkusza kalkulacyjnego,
- zmienia wygląd komórek w arkuszu kalkulacyjnym,
- dodaje i formatuje obramowanie komórek tabeli arkusza kalkulacyjnego,

- scala ze sobą wiele komórek tabeli arkusza kalkulacyjnego,
- wykorzystuje funkcję zawijania tekstu, aby zmieścić w jednej komórce dłuższe teksty,
- zmienia format danych wpisanych do komórek arkusza kalkulacyjnego,
- drukuje tabele utworzone w arkuszu kalkulacyjnym,
- przedstawia na wykresie dane zebrane w tabeli arkusza kalkulacyjnego,
- dobiera odpowiedni typ wykresu do rodzaju danych zebranych w tabeli arkusza kalkulacyjnego,
- wstawia do dokumentu tekstowego tabelę lub wykres arkusza kalkulacyjnego,
- wstawiając tabelę lub wykres arkusza kalkulacyjnego do dokumentu tekstowego, odróżnia obiekt osadzony od obiektu połączzonego,
- sortuje dane w tabeli arkusza kalkulacyjnego w określonym porządku,
- wyświetla tylko wybrane dane w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzystając z funkcji filtrowania.

W zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi uczniów:

- korzysta z różnych urządzeń peryferyjnych,
- wyszukuje w internecie informacje i dane różnego rodzaju (tekst, obrazy, muzykę, filmy),
- sprawnie posługuje się urządzeniami elektronicznymi takimi jak skaner, drukarka,
- prawidłowo nazywa programy, narzędzia i funkcje, z których korzysta,
- wyjaśnia działanie narzędzi, z których korzysta.

W zakresie rozwijania kompetencji społecznych uczniów:

- współpracuje z innymi, wykonując złożone projekty,
- określa etapy wykonywania złożonego projektu grupowego,
- komunikuje się z innymi przez sieć lokalną oraz przez internet, wykorzystując komunikatory,
- wysyła i odbiera pocztę elektroniczną,
- selekcjonuje i ocenia krytycznie informacje znalezione w internecie,

W zakresie przestrzegania praw i zasad bezpieczeństwa uczniów:

- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- wymienia i opisuje rodzaje licencji na oprogramowanie,
- przestrzega postanowień licencji na oprogramowanie i materiały pobrane z internetu,
- przestrzega zasad etycznych, korzystając z komputera i internetu,
- dba o swoje bezpieczeństwo podczas korzystania z internetu,
- przestrzega przepisów prawa podczas korzystania z internetu,
- wie, czym jest netykieta, i przestrzega jej zasad, korzystając z internetu.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Rozwojowa Chocimska w Warszawie

